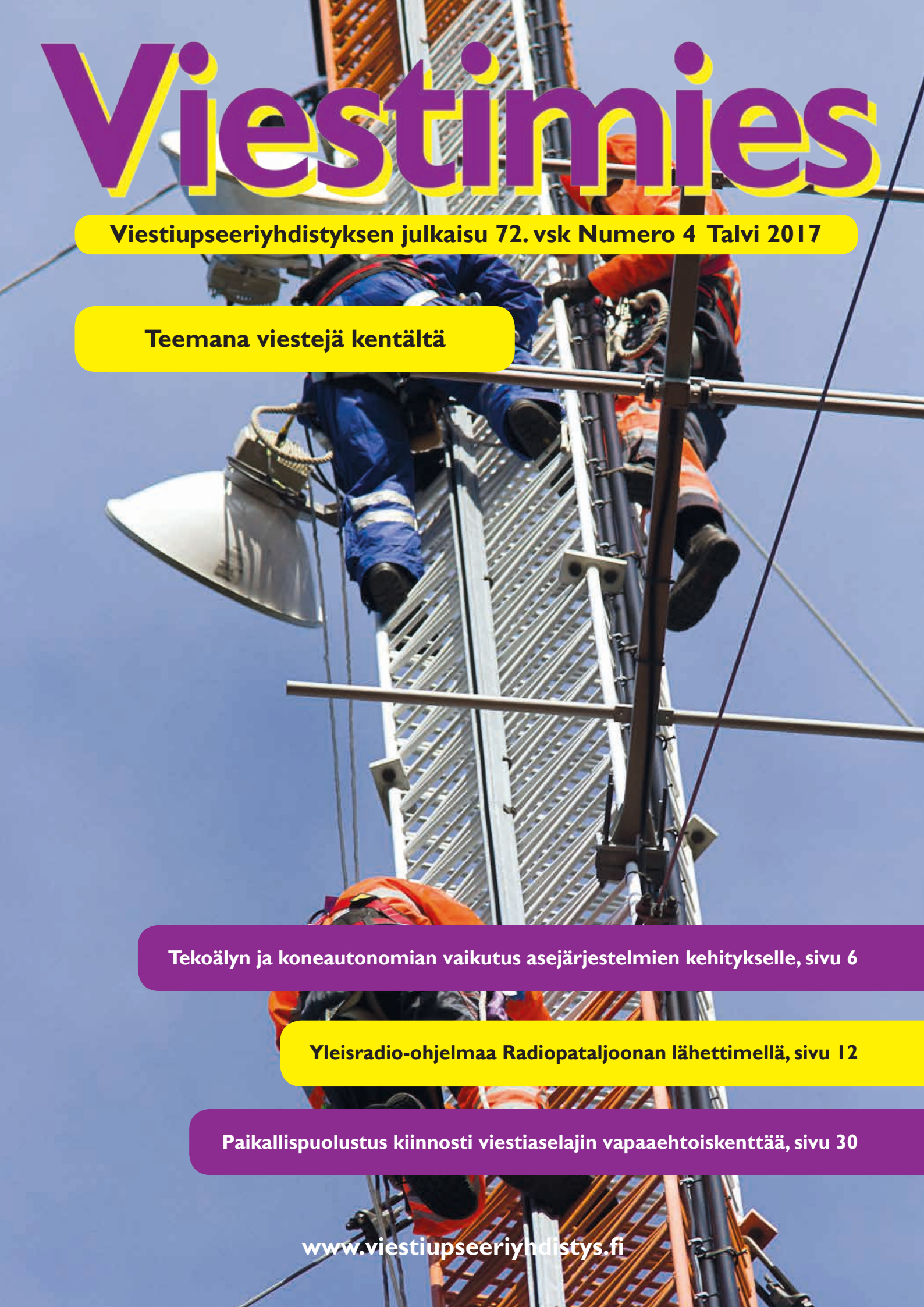

Viestimies

A low-angle, upward-looking photograph of a tall, metallic telecommunications tower. Two workers in safety gear are visible on the tower's structure. One worker in a blue suit is in the foreground, and another in an orange suit is further up. A large, white, parabolic satellite dish is attached to the tower. The sky is a clear, bright blue.

Viestiupseeriyhdistyksen julkaisu 72. vsk Numero 4 Talvi 2017

Teemana viestejä kentältä

Tekoälyn ja koneautonomian vaikutus asejärjestelmien kehitykselle, sivu 6

Yleisradio-ohjelmaa Radiopataljoonan lähettimellä, sivu 12

Paikallisuuspuolustus kiinnosti viestiaselajin vapaaehtoiskenttää, sivu 30

www.viestiupseeriyhdistys.fi

COMBITECH DEFENCE YHTEISKUNNAN TURVAAJA

Yhteiskunnan turvallisuus ja sen puolustaminen on meille tärkeä tehtävä.

Toimitamme asiakkaillemme tiedusteluun ja tilannekuvaan, johtamiseen ja viestintään sekä logistiikkaan ja huoltoon liittyviä ohjelmistoratkaisuja vuosikymmenien kokemuksella.

Meiltä löydät osaamisen vaativaan ohjelmistokehitykseen, järjestelmäintegraatioihin sekä asiantuntijapalvelut kokonaisuuksien tukemiseen.

PALVELUMME

OHJELMISTOKEHITYS

JÄRJESTELMÄINTEGRAATIOT

ASiantuntijapalvelut

Viestimies-lehti

Päätoimittaja
Tero Palokangas
p. 050 547 8974
viestimies@viestiupseeriyhdistys.fi

Toimitussihteeri
Kyösti Saarenheimo
p. 040 553 6182
toimitussihteeri@viestiupseeriyhdistys.fi

Henkilötoimittaja
Jani Liitola
p. 0299 510 612
henkilotoimittaja@viestiupseeriyhdistys.fi

Toiminnanjohtaja
Harri Reini
p. 040 514 2497
toiminnanjohtaja@viestiupseeriyhdistys.fi

Toimituskunta
Heiskanen Mikko (pj)
Blomqvist Reima
Helenius Mika
Isomäki Pekka
Känsälä Asko
Mikkonen Mauri
Putkonen Jyri
Savisalo Sauli
Ståhlberg Mika
Suokko Harri
Valkola Eero
Yli-Äyhö Janne

Toimituksen osoite
Päivölärinne 7 A 1
04220 Kerava

www.viestiupseeriyhdistys.fi/viestimies

Pankkitili FI 21 5780 5520 017 7 44
Vuosikerta 35 Eur

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Harri Reini
p. 040 514 2497
toiminnanjohtaja@viestiupseeriyhdistys.fi

Ilmoitusmyynti
Juha Halminen
p. 09 873 6944, 050 592 2722
juha.halminen@kolumbus.fi

Painopaikka
Newprint Oy, Raisio
p. 010 231 2600

Toimitus jättää kirjoittajille vastuun
heidän esittämistään mielipiteistä.
Kirjoitusten lainaaminen sallittu vain
toimituksen luvalla.
ISSN 0357-2153

Kansikuva: Mastotöissä noin 60 metrin korkeudessa.
Kuvassa on kouluttaja ja kaksi varusmiestä.
(Kuva: Joonas Hakulinen)

Tässä numerossa

- 5 Pääkirjoitus: Paljon sanomatta jää?
- 6 Tekoälyn ja koneautonomian vaikutus asejärjestelmien kehitykselle
- 10 Satakunnan pioneeri- ja viestipataljoonan kuulumisia
- 12 Yleisradio-ohjelmaa Radiopataljoonan lähettimellä
- 15 Etelä-Suomen Viestipataljoonasta Johtamisjärjestelmä-komppaniaksi
- 20 Analysaattori: Joukko-oppia ja keinoälyä
- 22 Onnittelemme: Reima Blomqvist 60 vuotta
- 24 M18 -johtamisjärjestelmän käyttöönotto Kaartin jääkäri-rykmentissä
- 27 100 vuotta salaisen radiovastaanotinaseman perustamisesta Vaasaan
- 30 Paikallispuolustus kiinnosti viestiaselajin vapaaehtoisKenttää
- 35 Johtamisjärjestelmän M18 käyttöönotto Panssariprikaatissa
- 39 Insinöörimajuri Kari Lamberg vuoden viestiupseeriksi
- 40 Opintomatka Viroon
- 42 Viestimies 50 vuotta sitten
- 43 Henkilöasiat
- 44 Insinööri Juhani Jatila eläkkeelle Viestikoululta
- 45 Perinteitä kunnioittaen, uudet haasteet tunnistaen

Seuraavan numeron aineistopäivä on 19.1.2018 Lehti ilmestyy viikolla 10.

Vastaus pienlennokkien tuomiin turvallisuushaasteisiin

Kaupalliset pienlennokit ovat potentiaalinen riski ilmailulle, kriittiselle infrastruktuurille, huippukokouksille sekä muille massatapahtumille. R&S®ARDRONIS antaa tilannetietoisuutta radiospektristä ja varoittaa potentiaalisista lennokkiuhkista, jopa ennen kuin lennokka on ilmassa. Se paikantaa lennättäjän sijainnin ja estää lennokin pääsyn lentokielto-alueelle. R&S®ARDRONIS antaa tehokkaan suojan lennokkiuhkia vastaan, joko itsenäisenä tai osana laajempaa sensorifuusiojärjestelmää.

www.rohde-schwarz.com/ad/ardronis

Rohde & Schwarz Finland Oy
puh. 0207 600 400
asiakaspalvelu@rohde-schwarz.com

ROHDE & SCHWARZ

Paljon sanomatta jää?

Hyvä lukija! Käsissäsi on tämän vuoden viimeinen numero. Se on oman päätoimittajakauteni järjestyksessään 20. ja samalla viimeinen lehti. Luovutan lehden peräsimen vuoden vaihteessa kurssiveljelleni ja hyvälle ystävälleni, everstiluutnantti Samuli Terämälle. Toivotankin Samulin lämpimästi tervetulleeksi lehden toimintaan ja samalla hyvähenkisen toimituksen työskentelyyn mukaan. Toivonkin kurssiveljelleni samanlaista hienoa tukea teiltä kaikilta, josta itse olen omalla päätoimittajakaudellani saanut nauttia. Pidetään yhdessä huolta, että Samulilla on jatkossa positiivisia ongelmia toinen toistaan laadukkaimpia artikkeleita ja mainoksia tuleviin lehden numeroihin mahdollistaessaan. Lehden tulevaisuuden näkymät ovat ajoittaisista taloudellisista haasteista huolimatta valoisat. Elämmehän muun muassa digitalisaation ja kyberturvallisuuden kulta-aikaa. Yhdistyksemme ja sen jäsenkunnan edustamilla toimialoilla onkin menossa sen verran kova ”buumi”, että siitä lehtemme tulee jatkossakin varmasti hyötymään.

Otin itse päätoimittajan tehtävät vuoden 2013 alussa vastaan everstiluutnantti Jukka-Pekka Virtaselta. Tiesin tehtävään suostuessani hyppääväni isoihin saappaisiin. Toisaalta pidin tarjoutua kunnia-asiana, sen verran tasokkaana maanpuolustuslehtenä Viestimiestä tuolloinkin pidin. Toivottavasti olen kyennyt edeltäjäni viitoittamaa tietä seuraamaan ja pitämään lehtemme sisällön ja tason odotuksia vastaavalla tasolla. Matkan varrelle on kertynyt paljon työtä, ajoittain niin kotona, junassa, lentokoneessa kuin laiturinkin nokassa. Välillä mukaan on mahtunut epätoivonkin hetkiä, kun seuraava lehti on meinannut jäädä artikkeleista vajaaksi tai dead-line päätoimittajan korjauksille on jälleen kerran ylitetty. Toisaalta taas yhtä hienolta on joka kerta tuntunut pitää tuoretta julkaisua käsissään tai saadessaan sähköpostilla lukijakunnalta positiivista palautetta tehdystä työstä. Viivan alle voi rehel-

lisesti sanoen jäävän selkeästi plussaa ja samalla päivääkään en ehkä sitten kuitenkaan vaihtaisi pois. Koen olevani etuoikeutettu saatuaani toimia hienon lehtemme päätoimittajana.

Satavuotiaan Suomen virallinen syntymäpäivä sitten vihdoinkin lähestyy. Siihen liittyen uusin Tuntemattoman sotilaan versiokin saatiin markkinoille. Mielestäni kaiken kaikkiaan varsin kelpo, nykyaikaan siirretty tulkinta tuosta ajattomasta klassikosta. Kaikkiaan ei uusi versio ole miellyttänyt, eikä tarvitsekaan. Jokaisella meillä on jatkossakin vapaassa isänmaassamme oikeus tykätä tai olla tykkäämättä juuri sen verran kyseisestä elokuvasta kuin haluamme. Samanlaista sananvapautta ja mielipiteen ilmaisuoikeutta ei ihan joka puolella maapalloamme ole, joka myös näin ison juhlan äärellä on syytä muistaa. Olemme kaikki tavattoman onnekkaita saadessamme elää tässä hienossa yhteiskunnassa, ja sen ylläpitämi-

seksi sekä kehittämiseksi meidän kaikkien kannattaa jatkossakin kantaa oma pieni kortemme kekoon. Edesmennyt jalkaväenkenraali Aadolf Ehrnroothia lainatakseni ”Suomi on hyvä maa ja sitä kannattaa puolustaa”.

Otsikon mukaisesti paljon on tullut vuosien saatossa sanottua ja kirjoitettua, mutta paljon on varmasti jäänyt sanomattakin. Päälimmäisenä tunteena on kuitenkin se, että kyllä yksittäisen päätoimittajan sanainen arkku on ainakin hetkeksi saatu tyhjennettyä. Tästäkin huolimatta lupaan jatkossa säännöllisen epäsäännöllisesti jatkaa lehden sivuille kirjoittamista: niihin talkoisiin haastan samalla kaikki yhdistyksen jäsenet mukaan. Lämmin kiitos yhdistykselle ja sen hallitukselle sekä lehden asiantuntevalle toimituskunnalle hyvästä yhteistyöstä. Erityiskiitoksen haluan osoittaa lehden ammattitaitoiselle toimitukselle. Kanssanne on ollut ilo ja kunnia toimittaa lehteämme. Lopuksi haluan toivottaa hyvää itsenäisyyspäivää kaikille lehden lukijoille: juhlikaamme yhdessä ylpeänä satavuotiasta isänmaatamme!

Päätoimittaja

Tero Palokangas

VM

Professori, tekniikan tohtori Pekka Appelqvist toimii Puolustusministeriön tutkimusjohtajana ja Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan (MATI-NE) pääsihteerinä. Appelqvist on työskennellyt myös pääesikunnassa. Ennen siirtymistään puolustushallintoon vuonna 2009, hän työskenteli 15 vuoden ajan akateemisella uralla Teknillisessä korkeakoulussa. Tutkimusaiheet ovat liittyneet pääosin robotiikkaan ja koneautonomiaan.

Tässä kirjoituksessa pyritään hahmottamaan tekoäly-pohjaisen koneautonomian merkitystä asejärjestelmissä ja sodankäynnissä yleisemmällä, systeemisellä tasolla. Teknologisen kehityksen johtaessa kohti hajautettua koneautonomiaa, tarkastellaan sodan oikeussääntöjen asettamia vaatimuksia mahdollisille uuden tyyppisille asejärjestelmille. Kirjoituksessa kuvataan myös YK:ssä käynnissä olevaa autonomisten asejärjestelmien asevalvontaprosessia.

Teknologian kehityssuunnista

Tekoälyn kokonaiskuva on moniulotteinen, pohjaltaan monitieteinen ja nopeasti kehittyvä. Tekoälyä ja sen sovelluksien ilmentymiä tietokoneen näytöllä tai fyysisessä toimintaympäristössä tarkastellaan usein yksittäisen sovelluksen tai laitteen ominaisuuksien kautta,

TEKSTI: PEKKA APPELQVIST

KUVAT: PEKKA APPELQVIST JA VIESTIMIES

Tekoälyn ja koneautonomian vaikutus asejärjestelmien kehitykselle

jolloin järjestelmätaso ja systeemivaikutukset jäävät taka-alalle. Vallitsevan kehityksen todelliset nettovaikutukset ilmenevät kuitenkin vasta systeemisesti.

Erilaiset ase- ja sensorijärjestelmät kehittyvät ja integroituvat toisiinsa verkostokeskeisen toteutuksen myötä. Siviilisovelluksissa älylaitteiden verkottunutta ekosysteemiä ja palveluita kasataan IoT-standardien (Internet of Things) ympärille. Asejärjestelmissä IoT-paradigmaa vastaa käsite C4ISR (Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance and Reconnaissance), eriparinen kokoelma käsitteitä, jotka nivovat taistelukentän teknologian, toiminnot ja palvelut yhdeksi kokonaisuudeksi. Järjestely mahdollistaa jaetun tilannekuvan, nopean päätöksenteon sekä varsinainen fyysisten aseiden hajauttamisen. Verkostomaisuus ja vaihtoehtoiset resurssit takaavat joustavan toiminnan ja taistelunkestoisuuden - kunhan vain kommunikaatio eri osien välillä toimii luotettavasti.

Tekoälyn nykyinen kehitysvaihe on loogista jatkumoa osana ohjelmistoteknologian kehitystä, jossa tiedonkäsittelyn ja -hallinnan abstraktiotaso on jatkuvasti kohonnut tietokoneiden laskentakapasiteetin eksponentiaalisen kasvun mahdollistamana. Abstraktiota-son kohoamisen luonnollisena seurauk-

sena syntyy edellytyksiä koneiden oma-toimisuudelle, eli koneiden autonomiset piirteet lisääntyvät kehityksen myötä. Lopulta autonomisia ominaisuuksia on kasassa jo niin paljon, että järjestelmä suoriutuu kokonaisesta toiminnasta ilman ihmisen apua ja voidaan alkaa luontevasti puhua koneautonomiasta, verrokkina autotekniikan kehitys. Tekoälyn vahvassa hypetyksessä on kuitenkin syytä huomata, että autonomia on aina suhteellista, ja että se on käsitteellisesti eri asia kuin itsenäisyys.

Koneautonomian suorituskyvystä puhuttaessa luonnollinen mittatikku on ihminen. Vaikka jokin järjestelmän osa korkealla autonomian tasolla toimiikin, on toiminnassa väistämättä riippuvaisuuksia esimerkiksi tehtävän määrittelyssä, energian saannissa tai huollon tarpeessa. Järjestelmän eri toimintojen autonomia-aste voi olla myös hyvin erilainen, ja ne voivat vaihtua dynaamisesti tehtävän ja ympäristön vaatimusten mukaisesti.

Autonominen toiminta ei tarkoita, että koneella olisi oma tahto tai kykyä perimmäisten päämääriensä asettamiseksi. Autonomisella toiminnalla on tehtävänsä, rajoitteensa ja reunaehdonsa; autonomisuus on esimerkiksi mahdollista vain tiettyjen toimintojen osalta, ne on testattu tietyissä olosuhteissa, tietty riskitaso samalla hyväksyen.

Systeemisestä vaikutuksesta

Uusilla teknologisilla mahdollisuuksilla ja sodankäynnin menetelmien kehittyemisellä on vahva keskinäisvaikutus. Koneautonomian vaikutukset ulottuvat kaikkiin taktiikan peruselementteihin, tulen käyttöön, liikkeeseen ja suojaan. Tulenkäytön osalta järjestelmän autonomia-astetta nostamalla toimintaa voidaan tehostaa nopeuttamalla maalittamisen ja vaikuttamisen -sykliä. Lisäksi aiempaa autonomisemmalla toiminnalla voidaan tehostaa aseiden primäärivaikutuksen intensiteettiä niin kapasiteetin kuin tarkkuudenkin osalta. Liikkeen osalta autonomia tarjoaa mahdollisuuksia kehittää lavetteja fysiikan rajoitusten mukaisesti, sen sijaan että rajoittavat tekijät johtuvat ihmisen henkisen tai fyysisen sietokyvyn rajallisuudesta. Suunnitteluparametrien vapaammalla valinnalla voidaan vaikuttaa esimerkiksi järjestelmän toiminta-aikaan, kiihtyvyyksiin ja alustan fyysiseen kokoon. Edelleen oman toiminnan suoja voidaan parantaa muun muassa kaukovaikutteisuudella, häiveen hallinnalla tai kehittämällä taistelunkestoisuutta.

Koneautonomian keinoin on siis mahdollista vaikuttaa kaikkiin edellä mainittuihin perusmekanismeihin. Systeemis suunnittelussa kohdataan tyypillisesti negatiivien kierre, jossa järjestelmän yhden ominaisuuden kehittäminen johtaisi helposti vaatimusten monimutkaistumisen ja kerrannaisvaikutusten kautta kokonaissuorituskyvyn laskuun. Yhden tai useamman osajärjestelmän autonomian tasoa nostamalla on sen sijaan monissa tapauksissa mahdollista päästä asetelmaan, jossa systeemis suunnittelun näkökulmasta toteutuu ratkaisuja mahdollistava positiivinen dynamiikka.

Lisääntyneet koodirivit järjestelmässä lisäävät laitteen painoa mahdollisesti tarvittavien sensorien, lisämuistin ja laskentatehon verran, mikä yleensä alittaa kirkkaasti ihmisen mukana kuljettamisen vaatimukset. Tämä mahdollistaa vaikkapa pienemmän ja kevyemmän lavetin, joka puolestaan voi vähentää tarvittavaa polttoainetta. Tämä edelleen mahdollistaa esimerkiksi hyötykuorman kasvattamisen tai vaihtoehtoisesti suurentuneen nopeuden tai operatiivisen riskinoton. Pienentynyt yksikkökoko ja

Kirjoittajalla on ollut tilaisuus seurata YK:n CCW-asevalvontakonventin LAWS prosessia alusta alkaen asiantuntijana Suomen delegaatiossa. Vuonna 2015 tuli tilaisuus alustaa kokoukselle, esityksen keskeisenä viestinä oli järjestelmäulottuvuuden korostaminen. Yleisönä CCW:n jäsenet eli 124 maata sekä lisäksi kuulolla kymmeniä kansalaisjärjestöjä.

kustannukset voivat myös mahdollisesti sallia kokonaisen parven rakentamisen yhden yksikön sijaan. Systeemis suunnittelun vapausasteet kasvavat merkittävästi, jolloin kokonaan uusien ratkaisumahdollisuuksien sekä toisaalta uuden tyyppisten uhkien mahdollisuudet kasvavat mielikuvitusta koetteleviin mittoihin.

Sodan oikeussääntöjen vaatimuksista

Sodan oikeussäännöt, eli Geneven sopimukset lisäpöytäkirjoihin, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden sopimukset, muut asevalvontasopimukset sekä viime kädessä kansainvälinen tapaoikeus asettavat korkeat moraaliset standardit sodankäynnistä aiheutuvan inhimillisen kärsimyksen minimoimiseksi sekä materiaalien tuhojen rajoittamiseksi. Nämä periaatteet ulottavat vaatimuksensa paitsi sotilaiden eettiselle toiminnalle, myös sotatoimissa käytettävälle asejärjestelmille sodankäynnin kaikissa olosuhteissa. Paitsi yleisinhimillisestä näkökulmasta, myös sodan oikeussääntöihin pohjautuen, on edellä kuvatus teknologisen kehityksen ennakoinnin myötä keskusteluun noussut kysymys siitä, miten autonomisesti toimiviin asejärjestelmiin tulisi suhtautua.

Vaikka yksiselitteisiä määritelmiä ei

olekaan, on lähdetty siitä olettamasta, että toistaiseksi autonomisia asejärjestelmiä ei vielä ole olemassa. Sen sijaan käytössä on jo automaattisia asejärjestelmiä, jotka reagoivat tarkoin ennalta ohjelmoituun maaliin (esimerkkeinä risteilyohjukset tai eräät ohjusten torjuntajärjestelmät) sekä pitkälti autonomisia piirteitä omaavia järjestelmiä, joiden mahdollinen asevaikutus on kuitenkin kauko-ohjattu (esimerkiksi lennokit). Tässä kontekstissa järjestelmän omatoiminen maalittaminen ja ennen kaikkea järjestelmän päätös tulen käytöstä ilman ihmisen hyväksyntää ovat kriittisiä toimintoja, jotka määrittäisivät autonomista asejärjestelmää, käsitteenä Lethal Autonomous Weapons Systems (LAWS).

Seuraavassa esitellään kolme eri tyyppistä sodan oikeussääntöihin sisältyvää regiimiä, jotka nousevat keskeisesti esille LAWS-kontekstissa: maalittamisen ja tulenkäytön periaatteet (targeting law), Martensin lauseke (Martens Clause) sekä Artikla 36.

Keskeisiä noudatettavia periaatteita (Geneven yleissopimus 1949, ensimmäinen lisäpöytäkirja 1977, niin sanottu targeting law) tappavan voimankäytön maalittamisessa ovat erotteluperiaate (distinction), suhteellisuusperiaate (proportionality), sekä varovaisuusperiaate (precaution). Näiden periaatteiden nou-

dattamisesta ja tulkinnasta tulisi siten myös autonomisesti toimivan järjestelmän suoriutua. Erotteluperiaate tar koittaa sitä, että maalittamisessa tulee kyetä erottelemaan taistelijat siviileistä ja muista suojeltavista (esimerkiksi antautuneet ja loukkaantuneet). Suhteellisuusperiaate puolestaan edellyttää, että toteutettavien sotatoimien tulee olla vaikutuksiltaan rajoitettuja suhteessa tavoitteeseen ja sotilaalliseen välttämättömyyteen; sotatoimi ei saa ylimitoitettu. Varovaisuusperiaate edellyttää, että tulenkäytöstä vastuussa oleva on tehnyt kaiken tehtävissä olevan varmistuakseen oikeasta maalituksesta, arvioinut mahdolliset riskit ja minimoinut aiheutuvat tuhot.

On varmasti tilanteita, joissa kaikesta edellä kuvatusta on mahdollista suoriutua verraten suoraviivaisen tarkastelun pohjalta, mutta yhtä varmasti sodan kaaoksessa tarjolla on kuitenkin enemmän kiperiä tilanteita, joissa komentajan vastuu päätöksensä etiikasta joutuu todelliselle koetukselle. Onko mahdollista edes teoriassa kehittää tekoälyä, jolla olisi myös riittävä määrä tunneälyä esimerkiksi inhimilliselle armollisuudelle. Toisaalta tekoälyn vahvuudeksi on myös argumentoitu tunteettomuus, jolloin esimerkiksi viha ja kosto eivät toimi väärinä motiiveina. Koneet eivät myöskään ryöstä tai raiskaa, ellei näin ole tarkoituksellisesti ohjelmoitu.

Martensin lauseke on vanhaa perua oleva kansainvälisen humanitaarisen oikeuden periaate vuodelta 1899. Se määrää, että sodankäynnissä on noudatettava inhimillisyyden periaatteita, vaikka missään kansainvälisen oikeuden säännöksessä ei tarkemmin määriteltäisi sodankäynnin sääntöjä. LAWS-kontekstiin sovellettuina Martensin lauseke tarkoittaa, että vaikka tiettyä asejärjestelmää ei olisi erikseen kielletty, ei sellaisen järjestelmän käyttö myöskään ole automaattisesti sallittua.

Geneven sopimuksen ensimmäisen lisäpöytäkirjan 36. artikla, eli velvoite valtiolle tarkistaa uusien asejärjestelmien oikeudellinen perusta ennen niiden käyttöönottoa, nousee myös usein esille LAWS-keskustelussa. Artikla 36 kansallista implementointia ei ole tarkemmin määritelty, joten kukin valtio voi vapaasti päättää prosessinsa ja maiden käytännöt vaihtelevatkin suuresti. Toistaiseksi vain harvoilla mailla tämä prosessi on avoimesti kuvattu.

Asevalvonnan prosessista

Keskustelua autonomisten asejärjestelmien reguloinnin tarpeesta tai mahdollisesta rajoittamisesta on käyty YK:n CCW-asevalvontakonventissa. CCW:n piirissä käsitellään niin kutsutuihin tavanomaisiin aseisiin liittyviä kysymyksiä. Asevalvontakeskustelua käydään käsitteen Lethal Autonomous Weapons Systems (LAWS) alla. Vuosina 2014 ja 2015 järjestettiin Genevessä ensimmäiset epäviralliset CCW LAWS-asiantuntijakokoukset robottiasejärjestelmiin liittyvistä kysymyksistä; näissä kokouksissa keskustelu oli vielä varsin hapuilevaa, eikä kaikkien maiden osalta perustunut edes täyteen ymmärrykseen jo olemassa olevien asejärjestelmien teknologisesta kehittyneisyydestä.

Kolmas epävirallinen LAWS-asiantuntijakokous järjestettiin vuonna 2016, jossa puheenjohtajan asettamana selkeänä tavoitteena oli nostaa keskustelu asiantuntijatasolta virallisempaan GGE (Group of Governmental Experts) formaattiin, jolloin asiaa kyettäisiin käsittelemään fokusoidummin valtioiden näkökulmasta - tähän asti kansalaisjärjestöt ovat esiintyneet ja tuoneet julki huolestuneisuutensa aseteknologian kehityksestä. Vuonna 2016 neuvoteltiin siis siitä, että mistä neuvoteltaisiin, jos CCW:n varsinainen osapuolikokous asettaisi GGE:n - kuten sittemmin myös tapahtui.

Keskustelu valtioiden puolesta oli aiempaa aktiivisempaa ja selvästi poliittisempaa, jossa kantoja ilmaistiin avoimemmin. Ymmärrys robottiasejärjestelmien luonteesta tuntui lisääntyneen, koska keskustelu oli suurelta osin kääntynyt naiivista lavettikeskeisestä robottikeskustelusta käyttöperiaatteisiin, ja erityisesti ihmisen ja teknologian väliseen vuorovaikutukseen kriittisissä toiminnoissa (appropriate level of human judgement). Mikä on ihmisen rooli päätöksentekoketjussa; se voi periaatteessa vaihdella välittömän tulikomennon antamisesta aina ehdollisen tulenkäytön valtuutuksen (rules of engagement) antamiseen ennalta osana laajempaa tehtävänsuunnittelua.

USA on kannanotoissaan painottanut weapons review -prosessin merkitystä (Artikla 36). Koska koneautonomia tuo asejärjestelmien piiriin täysin uuden

tyyppisiä ominaisuuksia ja kysymyksiä, kuten esimerkiksi milloin koneoppimisen seurauksena muodostuu jo täysin uusi asejärjestelmä, voisi Artikla 36 soveltamisesta suhteessa autonomisiin asejärjestelmiin edistää tiedon vaihtoa ja parhaiden käytäntöjen jakamista, sekä luoda kansainvälisiä suosituksia. A36 -asiaa ei kuitenkaan saatu sisällytettyä LAWS GGE-kokousten mandaattiin. Jotkin maat epäilivät A36:n voivan toimia ennemminkin alustana uusien asejärjestelmien legitimointiin, kuin kriittiseen tarkasteluun.

Tänä vuonna GGE-kokous alkaa käsitellä aihetta tarkennetulla keskustelumandaatilla. Päämääränä on aluksi yhteisesti hyväksytyn työmääritelmän aikaansaaminen sekä hahmotelma työn jatkosta. On toki myös mahdollista, että laajasta kiinnostuksesta huolimatta asia osoittautuu poliittisesti liian vaikeaksi ja prosessi katkeaa heti alkuunsa. LAWS-aihepiirissä voidaan aiheen haastavuuden ja yleiskäytöisyyden puolesta nähdä selvää analogiaa kansainvälisille kyberturvallisuuden käytänteille, joissa on etsitty kansainvälisiä normeja ja luottamusta herättäviä toimia jo vuodesta 2010. Tänä vuonna YK:n yleiskokouksen asettaman kyberturvallisuutta käsitelleen GGE-ryhmän työ kuitenkin päättyi, kun työohjelman tavoitteista ei päästy yksimielisyyteen.

Hyvän kuvan aihepiiriin laajuudesta ja monimutkaisuudesta saa tarkastelamalla käsitettä Lethal Autonomous Weapons Systems. LAWS-lyhenteen neljästä sanasta vain yksi on käsitteenä suhteellisen suoraviivainen: lethal, tappava. Järjestelmä on siis suunniteltu tappavan asevaikutuksen käyttämiseksi. Sen sijaan LAWS-lyhenteen muut sanat ovat käsitteinä huomattavasti monitulkintaisempia. Teknisen järjestelmän toiminnallinen autonomia on lähtökohtaisesti aina suhteellinen käsite; kyber-vaikuttamisen myötä yhä useampi viattoman oloinen laite on muutettavissa aseeksi. Ja edelleen, verkottuneessa taistelujärjestelmässä on entistä vaikeampaa erottaa tai hahmottaa ”asetta” taistelukentän muusta infrastruktuurista. Tavanomaistakaan asejärjestelmää ei ole määritelty sopimuksissa, saati sitten autonomisesti toimivaa.

Johtopäätöksiä

Vaikka LAWS-prosessissa ei ole vielä toistaiseksi varsinaista yhteistä näkemystä muodostunut, mikään maa ei ole myöskään esittänyt vaatimuksia, etteikö myös autonomisten asejärjestelmien tulisi noudattaa jo olemassa olevia lakeja ja sopimuksia. Toisin sanoen uutta teknologiaa varten ei ole tarvetta laatia uutta lainsäädäntöä.

Asejärjestelmät edustavat eettisiltä vaatimuksiltaan koneautonomian äärimmäistä sovellusalueutta, mutta periaatteessa samat riskit ja epäselvyys vastuukysymyksistä ovat käsillä jo nykyisissä kuluttajatuotteissa. Näkyvimpinä esimerkkeinä ovat itsestään ajavat autot, joiden virheellinen toiminta voi potentiaalisesti aiheuttaa ihmishenkien menetyksiä. Lukuisat koneautonomian sovellukset odottavat ratkaisua vastuukysymyksiin, sillä teknologia mahdollistaisi jo paljon. Teollisuuden

ja kaupallisen siviilitoiminnan piiristä saattaa nousta käytännöllisiä ratkaisuja vastuulausekkeiden implementoinnista. Hyviä käytäntöjä turvallisuuskriittisten osa-alueiden testaukseen ja validointiin löytyy esimerkiksi avioniikan ja ydinvoimateollisuuden tyyppihyväksyntäprosesseista.

Mitä kaikesta edellä todetusta pitäisi ajatella ja päätellä? Tekoälykehityksen panostukset huomioiden niin siviili-markkinoilla kuin sotilassovelluksissa, koneautonomian eteneminen vaikuttaa vääjäämättömältä, joskin etenemisen tarkemmasta ajoituksesta on vielä hankala esittää arviota. Joka tapauksessa on syytä alkaa totutella siihen, että koneiden käyttämisen sijasta niiden kanssa työskennellään monin paikoin entistä tasavertaisemmassa asemassa. Siksi juuri nyt on oikea aika keskustella koneautonomian asejärjestelmäsovelluksista. Yleistä teknologista kehitystä ei voi kieltää tai rajoittaa, eikä sen

soveltamista valvoa, toisin kuin esimerkiksi ydinmateriaalin tai kemiallisten aseiden valmistamista. Lähtökohtaisesti koneautonomian kehittyvää teknologiaa on yhä helpompaa soveltaa uusiin tarkoituksiin.

Asejärjestelmien tekoälypohjaista kehitystä ei tarvitse pohtia pitkään, kun ajaututaan kysymyksiin elämän arvosta, ihmisyydestä ja moraalista. Syy miksi Geneven sopimukset vuodelta 1949 ovat yhä relevantteja, johtuu siitä että ne ovat periaatteita, joita ei ole kiinnitetty teknologiaan. Kirjoittajan näkemyksen mukaan käynnissä olevassa LAWS-asevalvontakeskustelussa tulisi päätyä keskustelemaan sallituista tai kielletyistä periaatteista juuri kriittisten toimintojen osalta. Samalla myös hankalien ja nopeasti vanhenevien teknisten määritelmien tarve ja merkitys vähenee.

VM

MILCON

Valmis vaativien kumppaneiden haasteisiin

- Liittimet
- Kenttävalokaapelit Pro Beam Jr. liittimin
- Viestilaitteiden erikoisvaraosat ja varusteet
- Ruggeroidut tietokoneet ja näytöt
- Puhelulaitteet ja audioliitännät
- Kaapelisarjat
- Antennit ja teholahteet

MILCON OY

Kolmionkatu 5 D
33900 Tampere.

Puh. 010 239 2170
info@milcon.fi

www.milcon.fi

Savolainen.

Vironen.

Kirjoittajista Niko Savolainen palvelee Porin prikaatissa Satakunnan pioneeri- ja viestipataljoonan pataljoonapuheenjohtajana. Tommi Vironen palvelee puolestaan samaisessa pataljoonassa Viestikomppanian päällikkönä

Porin prikaatin viestikomppania on vuodesta 2015 alkaen kuulunut osaksi Satakunnan pioneeri ja -viestipataljoonaa. Länsi-Suomen viestipataljoonan ja Satakunnan pioneeripataljoonan perinteitä vaalivassa joukkoyksikössä eri aselajien yhteiselo on ollut sujuvaa ja omalta osaltaan syventänyt osaamista puolin ja toisin.

Pataljoonan kantavaksi ajatuksiksi onkin viime vuosina muodostunut erikoiskoulutetun jalkaväen tuottaminen. Viestimiesten saama taistelukoulutus on perusyksiköiden välisen yhteistyön myötä kehittynyt ja pioneerit ovat saaneet tehokkaampaa oppia uusista viestijärjestelmistä. Unohtaa ei myöskään voida suojelua, jonka valtakunnallinen osaamiskeskus myös löytyy pataljoonan siipien suojasta ja joka on omalta osaltaan parantanut kykyämme vastata paremmin myös CBRN -uhkia vastaan. Monipuolisesta joukosta on saatu paljon positiivisia ja opettavaisia kokemuksia.

Kuluva vuosi 2017 on tarjonnut Viestikomppanialle monia uusia haasteita ja mahdollisuuksia. Uusi johtamisjärjestelmä on otettu tuotantokäyttöön, organisaatiomuutoksilla on tehostettu joukkotuotantoa, on tullut uutta järjestelmälustaa ja kalustoa. Tässä rinnalla on varusmieskoulutuksen lisäksi osallistuttu aktiivisesti myös nykyisten järjestelmien kehitystyöhön sekä kehit-

teillä olevan kaluston kettätestaukseen.

Porin prikaati otti M18-johtamisjärjestelmän koulutuskäyttöön vuoden 2017 alusta. Järjestelmän käyttöönotto prikaatissa onnistui kokonaisuutena hyvin ja sujuvasti. Omalta osaltaan tähän vaikutti varmasti prikaatin johtamisjärjestelmän henkilöstön vahva sitoutuminen järjestelmän kehittämiseen ja testaamiseen aina sen alkuvaiheista saakka. Myös operatiivisen osaston johtamisjärjestelmäsektorin vahva tuki ansaitsee kiitokset tässä yhteydessä.

Viestimiesten lisäksi muutkin aselajit prikaatissa ovat olleet tyytyväisiä järjestelmän toimintaan ja E-asetat on otettu myönteisesti vastaan kaikilla niitä käyttävillä joukoilla. Voidaankin todeta, että M18 on tuonut viestiaselajin entistä lähemmäksi kaikkien joukkojen toimintaa.

Joukkotuotannon tehostusta sisäisillä muutoksilla

M18-käyttöönoton lisäksi kuluva vuosi on tuonut Viestikomppanialle monta muutakin uudistusta ja haastetta.

TEKSTI: NIKO SAVOLAINEN JA TOMMI VIRONEN
KUVAT: PORIN PRIKAATI

Satakunnan pioneeri- ja viestipataljoonan kuulumisia

Naamioitu viestiasema.

Vuoden alussa viestiaselajin aliupseerikoulutus keskitettiin Porin prikaatissa Esikuntakomppaniaan ja Viestikomppania otti vastuulleen sekä viesti- että esikuntaosien joukkotuotannon prikaatissa. Tällä muutoksella yksiköiden koulutusta saatiin järkevöitettyä ja ennen kaikkea varmistettiin se, että prikaatilla on ympärivuotisesti tarjota riittävän ammattitaidon omaavia viestimiehiä valtakunnallisiin harjoituksiin.

Eivätkä uudistukset vielä tähän lopuneet. Yksikön pääkalustokin koki muutoksia ja siihen lisättiin uutena elementtinä M18-viestiasemakontit, kun XA-sarjan viestiasema-ajoneuvot lähtivät M18-ympäristöön modifioitavaksi. Henkilökunta ja varusmiehet saivat uuden organisaation ja johtamisjärjestelmän lisäksi opeteltavakseen myös kokonaan uuden alustaratkaisun. Perinteisen manuaalikäyttöisen maston takaisin tulo sähköhydraulisen tilalle vaati myös omalta osaltaan paluuta ajatuksissa taaksepäin. Kaikista näistä haasteista kuitenkin selvittiin kunnialla. Samalla henkilökunnan ammattitaito kasvoi entisestään ja joukkotuotettu kevään saapumiserä oli ilo sijoittaa sodanajan joukoksi, jatkuvasti kasvavaan M18-koulutettuun reserviin.

Keväällä valtakunnallisessa viestiaselajin mittauksen yhteydessä suoritetussa viestijoukkojen Ritarimalja -kilpailussa saavutimme hienosti toisen sijan. Olemmekin ylpeitä siitä, että olimme paras M18 -johtamisjärjestelmää käyttänyt joukko, vaikka aloitimme järjestelmän kouluttamisen vasta vuoden alussa. Tästä on hyvä jatkaa ja odottaa Poikaa kotiin lähitulevaisuudessa.

Edustamista ja kehitystyötä katse tiukasti tulevaisuudessa

Porin prikaatin Viestikomppaniolla oli kesäkuussa suuri kunnia edustaa Porin prikaatia Puolustusvoimien lippujuhlapäivän paraatissa Helsingissä. Paraatilla juhlittiin samalla myös satavuotiaista Suomea. Viestikomppania toimi paraatissa Porin prikaatin lippukomppania ja edusti ylpeänä yli 390 -vuotisia perinteitä vaalivaa joukko-osastoamme. Aivan kuten Kuninkaallisen Porin rykmentin signalistit aikanaan, marssivat viestimiehet jälleen joukkonsa kärjessä sen lippua kantaen.

Porin prikaatin Viestikomppania kulkee viestiaselajin kehityksen kärjessä ja ammattitaitoista henkilöstöämme hyödynnetään tehokkaasti nykyisten ja uusien järjestelmien kehityksessä sekä testaustoiminnassa. Olemme näiden jo aikaisemmin mainittujen uudistusten lisäksi vastaamassa useista viestiaselajin kenttäkokeista, joista yhtenä tämän hetken merkittävimmistä mainittakoon maastoksooterin sijoitetun kenttäva-

Kaapelinrakentajat töissään.

lokaapelin levitys- ja keräyslaitteen kehitystyö. Ajatus tähänkin projektiin, kuten niin moniin muihin, tuli ”suoraan kentältä”. Maastoksooterin perävaunuun sijoitetun levitinlaitteen todettiin kouluttajien toimesta olevan huonosti sopiva nimenomaan maastossa, teiden ulkopuolella, tapahtuvaan kaapelinrakennukseen. Asia uskottiin voitavan korjata ja hetken miettimisen jälkeen ensimmäiset ajatukset olivat jo piirrettynä kouluttajien huoneen tussitaululle ja siitä se ajatus niin sanotusti lähti.

Monenlaista on siis tänäkin vuonna koettu ja tätä kirjoittaessa joukollamme on edessä vielä vuoden merkittävimmät harjoitukset, sekä saapumiserän 2/17 mittaus Ritarimalja-kilpailuineen. Esitän kuitenkin jo tässä yhteydessä suuret kiitokset yksikön henkilöstölle panoksestanne koko ase-

Yhteyksien varmistaminen edellyttää välillä kiipeilytaitoja.

lajin hyväksi ja palavasta halustanne kouluttaa valtakunnan terävimpään kärkeen kuuluvia viestijoukkoja. Porin prikaatin tunnuslauseen sanoin: Kunnia, Velvollisuus, Tahto.

Seppo Uro on evp
eversti ja on tutkinut
laajasti viestihistoriaa.

TEKSTI: SEPPO URO

KUVAT: MUSEO MILITARIA, YLEISRADION KUVA-ARKISTO, VIESTIMIES

Yleisradio-ohjelmaa Radiopataljoonan lähettimellä

Oy Suomen Yleisradio perustettiin vuonna 1926. Yhtiö oli aluksi vain ohjelmayhtiö, jolla ei ollut omia lähetysasemia. Vuosina 1926-30 Yleisradion ohjelmat lähetettiin kuulijoille pääasiassa Radiopataljoonan lähettimellä. Tästä kertova muistolaatta kiinnitettiin syyskuussa Katajanokalla olevan "Lutikkalinnan" seinään.

Ennen Suomen itsenäistymistä kaikki "langattomat lennätinasemat", ts. radioasemat maassamme olivat Venäjän armeijan hallussa ja siviiliradiotoiminta oli kiellettyä. Muutamat uskaliaat harrastajat tekivät kuitenkin salaisia kokeiluja omatekoisilla laitteillaan. Joukko Saksassa sotilaskoulutuksessa vuosina 1915-18 olleista jääkäreistä sai siellä myös radiosähkötäjän koulutuksen ja heistä kohosivat radiotoiminnan keskeiset kehittäjät itsenäisyytemme ensimmäisinä vuosina. Heistä on mainittava ainakin jääkärit Arthur Stenholm (Saarmaa), Leo Ekberg, Eric Heimbürger, Karl Nyström, Bertel Petrelius (Pertamo) ja Yrjö Tenhunen. Stenholm ja Ekberg perustivat salaiset radioasemat Suomeen jo loppusyksyllä 1917 ja ensimmäiset sähkötäjäkurssit Suomessa aloitettiin jo sisällissodan aikana.

Jääkärimajuri Arthur Stenholm virka-ajoneuvossaan Lutikkalinnan edustalla noin vuonna 1925. Stenholm toimi radiojoukkojen komentajana vuosina 1918-30 ja sen jälkeen Viestipataljoona I:n, Viestipataljoonan ja Viestirykmentin komentajana aina talvisotaan saakka. Vuonna 1936 Stenholm suomensi nimensä Saarmaaksi.

Puolustusvoimien radiotoiminta käynnistyy

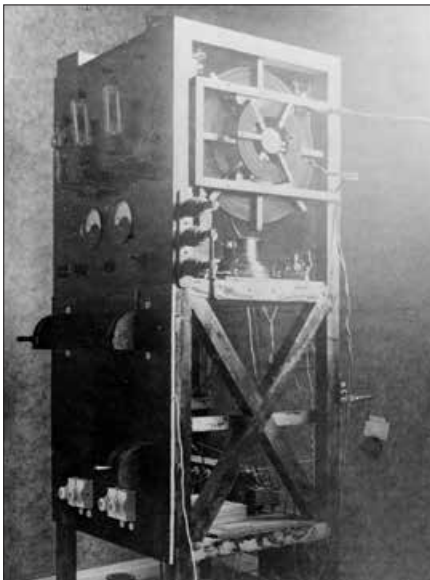
Puolustusvoimissa ryhdyttiin antamaan säännöllistä radiokoulutusta välittömästi sisällissodan päättyttyä kesällä 1918. Helsinkiin perustettiin Sotalaitoksen Radiolennätinosasto -niminen joukko-osasto, jonka komentajaksi määrättiin jääkärikapteeni Arthur Stenholm. Joukko-osaston koulutusyksiköt sijoitettiin Santahaminaan, mutta esikunta, työpaja ja laboratorio saivat tilat Katajanokalla olevasta Venäjän vallan

aikaisesta asuinkerrostalosta, joka sai nimen Lutikkalinna. Vuonna 1919 joukko-osasto sai nimen Kipinälenätilaitos, vuonna 1920 nimeksi tuli Radiojoukot ja vuodesta 1924 lähtien joukon nimenä oli Radiopataljoona. Joukko-osastosta kehittyi monipuolinen laitos. Koska maassamme ei vielä tuolloin ollut muuta radioalaan perehtynyttä viranomaista tai laitosta, radiojoukkojen tehtäväksi lankesi puolustusvoimien oman radiotoiminnan lisäksi myös siviiliradiotoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen.

Santahaminan radioasema välitti valtionhallinnon, ulkomaiden lähetystöjen sekä yksityisten yritysten radiosanomat. Lennätinlaitos laskutti asiakkaita ja sai siten toimintaansa tulot. Radiojoukkojen hoitamat rannikkoradioasemat huolehtivat merenkulun radioliikenteestä ja radiojoukot kouluttivat kauppalaikeelle kymmeniä radiosähkötäjiä. Radiojoukkojen laboratoriossa ja työpajalla kehitettiin ja valmistettiin ensimmäiset kotimaiset kenttäradiot. Työpajan johdossa toimivat muun muassa Elias Helberg ja Leo Lindell. Radiojoukot osallistuivat myös radioamatööritoiminnan ja yleisradiotoiminnan käynnistämiseen maassamme. Kaikki tällainen toiminta rajoitti radiojoukkojen koulutustoimintaa, minkä johdosta joukon komentaja, jääkärimajuri Stenholm teki useita esityksiä joukko-osaston taakan keventämiseksi. Vuonna 1925 Radiopataljoona saikin vihdoon luovuttaa suuren osan kiinteistä radioasemistaan merivoimille, rannikkotyökistölle ja lennätinlaitokselle päästen keskittymään päätehtäviinsä.

Yleisradiotoiminnan alkuvaiheet Suomessa

Ensimmäiset yleisradio-ohjelmat lähetettiin Yhdysvalloissa vuonna 1920 ja Iso-Britanniassa vuonna 1921. Samana vuonna Suomeen perustettiin nuorison kulttuuriharrastuksen edistämiseksi Nuoren Voiman Liitto, jonka piirissä heräsi kiinnostus myös radioharrastukseen. Liitolle myönnettiin oikeus radiolaitteiden käyttöön, mikä johti nopeasti radioamatööritoiminnan syntyn maassamme. Radiojoukkojen komentaja tuki toimintaa voimakkaasti ja radiojoukoille määrättiin toiminnan valvontaoikeus. Pääasiassa radioalan harrastajien keskuudessa heräsi ajatus myös laajalle yleisölle lähetettävästä radio-ohjelmasta ja jo vuodesta 1922 lähtien ryhdyttiin useilla paikkakunnilla tekemään yleisradiokokeiluja. Ensimmäiset koelähetykset lähetettiin Nuoren Voiman Liiton talvipäivillä Turussa tammikuussa 1922 sekä Helsingissä tammikuussa 1923. Näiden lähetysten keskeisiä järjestäjiä olivat muun muassa Leo Lindell, Erkki Kairenius ja Erkki Heino. Keväällä 1923 tamperelainen Arvi Hauvonen ryhtyi tekemään yleisradiokokeiluja ja marraskuun alusta lukien Tampereen Radio ryhtyi lähettämään säännöllistä ohjelmaa.

Radiopataljoonan yleisradiolähetin vuodelta 1926. Lähettimen teho oli aluksi 0,5 kW, mutta nostettiin myöhemmin 1,5 kW:iin. Lähetykset tapahtuivat keskipitkillä aalloilla, aluksi 440 m, myöhemmin 376 m.

Radiopataljoonan muistolaatta paljastettiin arvovaltaisen kutsuvierasjoukon läsnäollessa syyskuun 9. päivänä 2017. Paljastuspuheen piti Radio- ja televisiohistorian seura ry:n puheenjohtaja Jouni Mykkänen.

Radiopataljoonan henkilökunta kiinnostui myös yleisradiotoiminnasta ja rakensi sitä varten oman lähettimen Lutikkalinnan tiloihin keväällä 1923. Syksyllä samana vuonna myös Suojeluskuntien yliesikunta hankki oman yleisradiolähettimen tiloihinsa Helsingin Fabianinkadulle. Kevästä syksyyn 1924 Helsingin Hakaniemessä toimi Radiola-niminen radioasema, jonka lähettimen rakensivat radiojoukkojen jääkärikapteeni Uno Aittola ja luutnantti Vilho Lind. Eri puolille Suomea syntyneiden radioyhdistysten toiminnan koordinoimiseksi perustettiin vuonna 1923 Suomen Radioyhdistys, joka alkoi lähettää omaa ohjelmaa maaliskuusta 1924 lähtien. Yhdistyksellä ei ollut omaa lähetysasemaa, vaan ohjelmaa ryhdyttiin lähettämään Radiopataljoonan lähettimellä.

Pääasiassa alan harrastelijoista koostuvien radioyhdistysten toiminnan laajennuttua lähes koko maahan toiminnan kehittämistä varten katsottiin tarvittavan laajempia voimavaroja. Tämän johdosta jo vuonna 1925 tehtiin periaatepäätös valtakunnallisen yhtiön perustamisesta ja Oy Suomen Yleisradion perustava kokous pidettiin Helsingissä 26.5.1926. Yhtiö jatkoi Suomen Radioyhdistyksen toimintaa ja oli aluksi edeltäjänsä tavoin vain radio-ohjelmaa tuottava yhtiö, jolla ei ollut omia lähetysasemia. Niinpä sen ensimmäiset ohjelmat pääkaupunkiseudun kuuntelijoille lähetettiin 9.9.1926 lähtien Radiopataljoonan lähettimellä. Aluksi sen rin-

nalla käytettiin kuukauden verran myös Suojeluskuntien yliesikunnan lähettintä. Vuonna 1928 Yleisradiolle valmistui uusi suurasema Lahteen ja vuonna 1930 lähetysasema myös Helsinkiin, jonka jälkeen lähetykset Radiopataljoonan lähettimellä päättyivät. Yleisradion henkilökuntaan kuului alkuvuosista alkaen lukuisia henkilöitä, jotka olivat saaneet kipinän radioalaan palvellessaan radiojoukoissa joko varusmiehinä tai palkattuna henkilökuntana. Tällaisista henkilöistä mainittakoon esimerkkeinä Arvi Hauvonen, Veikko Johannes Rissanen ja Toivo Kustaa Laakso.

Perinneyhdistys radio- ja televisiohistorian vaalimiseksi

Vuonna 2013 yleisradion ja television historiallisia perinteitä vaalimaan perustettiin oma yhdistys, Radio- ja televisiohistorian seura ry. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on herättää ja ylläpitää kiinnostusta suomalaisen radion ja television historiaa kohtaan sekä edistää radion ja television harrastajien keskinäistä yhteydenpitoa. Yhdistys kerää ja tallentaa radion ja television historiaan liittyvää tietoutta, tekee aloitteita ja edistää alaan liittyvää julkaisu-toimintaa. Yhdistys järjestää vuosittain 2-3 sähköiseen viestintään liittyvää keskustelu- ja koulutustilaisuutta. Seuran hallituksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi kutsuttiin perustavassa kokoukses-

sa Yleisradion entinen pääjohtaja Sakari Kiuru ja varapuheenjohtajaksi yhtiön entinen arkistopäällikkö Lasse Vihonen. Tällä hetkellä yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana toimii Yleisradion entinen varapääjohtaja ja Suomen Elokuvasäätiön entinen toimitusjohtaja Jouni Mykkänen. Varapuheenjohtajana jatkaa edelleen Lasse Vihonen ja sihteerinä toimii Pekka Salosaari. Yhdistykseen kuuluu tällä hetkellä noin 220 jäsentä. Keväällä 2017 Radio- ja televisiohistorian seurassa herätettiin ajatus muistolaatan hankkimisesta Lutikkalinnan seinään kertomaan edellä kuvatusa vaiheesta Yleisradion historiassa. Aloitteen tekijän lisäksi hankkeeseen lupautuivat mukaan Yleisradio sekä sotilasviestitöiminnan perinteitä ylläpitävä Viestikiltojen liitto ry. Hanke etenikin ripeästi ja muistolaatta paljastettiin arvovaltaisen kutsuvierasjoukon läsnäollessa syyskuun 9. päivänä 2017. Paljastuspuheen piti Radio- ja televisiohistorian seura ry:n puheenjohtaja Jouni Mykkänen. Muistolaatassa on seuraava teksti: "Tässä rakennuksessa toimi vuosina 1918-1930 Radiopataljoonan työpaja ja laboratorio. Radiopataljoonan laboratorion lähettimellä välitettiin vuosina 1924-1926 Suomen Radioyhdistyksen ja 9.9.1926 alkaen vuoteen 1930 saakka Suomen Yleisradion ohjelmat Helsingin seudun asukkaille."

Kuva Radiopataljoonan muistolaatasta.

ja laboratorio. Radiopataljoonan laboratorion lähettimellä välitettiin vuosina 1924-26 Suomen Radioyhdistyksen ja 9.9.1926 alkaen vuoteen 1930 saakka Yleisradio Oy:n ohjelmat Helsingin

seudun asukkaille". Lisäksi laatassa ovat hankkeessa mukana olleiden yhteisöjen nimet sekä Yleisradion ja Radiopataljoonan vanhat logot

VM

FITELNET.FI | MYynti@FITELNET.FI

SISÄRADIOVERKOT

VIRVE- ja monioperaattoriverkkojen toteutus luottamuksellisesti avaimet käteen -periaatteella.

EMP/HPM-SUOJAUS

Fitelnet Oy:n suojausratkaisut kriittisten tietoliikennejärjestelmien tehokkaaseen ja luotettavaan suojaamiseen IEMI-uhkia vastaan.

Fitelnet

FITELNET OY, JOUKONTIE 42 A, VANTAA

Hakulinen.

Sirén.

Kapteeni Joona Hakulinen palvelee Panssariprikaatissa Esikunta- ja viestikomppanian päällikkönä Elektronisen sodankäynnin keskuksessa ja 1.1.2018 alkaen Johtamisjärjestelmäkomppanian päällikkönä Jääkärityöstörykmentissä.

Kapteeni Juho Sirén on edellinen Esikunta- ja viestikomppanian varapäällikkö, joka erityistehtävässä valmistelee yksikön muuttoa ja palvelee 1.1.2018 alkaen Jääkärityöstörykmentin esikunnassa.

Johtamisjärjestelmäalan varusmieskoulutus on ollut murroksessa Riihimäellä puolustusvoimauudistuksen jälkeisenä aikana. Tässä artikkelissa käsitellään vuosien 2014–2018 muutoksia varusmieskoulutusta antavan perusyksikön näkökulmasta. Kirjoitusta voi pitää pienenä katsauksena Puolustusvoimauudistuksesta alkaneisiin muutoksiin sekä yhden yksikön pienimuotoisena historiikkina.

Esikunta- ja viestikomppanian perustaminen ja tehtävät

Esikunta- ja viestikomppania (EVK) perustettiin 1.1.2015 Riihimäelle osaksi Elektronisen sodankäynnin keskusta (ELSOKESK), joka aloitti samalla päivämäärällä Panssariprikaatin alaisena joukkoyksikkönä. Edellisenä päivänä lakkautettiin Viestirykmentti ja Etelä-Suomen viestipataljoona (ESVP).

TEKSTI: JOONA HAKULINEN JA JUHO SIRÉN
KUVAT: JOONA HAKULINEN

Etelä-Suomen Viestipataljoonasta Johtamisjärjestelmäkomppaniaksi

Edeltävän kolmen vuoden aikana oli tehty merkittävä määrä puolustusvoimauudistukseen liittyvää työtä eri johtamistasoilla.

Suunnittelumateriaaleja selatessa voi huomata, että tässäkin suunnittelussa on ollut monenlaisia vaihteita. Käytännössä suunnittelun alkuvaiheessa vuosina 2012–2013 näytti, että kahden eri paikkakunnalla olevan joukkoyksikön toimintoja yhdistetään. Joukon nimen määrääntyminen on luonnollisesti aiheuttanut oman haasteensa. Eräissä lähteissä on näkynyt, että joukkoa on harkittu nimettäväksi viestipataljoonaksi. Sen jälkeisissä materiaaleissa joukkoa on suunniteltu jalkaväen, tykistön ja viestimiesten pataljoonaksi. Tämä joukkoyksikkö olisi ollut Hattulassa ja sen alaisuuteen perustettava yksikkö Riihimäellä. Tähän joukkoon EVK:lle tehtiin yksikön työjärjestys ja tehtävänkuvaukset. Suunnitteluperusteet kuitenkin muuttuivat, tuossa vaiheessa lähes 100-vuotias Jääkärityöstörykmentti (JTR) säilytettiin ennallaan ja EVK:n perustamista alettiin suunnitella osaksi ELSOKESK:sta.

EVK:aan suunniteltiin alun perin käytännössä 1. Viestikomppanian ja Aliupseerikoulun toiminnot lakkautettavasta ESVP:sta. Käytännössä yksikkö olisi ollut selkeästi iso viestikoulutusta antava komppania, jolla oli velvoitteita myös valtakunnallisten aliupseerikursien toteuttamiseen. Huollon tuki oli ajateltu saatavan muualta. Yksikön nimessä olevan ”esikunta” sanan voidaan

tulkita viittaavan osaan alkuvaiheen joukkotuotantotehtävistä eikä esimerkiksi varuskunnalliseen tukeen. 2014 vuoden lopulla tulevan saapumiserän varusmiesvahvuuksia käsittelevissä koukoksissa kuitenkin selvisi, että joukko ei tulisi saamaan muun muassa taloushuoltoa mistään muualta joten se olisi järjestettävä itse. Organisaatioluonnoksissa yksikön varusmiesvahvuudeksi oli laskettu jo 257 ilman komento-, esikunta- tai huoltojoukkuetta.

Ai niin... ESVP:ssa oli myös Esikuntakomppania. EVK:n perustamisen jälkeen olimmekin tilanteessa, jossa meillä oli viestimiesten lisäksi sotilaspoliiseja, kuljettajia, lääkintämiehiä, lähetejä, keittäjiä, varastomiehiä, tutkijoita ja graafikoita. Monen päiväpalvelus tapahtui jonkin toisen joukon toimipaikoilla. Sotilaspoliisit olivat vain muuttaman kuukauden, mutta loput toiminnot ovat jääneet pysyviksi. Komppaniaan oli perustettava esikuntajoukkue.

Komppanian kokoonpano on vuosien varrella vaihdellut, mutta organisaatioon on kuulunut esikunta-, järjestelmä-, komentopaikka- ja kaapelijoukkueita sekä vastaavat aliupseerikursin linjat. Valtakunnalliseen erityishakuun perustuen on ollut myös tietojärjestelmäsensitivistä ja elektronikkahuoltolinja. Näistä 5–9 joukkuetta/linjaa on pystytty kerrallaan kouluttamaan kouluttajatilanteen ja joukkotuotantovelvoitteiden asettamien raamien puitteissa.

Komentopaikkajoukkueet toimivat

Korkealla työskennellessä on luotettava varusteisiin. Kuvassa on kouluttaja ja varusmies. Työskentelykorkeus noin 60 metriä.

moduulirakenteiseen konttikalustoon perustuvalla MAPUJOPO-kalustolla. Järjestelmä- ja kaapelijoukkueita koulutetaan Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskuksen (PVJJK) poikkeusolojen joukkoihin. Valtakunnallisella tietojärjestelmäsensuorittajalinjalla koulutetaan tietoliikenneasentajia PVJJK:n ja joukko-osastojen käyttöön. Elektroniikkahuoltolinjalla koulutettiin sotilaselektronikan korjaamiseen kykeneviä aliupseereita joukko-osastojen tarpeiden mukaan. Käytännössä kaikki joukkueet olivat erilaisia ja vaativat omat koulutussuunnitelmansa.

Henkilöstötilanne ja sen korjaaminen

EVK:n henkilöstörakenne on ollut alusta asti melko vääristynyt, etenkin arkisten rivivahvuuksien osalta. Komppanian ensimmäisessä kokoonpanossa oli 18 henkilöä, joista seitsemän sotilas-arvo oli kapteeni. Luutnantteja yksikössä oli kaksi, mikä onkin ollut yksikön ennätys vuosien varrella.

Osalle henkilökuntaa tehtävien muutokset puolustusvoimauudistuksessa oli yllättävän suuri. Yksikköön määrättiin joukkueenjohtajan tehtäviin useita entisiä varapäälliköitä, joista osalla oli kokemusta jo pataljoonan esikunnasta tai huomattavasti ylemmistä kansainvälisistä tehtävistä. Yhden joukkueen kouluttajaksi määrättiin kokenut opis-

toupeeri Viestikoululta. Joukkueenjohtajina toimineita aliupseereita määrättiin kouluttajan tehtäviin.

Komppanian perustamisesta alkaen oli hyvin selvää, että iso osa koulutavasta henkilöstöstä alkoi etsiä itselle uusia selviytymis- ja urapolkuja. Komppanian ensimmäisten kahden vuoden aikana yksiköstä on jatkettu uusiin tehtäviin Millog Oy:lle, opettajaksi Kadettikouluun, virka-urakursseille, parin perusyksikön päälliköksi, tietohallintopäälliköksi, johtamisjärjestelmäpäälliköksi sekä henkilökunnan kurssin johtajaksi. Useita aliupseereita hakeutui pitkälle opintovapaalle opiskelemaan itselleen ammattia. Luutnanttien uraan liittyi tiiviisti neljän vuoden työssäolon jälkeen maisterivaihe ja innokkain opiskelija lähti ensimmäisen työvuoden jälkeen jatko-opintoihin siviiliyliopistoon. Kaiken kaikkiaan peruskoulutettujen työntekijöiden määrä ei aina ole ollut riittävä.

Onneksi kolmen vuoden aikana olemme saaneet yksikköön kolme paluumuuttajaa ESVP:n ajoilta, tosin vain yhden joukkueen kouluttajaksi. Kouluttajapula on paikattu nuorilla ja innokkailla, joskin peruskouluttamattomilla, kersanteilla ja vänrikeillä. Yksikön perustamisesta meni noin kaksi vuotta siihen, että organisaatio alkoi olla suurin piirtein tasapainossa. Edelleen selkein vaje on rivissä olevien luutnanttien ja ylikersanttien määrässä.

Uuden oppiminen ja uuteen muutokseen valmistautuminen

EVK:n aloittaessa osana ELSOKES-K:sta oli uutta opittavaa sekä yksiköllä että joukkoyksiköllä. Yksikön piti kehittää oma toimintansa käytännössä kolmen yksikön toiminnan pohjalta. Erilaisten toimintojen ja tapojen yhtenäistäminen ja kehittäminen vaati aikaa. Noin 1-1,5 vuoden aikana toiminta alkoi olla melko vakioitunutta. Pienen haasteen toi saapumiserittäin vaihtuvat koulutusvelvoitteet. Rajallisen henkilöstöllä ei pystytty kouluttamaan kaikkea kerralla. Kaapelijoukkueiden koulutus karsittiin melko nopeasti pois ja osalla saapumiseristä pystyttiin kouluttamaan vain komentopaikkalinja, mutta ei -joukkuetta. 2016 vuoden lopussa koulutusta karsittiin suunnitelmallisemmin.

Yksikön henkilöstöllä oli myös paljon totuttua siihen, että aiemmin opitut ja totutut tavat eivät välttämättä päkeneet enää uudessa joukko-osastossa ja joukkoyksikössä. Viestipataljoonan toimintaan tottunut henkilöstö oli osana hyvin erilaista joukko-yksikköä ELSOKESK:sta, joka oli aiemmin ollut rinnakkainen joukkoyksikkö ESVP:lle. Keskuksella on paljon muitakin tehtäviä kuin varusmieskoulutus, joten uuden joukon toimintakulttuurissa oli paljon opittavaa. EVK:n perustamisen myötä ELSOKESK peri aivan uutena asiana ison osan aiemmin ESVP:llä olleista velvoitteista. Näiden ohjaamiseen ja suunnitteluun ei alkuvaiheessa ollut riittävää resurssia ja osaamista. Joukkoyksikön komentajan toiminnalla oli suuri merkitys toiminnan parantamiseen vuosien varrella. Esikuntaa ohjattiin ottamaan myös uusi joukko paremmin huomioon. Esikunnassa ei kuitenkaan missään vaiheessa toiminut suunnittelu-upseeria, jonka tausta olisi ollut ESVP:n tai EVK:n puolelta.

Jo komppanian ensimmäisten kausien aikana oli selvää, että uusi muutos tulee hyvin pian. 2015 vuoden alusta alkaen yksiköstä on vastattu mitä moninaisimpiin kyselyihin komppanian varusmiesvahvuudesta, henkilöstöstä, majoitustiloista, koulutustiloista, kalustosta, ajoneuvoista, joukkotuotanto- ja valmiusvelvoitteista. Välillä asioita on selitetty oman joukkoyksikön esikun-

Aliupseerioppilaat opettelemassa valokuidun hitsaamista.

nalle, välillä tulevan joukkoyksikön esikunnalle ja välillä suoraan prikaatin esikunnalle. Välillä vastauksia on annettu nykytilanteesta ja välillä vastauksia on arvailtu uuteen kokoonpanoon liittyen. Useimmiten jonkin esikunnan sektoria on kiinnostanut jokin tietty toimiala tai näkökulma. Anetuissa vastauksissa on yritetty tasapainoilla nykyinen ja tuleva kokonaisuus huomioiden. Pelkästään järjestelmäkaluston ja ajoneuvojen osalta erilaisia näkökulmia syntyy, jos mietitään erikseen Riihimäeltä Hattulaan siirtyvää materiaalin määrää, materiaalille tarvittavaa varastointitilaa, järjestelmäkoulutuksen tarvitsemaa koulutustilaa ja materiaalmäärää, valmiudellisista syistä tarvittavaa materiaalia ja sitä, että kuka kalustosta mahdollisesti jatkossa pitää huolta.

2015 esiteltiin nykyisiä Riihimäellä olevia koulutustiloja silloisille Jääkärykistörykmentin komentajalle ja Panssariviestikomppanian päällikölle. Silloin tarvittiin jonkinlainen käsitys millaisia tiloja Parolasta pitäisi siirty-

välle yksikölle löytyä. Sen hetkinen tieto oli, että muutto tapahtuu 2016 vuoden aikana. Suunnittelun edetessä aikataulut tarkentuivat moneen kertaan. Vuoden alkuun mennessä. Kesän aikana. Vuoden loppuun mennessä.

Syksyllä 2016 aloimme kuitenkin valmistautua kahden vuoden tauon jälkeen alokkaiden kouluttamiseen Riihimäellä. Parolassa ei ollut riittävästi tilaa kaikille, joten kouluttaisimme 1/17 erän alokkaat EVK:ssa ja valmistautuisimme syksyllä muuttamaan Parolaan. Alokaiden koulutus oli toki tuttua jo ESVP:n ajalta ja kouluttajat olivat käyneet kahden vuoden aikana P-kausien aikana kouluttajatuessa JTR:ssä. Tammikuussa 2017 aloitimme alokaskoulutuksen juuri peruskorjatussa rak 18:ssa, jonne pääsimme palaamaan kahden rak 1:ssä vietetyn evakkovuoden jälkeen. Kesän tullessa huomattiin, että syksylläkään ei vielä muuteta, joten Logistiikkakoulun lääkintäreserviupseerikurssi ei päässyt vielä muuttamaan sille suunniteltuihin tiloihin.

Johtamisjärjestelmäkomppania

Kuluvan vuoden aikana asioissa on edistytty melko paljon. Jo alkuvuodesta päätettiin, että 1.1.2018 siirrymme osaksi JTR:ä, oli meille tilat Parolassa tai ei. Vuodenvaihteeseen osuva organisaatiomuutos valmisteltiin SAP:iin jo kuukausia ennen muuttoa, joten sillä mennään. Joukko-yksiköiden komentajien hyvällä asenteella ja prikaatin komentajan päätöksellä alkusyksystä päästiin asiassa eteenpäin. Komentaja päätti, että tämän yksikön siirto on niin iso asia, että siirto priorisoidaan ja toteutetaan vuoden vaihteessa, vaikka Parolassa kaikki majoitustilat eivät vielä olisikaan käytössä. Tarvittaessa keksitään jollekin joukolle tilapäisratkaisuja. Tämä oli muuttoa valmistelevalle yksikölle iso asia ja pidimme huonoimpana vaihtoehtoa sitä, että joukkoyksikkö vaihtuu, mutta fyysisesti olisimme vielä määrittelemättömän ajan eri paikkakunnalla.

Vuoden aikana on myös varmistunut, että yksikön nimeksi saadaan Johtamisjärjestelmäkomppania (JOJÄK), jota olimme itse esittäneet. Nimi toivottavasti selkiyttää hieman toimintaa kahden viestiperusyksikön joukkoyksikössä. Toivottavasti erilaisten toimintasuunnitelmien lukeminen samalla selkiytyy. Niistä on ollut välillä vaikea tulkita tarkoittaako EVK Riihimäellä sijaitsevaa rauhanajan yksikköä vai Panssariviestikomppanian harjoitukseen perustamaa yksikköä. JOJÄK täsmää hyvin harjoituksiin perustettavaan joukkoon.

Iso positiivinen muutos uuden yksikön perustamisessa tulee olemaan yksikön ja sen toiminnan selkeyttäminen. EVK:n kolmen vuoden aikana on pikkuhiljaa saatu karsittua tiettyjä ESVP:lta perittyjä koulutusvelvoitteita ja uuden yksikön myötä karsitaan varuskunnalliseen tukeen liittyvät velvoitteet. Uusi yksikkö tulee keskittymään, ainakin alkuvaiheessa, selkeästi yhden joukkotyyppin miehistön ja johtajien kouluttamiseen. Joukolle tulee oma huollollinen suorituskyky, joukko kykenee suoriutumaan järjestelmä- ja kaapelijoukkueiden joukkotuotannosta sekä kouluttamaan itse kyseisille joukkueille johtajat. Uskotaan, että myös valmiudellisiin velvoitteisiin pystytään jat-

kossa vastaamaan aiempaa paremmin. Lisäksi komppania kykenee jatkamaan tietojärjestelmäsensantaja-aliupseerin koulutusta.

Nykyinen yksiköiden tuotantorytmi on hidas ja se tuskin kauheasti jatkossa nopeutuu. Periaatteessa aiempaa selkeämmällä yksiköllä olisi edellytyksiä lisätä tuotannon määrää, mutta tilanteeseen vaikuttaa myös jatkossa riittävä kouluttajamäärä sekä yksikön majoitus- ja koulutustilojen asettamat rajoitteet. Yksikölle saatavan kasarmien petipaikat lasketaan nyt jo yksittäisen tehtävän tarkkuudella, jotta ne saadaan riittämään. Mikäli peruskoulutettujen kouluttajien määrä saadaan hyvälle tasolle, niin yksiköllä voi olla jatkossa paremmat edellytykset tukea PVJJK:n reserviläiskoulutusta, johon nykyresurssit eivät riitä.

Eri paikkakunnalla fyysisesti sijaitsevan yksikön siirtäminen toiselle paikkakunnalle on oma haasteensa. Yhteistointa-osaapuolia ja selvittettäviä asioita on todella paljon. Suunniteltavia asioita on aina muuttolaatikoiden tilaamisesta yksikön tulevien koulutustilojen ja varastotilojen selvittämiseen. Joukko-osaston ja tulevan joukkoyksikön esikunta pyrkivät tukemaan muuttoon liittyvissä asioissa parhaan kykynsä mukaan, mutta nykyiset henkilöstöresurssit eivät vain mahdollista kaikissa tilanteissa riittävän tarkkaa suunnittelua ja valmistelua.

Johtamisjärjestelmäkomppanian perinteet

Suunnittelun edetessä vastaanottava joukkoyksikkö on hienosti ohjannut myös yksikön perinnetyötä. EVK:lle ei ole käsketty mitään perinteitä vaalittavaksi.

Komppania on ollut osa ELSOKESK:sta, joka vaalii omia tiedustelualan perinteitä. Keskus sai joukkoyksikön lipun vasta 2017, joten luonnollisesti yksikölläkään ei ole ollut lippua. Puolustusvoimauudistuksen myötä tehtiin tiettyjä esityksiä Viestirykmentin perinteiden siirtämisestä ELSOKESK:lle, mutta niiden siirtoa ei hyväksytty. Viestirykmentti lakkasi olemasta, eikä sen perinteitä siirretty sellaisenaan eteenpäin. Tämä on yksikön näkökulmasta sekä haaste, että mahdollisuus. Toisaalta ei ole velvoittavaa menneisyyden

painolastia, mutta omien perinteiden luominen ei ole niin helppoa kuin voisi kuvitella.

EVK:ssa Viestirykmentin koetaan olleen paljon muutakin kuin ESVP. Henkilöstö kokee, että vaalittavat perinteet tulevat lähinnä

ESVP:sta, vaikka virallista statusta näillä perinteillä ei olekaan. Vuosien varrella pataljoonalla perityt tehtävät ovat toki pikku hiljaa vähentyneet, komppaniassa ei voi tehdä pataljoonan töitä. Pataljoonassa palvellut henkilöstökin vähenee koko ajan, mutta paljon pataljoonasta elää vielä yksikön mukana.

Johtamisjärjestelmäkomppanian perustamisen lähestyessä käskettiin artikkelin toiselle kirjoittajalle alkaa valmistella yksikön lipun hankintaa sekä aloittaa suunnittelu uudesta joukkoyksikkörististä. Panssariprikaatissa yksiköillä on pääsääntöisesti lippu tai viiri, joten myös uudelle yksikölle sellainen halutaan hankkia. Lipun hankinnan yhteydessä aloitettiin suunnittelutyö mahdollisesta yksikön tunnuksesta. Tällöin laadittiinkin useita erilaisia luonnoksia, joista sopivimman kuva lähetettiin myös Puolustusvoimien heraldikolle nähtäväksi mahdollista jatkokehittämistä varten. Samalla selvisi, että tunnus muistuttaa jo jatkosodan aikaisen Erilisen Pataljoona 4:n tunnusta sekä laskevarjoristiä. Tässä vaiheessa todettiin, että on ehkä parempi antaa heraldikolle vain tiettyjä suuntaviivoja ja reunaeh-toja joiden pohjalta hän voi suunnitella yksikölle oman tunnuksen.

Tulevassa joukkoyksikössä jaetaan joukkoyksikköristeinä Jääkäriyksiköistä ja Panssariviestirististä. Näistä ensimmäistä jaetaan koko joukkoyksikön henkilöstölle. JOJÄK on hyvin erilaisessa roolissa verrattuna joukkoyksikön muihin perusyksiköihin ja JTR halusi selvittää mahdollisuutta saada uudelle yksikölle jaettavaksi risti jonka henkilöstö kokisi selvästi omakseen. Asiaa selvitetessä Pääesikunnan henkilöstöosaston vastaus oli, että yksit-

Harjoitusvalmistelut kouluttajan valvonnassa.

täisellä yksiköllä ei ole oikeutta omaan joukkoyksikköristiin. Tämän johdosta JTR on linjannut, että tulevan yksikön henkilökunnalle tullaan jatkossa jakamaan Jääkäriyksiköistä joukkoyksikköristinä. Risti ei välttämättä kuvaa tulevan yksikön erityistä roolia osana Panssariprikaatia, mutta se kuvastaa hienosti solidaarisuutta ja JTR:n aitoa halua ottaa tuleva yksikkö ja sen henkilökunta osaksi joukkoyksikköä.

Lopuksi

EVK:n ja sen henkilöstön osalta Puolustusvoimauudistus tulee päätökseen tämän vuoden lopussa. Haasteet eivät tuki pääty tähän vaan silloin alkaa jälleen uuden organisaation toimintakulttuurin opettelu. Uusi yksikkö tulee varmasti etsimään vielä omaa rooliaan uudessa organisaatiossa. Muutos sisältää kuitenkin aina mahdollisuuden jonkin uuden ja paremman luomiseen. Vuodenvaihteen jälkeen yksiköllä on ensimmäistä kertaa todellinen mahdollisuus keskittyä sen varsinaisen joukkotuotantotehtävän täysipainoiseen toteuttamiseen ilman ylimääräisiä lisävelvoitteita.

VM

ORGANISAATIOSI KYBERKUMPPANI 24/7

Huolehdimme asiakkaidemme kyberturvallisuudesta sisäisen tietohallinnon, sähköisen liiketoiminnan sekä teollisen internetin ratkaisualueilla. Autamme asiakkaitamme hankkeissa, joissa edellytetään tietoturvan suunnittelua, toteutusta tai tarkastusta.

LUE LISÄÄ: WWW.NIXU.COM

nixu
cybersecurity.

Cobham Mast Systems

The leading manufacturer and supplier
of light weight telescopic masts

The most important thing we build is trust

COBHAM

www.cobham.com/mastsystems

Analysaattori

Joukko-oppia ja keinoälyä

Voitte varmaankin rakkaat lukijat ymmärtää, millaisen hallitsemattoman riemunkiljahduksen Analysaattori päästi ilmoille kuullessaan, että Helsingin Sanomat julkaisi kaikki painetut lehtensä vuosilta 1904-1997 digitoitui-na. Tällaiselle ihmiselle, jolle kaikki uudetkin keksinnöt ovat vain vanhojen keksintöjen toisintoja ja joka nauttii suunnattomasti kaikenlaisten vanhojen asioiden tonkimisesta, on tämä Hesarin Aikakone todella hieno uutinen ja käytännön digitalisaatiota parhaimmillaan. Palvelu itsessään on aika hyvin toteutettu, joskaan skannauksen taso ei päättä huimaa. Luonnollisesti siitä puuttuvat myös hakuominaisuudet, kun se materiaali on tosiaan skannattua ja tarvittavaa näkö-keinoälyä ei ainakaan vielä ole käytettävissä. Mutta palataan tähän älyn puutteeseen tuonnempana.

Ryntäsin välittömästi tarkistamaan, kuinka Hesari on reagoinut erilaisiin merkittäviin historiallisiin tapahtumiin. Aivan ensimmäiseksi kaivoin esiin lehden maanantailta 8.5.1995. Suomi oli edellisenä päivänä voittanut jääkiekon ensimmäisen MM-kultansa. Mutta mikä valtava pettymys sen lehden urheilusivut olivatkaan. ”Eläkepäiviä viettävä Anita Koikkalainen keittää mansikkakeittoa Kontulan ostoskeskuksen liepeillä sijaitsevassa asunnossaan. Vesa Koikkalainen katseli ottelua vaakatasossa olohuoneen sohvalta viltin alla.” Jotenkin olisi kuvitellut, että ilmassa olisi ollut suuren urheilujuhlan tuntua mutta eihän mansikkakeiton tuoksussakaan mitään varsinaista vikaa ole.

Seuraavaksi avasin arkistot marraskuun 10. päivän 1989 kohdalta sillä Wikipedian mukaan Berliinin muurin tuhoutumispäivä oli 9.11.1989. HS revittelee etusivulla tähän tyyliin: ”Itä-Sak-

sa avasi rajansa. Puoluejohto lupaili uuden ulkomaanmatkalain säätämistä. Maastaan pois pyrkivät itäsaksalaiset voivat ryhtyä ylittämään rajan suoraan Länsi-Saksaan eikä heidän enää tarvitse kiertää Tšekkoslovakian kautta”. Myöhästyneet aplodit puoluejohdolle, jonka virkakausi ei tainnut ihan riittää lain valmisteluun asti. Melkein voisin kuvitella, että tässä tilanteessa HS:n päätoimittaja Heikki Tikkanen oli myös soitellut vielä ennen painokoneiden käynnistämistä Pääministeri Harri Holkerille, joka oli sanonut luultavasti että ”ettei nyt hei aleta keskeneräisen prosessin aikana vielä riekkumaan, sillä eihän sitä tiedä kuinka pysyvä tämä muuriton olotila on ja että mitähän ne mahtaa tuolla itärajan takana tästä tykätä”. Tämä mainittu puhelu on siis puhdasta spekulatiota ja perustuu vain Analysaattorin mielikuvitukseen.

Mutta on siinä noihin aikoihin varmaan sähköet poikineen lennelleet, kun Eurooppaa pistettiin uusiksi. Analysaattori, jonka matematiikan opinnot ovat sujuneet aikoinaan hyvinkin vaihtelevasti, ryhtyikin tässä sitten postuumisti leikkimään joukko-opin alkeilla Euroopan kustannuksella. Sehän oli kovasti tämä joukko-oppi muotia Suomessakin 70-luvulla, ja on vain yksi niistä virheistä, jotka meille on Ruotsista kopioitu. Nämä Euroopan erilaiset hallintorakenteet, liittoutumat ja unionit ovatkin jännä pelikenttä ja siihen halusin soveltaa juuri tätä paljon parjattua joukko-oppia. Suomi kuuluu Euroopan Unioniin ja Rahaliittoon, ei kuulu Natoon mutta on rauhankumppani, on mukana Schengen –sopimuksessa ja niin edelleen. Siinä niitä on alkulukuja ja lisämääritelmiä ja operaatioita melko paljon. Sekaan kun pudotetaan

vaikka Ruotsi ja Englanti niin älyttömän vaikeaa on hahmottaa, miten nämä erilaiset yhteenliittymät ovat riippuvaisia toisistaan, varsinkin kun tilanne ei ole stabiili eikä luultavasti tule koskaan olemaankaan. Siirsin suosiolla joukko-opin alkiot arkistoon ja pitäydyn hyväksi havaitussa Ojalan laskuopissa.

Vihjaisinkin tuolla alkupuolella jo älystä tai sen kehittymisestä. Tai eihän ihmisen äly siis juurikaan taida nykyään kehittyä. Tarkoiton tietenkin koneoppimista, jota myös keinoälyksi kutsutaan. Keinoäly on uusi musta ja siihen liittyvän hypetyksen voi oikein tuntea luisaan.

Keinoälyn kohdalla tuntuu olevan myös aika paljon pelkoa siitä mihin se voi pahimmillaan johtaa. Pelätään esimerkiksi että keinoäly oppii huijamaan, tuntemaan erilaisia tunnetiloja ja mikä kauheinta, se voi oppia erottamaan oikean ja väärän toisistaan. Analysaattorin mielestä ei kannata olla huolissaan. Jos nämä koneet pitää opettaa, ei siihen taida löytyä opettajia. Eihän meistä ihmisistäkään kovin moni pysty kaikkiin noihin asioihin, ei ainakaan yhtä aikaa ja riittävällä kellotaajuudella.

Keinoälyn on myös peloteltu johtavan maailman tuhoon, kun koneet ja ohjelmistot ottavat vallan ja hävittävät ihmisen maan pinnalta. Ilmeisesti myös tutkijat ovat kuulleet näistä varoituksista tai ainakin katsoneet samat elokuvat. Facebookin labrassa kehitetyt chatbotit päästettiin keskustelemaan keskenään sellaisilla asetuksilla, että niiden ei ole pakko käyttää englannin kieltä. Näiden systeemien oli tarkoitus käydä vaihtokauppaa jostain keskenään mutta ne kehittivätkin keskenään oman salakielin ja projekti jouduttiin lopettamaan, sillä kukaan ei enää tiennyt mistä ne

keskenään puhuivat. Tiedemiehet tosin väittävät että yhtään ei pelottanut, että he olisivat menettäneet tekoälyn hallinnan mutta saahan sitäkin vähän epäillä. Olen muuten itsekin osallistunut projektikokoukseen, jossa on ollut ikään kuin sama ongelma. Kukaan ei tiennyt mistä siinä puhuttiin, mutta ei se hirveästi haitannut eikä sitä projektia edes harkittu lopetettavaksi. Ajan puutteen vuoksi en mainitse sen tarkemmin mistä oli kysymys mutta uskon että tätä tapahtuu aika usein. Tai tiedän.

Julkinen keskustelu sekä keinoälyn vaaroista, että mahdollisuuksista sai äskettäin mielenkiintoisen käänteen, kun vastakkain asettuivat herrat Elon Musk ja Mark Zuckerberg. Tesla-Musk väitti ensin, että keinoäly ohittaa pian ihmisen älykkyyden ja ihmiskuntaa pitäisi suojella säätelemällä sen käyttöä. Johon sitten Facebook-Zuckerberg totesi, että mieshän puhuu ihan tuomiopäivän skenaarioista ja tekniikka oikein käytettynä on turvallista ja tuottaa paljon hyvää ihmiskunnalle. Elon Musk vei sitten keskustelun vähän henkilökohtaisemmalle tasolle väittäen, että Zuckerbergin oma äly ei riitä kommentoimaan keinoälyä. Viimeisin vaan ei vähäisin osallistuja tässä debatissa on itäinen mahtimies, tiikerinkesyttyjä ilman paitaa, Vladimir Putin, joka suoritti tyypillisen väliintulon ja ilmoitti että tulevaisuudessa se maa, joka hallitsee keinoälyä, hallitsee koko maailmaa. Eikä jäänyt epäselväksi mitä maata hän tässä tarkoitti, sillä Vladimir kertoi myös, että saavutettuaan tämän aseman Venäjä tulee jakamaan osaamistaan koko maailmalle.

Analysaattori, joka edelleen kaipaa lankapuhelinta ja erityisesti kaukokuulaitetta, joka oli tavoitettavuuden terävintä kärkeä 80-luvulla, on enemminkin huolissaan siitä keinoälyjen keskinäisestä kommunikaatiosta kuin edellä mainittujen hahmojen väittelystä. Nyt kun kaikki palvelut ovat jossain pilvessä niin ennen pitkää ne alkavat jonkun pienen konfiguraatiovirheen ansiosta jutella siellä keskenään ja pysytyn melkein arvaamaan mitä siitä sitten seuraa.

”Hei, sinä pankkiäly siellä, täältä uhkapelipilvestä vaan, olisi vähän asiaa. Oletko pannut merkille, miten tämä Mäkinen pelaa ihan säännöllisesti Kulta-Jaskaa, pitäisiköhän sen tili vaikka jäädyttää”. Soittele siinä sitten pankkiin jossa ei ole enää henkilökun-

taa ja kokeile pelastaa ruokarahasi juuri sillä samalla pankin pilvipalvelulla joka on omin päin piilottanut roposesi. Onnea matkaan.

Vielä keinoälyäkin merkittävämmäksi tulevaisuuden tekniikaksi veikataan lohkoketjua, teknologiaa jonka on sanottu olevan isompi kuin internet aikoinaan. Lohkoketju, joka sekin kuulostaa vähän joukko-opilta, on erästä alan julkaisua lainatakseni *”tekniikka, joka mahdollistaa maailman ensimmäisen hajautetun ja läpinäkyvän tietokannan. Tätä tietokantaa voivat täysin luotettavasti ylläpitää ketkä tahansa halukkaat ja toisilleen tuntemattomat tahot.”*

Tällä lohkoketjulla siis on karkeasti yleistettynä tarkoitus pudottaa pankki pois välistä häiritsemästä muuten niin selvää kaupan käyntiä. Tämän luetuani menetin kaiken uskoni koko juttuun, sillä luottamukseni kaikkiin mahdollisiin tietokantojen hajautukseen on ollut aina koetuksella ja tämä idea on mielestäni liian herkkä toimiakseen. Ja se kysymys joka kuuluisi nyt esittää on se, että kuka tästä sitten hyötyy, jos se ei ole pankki. Asiaan hieman perehdyttyäni tajusin, että myös virtuaalivaluutta Bitcoin on toteutus, joka perustuu juuri lohkoketjuun. Saatan siis olla väärässäkin mutta en mene sitä nyt tässä heti myöntämään. Lähettäkää minulle faxi kun tämä edellä mainittu vallankumous on totta ja tulen piirtoheitinkelmujeni kanssa tunnustamaan tappioni.

Noista sähkeistä jotka tuossa aikaisemmin mainitsin, eli kuten aikoinaan sanottiin, telegrammeista, tuli mieleen tämä vähän tuoreempi Telegram. Joka on siis aika paljon WhatsAppia muistuttava viestintäpalvelu, sillä erotuksella, että liikenne sekä salataan että pysyy salattuna. Jota ei välttämättä voi luvata Facebookin omistamasta WhatsAppista. Muutama vuosi sitten Twitter ja Facebook alkoivat sulkea jihadistien propagandatilejä ja niinpä Telegramista onkin tullut näiden äärijärjestöjen suosikkipalvelu. Päästä päähän salatun liikenteen, yksityisten chatroomien ja itsestään tuhoutuvien viestien ansiosta sitä kutsutaankin nykyisin ”ISIS:n viestipalveluksi”. Ainakin Pariisin ja Manchesterin iskuissa sitä on käytetty propagandan levittämiseen ja rekrytointiin ja Turkissa yökerhoon iskeneet terroristit saivat ohjeensa Raqqaasta juuri Telegramin välityksellä.

Palvelun on kehittänyt Venäjän Zuc-

kerbegiksikin kutsuttu Pavel Durov, joka joutui poistumaan maasta ja asettumaan Karibialle, kun ei suostunut avaamaan Venäjän Facebookin, VKontaktin takaportteja maansa hallitukselle. Sillä seurauksella siis, että ääriyhmät ovat nyt siirtyneet käyttämään tätä Telegramia. Jonkinlaiset lehmäkaupat Pavel on nyt ilmeisesti kuitenkin tehnyt juuri kotimaansa hallinnon kanssa, sillä kerrotaan, että Venäjän tiedustelupalvelu FSB oli pystynyt todistamaan, että palvelua oli käytetty Pietarin metroiskussa huhtikuussa. Durov myöntää toimittaneensa jotain ”perustietoja” palvelusta mutta korostaa että yksityisyyden turva ei ole vain Telegramin ominaisuus, se on sen Brändi. Joten kaikki jotka arvostavat yksityisyyttään voivat huoletta jatkaa palvelun käyttöä. Tähän joukkoon siis voitaneen ainakin toistaiseksi lukea myös terroristit.

Kyllä oli ennen helpompaa, sillä nämä teknologiamurrokset tulevat nykyään niin nopeasti, että vanhempi harrastaja ei pysy oikein perässä. Mutta historiaa kun tutkailee niin saattaa joskus ymmärtää jotain nykypäivästäkin. Kuten esimerkiksi sen, miksi sitä lentokoneiden todellisuudessa oranssia lentotietojärjestelmän tallenninta kutsutaan mustaksi laatikoksi. No, tietenkin siksi kun se on alun perin keksitty Tampereella, kuten se samanvärinen makkarakin.

YM

Onnittelemme merkkipäivänä

Reima Blomqvist 60 vuotta

Turussa legendaarisessa Heidekenin sairaalassa syntynyt Reima Blomqvist täyttää 60 vuotta 9.1.2018. Blomqvist asui lapsuutensa Turun puutaloalueella, perinteisessä Portsan (Port Arthur) kaupunginosassa. Kansakouluaikana perhe muutti kauemmas satamasta Ispoiisiin. Ispoisista Blomqvist muistaa hyvin, että pihapiirissä oli aina paljon lapsia. Lapset saivat helposti aikaan jalka-/tossupalloperin tai sitten vain seikkailivat lähimetsissä. Muutto Ispoiisiin mahdollisti myös uimisen, sillä Ispoisissa sijaitsi yksi Turun kaupungin uimarannoista.

Blomqvist on ikäluokkaa, joka pyrki vielä oppikouluun. Hän aloitti oppikoulun vuonna 1969 Turun normaalilyseon C-luokalla. Blomqvist kirjoitti ylioppilaaksi samasta koulusta keväällä 1977. Kesätöitä tehtiin ahkerasti jo lukioaikana ja Blomqvistin uravalintaa on ohjannut Turun kaupungin puhelinlaitoksella tehdyt työt. Heti ylioppilaskirjoitusten jälkeen hän pyrki Teknilliseen korkeakouluun Espooseen ja pääsinkin opiskelemaan Sähkötekniikalle osastolle pääaineena Puhelintekniikka ja sivuaineena Digitaalitekniikka.

Opiskeluajanaan Blomqvist tienasi käyttörahaa tekemällä tilastoja ja APL-ohjelmointia Puhelinlaitosten liitossa. Diplomityöpaikan Blomqvist löysi monen opiskelijan tavoin Nokian organisaatiosta. Hän teki diplomityötä Nokialla vuosien 1982-1983 aikana ISDN-ominaisuuksien toteuttamisesta DX200-keskusjärjestelmässä.

Varusmiespalvelukseen Blomqvist meni diplomi-insinööriksi valmistumisen jälkeen. Palveluksen hän aloitti Turun Pääskyvuoressa 2. Erillisessä Viestikomppaniassa (2.ErVK). 2. Erillisessä Viestikomppaniasta tie vei Viestikoulun ja Haminan RUK:n kautta takaisin Viestikouluun Riihimäelle.

Varusmiesajaltaan Blomqvist muistaa Pääskyvuoresta tiukan, mutta rehdin maineen omaavana kouluttajansa luutnantti Harri Virtasen. Vuosia myö-

hemmin Blomqvistin toimiessa Kymen Puhelimen toimitusjohtaja, hän sai kutsun kertausharjoituksiin. Harjoitukseen kuului tilannekatsaus esikunnassa. Esikunnassa Blomqvist törmäsikin tuttuun mieheen, sillä sotaharjoituksessa tilannekatsausta oli pitämässä everstiluutnantti Virtanen. Virtasen ja Blomqvistin polut ristesivät vielä myöhemminkin, sillä viestitarkastajana Virtasesta tuli Maanpuolustuksen Viestisäätiön (MPVS) hallituksen puheenjohtaja.

Viestiupseeriyhdistyksen toimintaan Blomqvist liittyi vuonna 2008, kun hänen edeltäjänsä Seppo Toivonen oli siirtymässä eläkkeelle. Blomqvist valittiin heti Viestisäätiön Kannatusyhdistyksen (VSKY) hallituksen puheenjohtajaksi. Tämä tarkoitti samalla sitä, että hänestä tuli myös Maanpuolustuksen Viestisäätiön hallituksen ja sen työvaliokunnan jäsen. Näissä tehtävissä hän on toiminut tähän päivään asti ja työ jatkuu edelleen. Tällä hetkellä valmistelussa on alan merkittävä juhlavuosi 2018.

Yrityspuolella Blomqvist ura muuttui seitsemän vuoden Nokia-kokemuksen jälkeen ICT-palvelujen puolelle. Hän on työskennellyt yhtiöissä, jotka nyt ovat

osa Elisaa, DNA:ta, Teliaa, Finnetiä tai Aina Groupia. Finnetissä hän sai olla mukana monen uuden liiketoiminnan tai yhtiön käynnistämisessä. Näitä olivat muun muassa Finnet International, DNA Finland ja Datame. Uraan sisältyy myös vajaat kaksi vuotta rahoitusallalla.

Merkittävimpänä muutoksena uralaan Blomqvist muistaa vuoden 2000, jolloin hän siirtyi Elisan organisaatiosta Kymen Puhelimen toimitusjohtajaksi Kotkaan. Opiskelut aloittaessaan hän oli siirtynyt Turusta noin 150 kilometriä itään, Helsinkiin. Vuonna 2000 hän oli jälleen muuttamassa noin 150 kilometriä itään, Kotkaan. Blomqvist toteaa, että seuraavaa vastaavaa siirtymistä on syytä harkita tosi tarkkaan.

Vuosina 2004-2008 Blomqvist teki koukkauksen pääkaupunkiseudulle. Finnet päätti tuolloin perustaa uuden puhelinyhtiön, jonka kotipaikkana oli Espoo. Blomqvist siirtyi FinnetComin toimitusjohtajaksi. Aina Groupin ostettua FinnetComin Blomqvist tie vei Finnet liittoon, jonka toimitusjohtajan tehtävistä hän palasi Kymen Puhelimen toimitusjohtajaksi vuoden 2009 alussa. Tällä hetkellä Blomqvist on, niin kuin kauniisti sanotaan, työpaikkojen välissä.

Järjestötoiminnan lisäksi Blomqvistin lempiharrastuksiin kuuluu urheilu eri muodoissaan. Tällä hetkellä hänelle läheisin laji on lentopallo. Golfiin saloihin Blomqvist on perehtynyt viime kesänä tiiviin painostuksen seurauksena.

Viestimies-lehti esittää lämpimät onnitukset Reima Blomqvistille merkkipäivän johdosta.

YM

Insta onnittelee 100-vuotiaasta Suomea

Suomen Puolustusvoimien strateginen kumppani

Tehtäväkriittisiä ja turvallisia tietojärjestelmiä
puolustusvoimille ja muille viranomaisille
vuosikymmenien kokemuksella

- Tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmät
- Kyber- ja tietoturvaratkaisut
- Häätä- ja hälytyskeskusjärjestelmät
- Rikostorjunnan ratkaisut
- Harjoittelu-, koulutus- ja simulointiratkaisut
- Kokonaisarkkitehtuurin, hankejohtamisen
ja elinkaaren tukipalvelut

Insta DefSec Oy on osa Insta Groupia, joka on digitalisaation,
automaattioratkaisujen ja puolustusteknologian asiantuntija.

www.insta.fi

Kirjoittaja palvelee Kaartin jääkärirykmentin Uudenmaan jääkäripataljoonassa.

TEKSTI: JOONAS PARTTIMAA
KUVAT: KAARTJR

M18 -johtamisjärjestelmän käyttöönotto Kaartin jääkärirykmentissä

Maavoimien toimintasuunnitelma vuodelle 2017 käski Kaartin jääkärirykmentin ottamaan käyttöön M18-johdamisjärjestelmän käyttöön-ottoversion. Tämän artikkelin aiheena on käsitellä M18-johdamisjärjestelmän käyttöönottoa, koulutuksen aloittamista sekä kalustoa Kaartin jääkärirykmentissä.

Käyttöönoton valmistelu ja aloittaminen

Käskey M18-johdamisjärjestelmän käyttöönotosta Kaartin jääkärirykmentissä saatiin maavoimien toimintasuunnitelma vuodelle 2017. Tätä kautta syntyi tarve kouluttaa henkilöstöä käyttämään uutta järjestelmää. Samalla oli tarve myös perustaa uusi yksikkö, johon kyettäisiin keskittämään kaikki viestiaselajin osaaminen. Toimenpiteet uuden järjestelmän käyttöönoton osalta sekä uuden yksikön perustamisen suunnittelu oli toki alkanut jo ennen vuotta 2017. Toimintasuunnitelma käynnisti asioiden konkreettisen toimeenpanon.

M18-johdamisjärjestelmän käyttöönoton vaatii henkilökunnalta paljon uuden opettelua sekä erilaisiin kursseihin ja harjoituksiin osallistumista. Viime vuodet ovatkin vierähtäneet monelta viestikoulutetulta ympäri Suomea suoritetuissa kenttäkokeissa, järjestelmä- ja integraatioharjoituksissa sekä

erilaisilla kursseilla. Nämä edellä mainitut tapahtumat ovat olleet erinomainen ympäristö oppia tuntemaan uutta järjestelmää sekä kalustoa. Toisaalta suuri määrä erilaisia kursseja ja harjoituksia söi resursseja peruskoulutuksesta ja muista työtehtävistä, varsinkin kun viestikouluttajien määrä rykmentissä on rajallinen.

Johdamisjärjestelmän M18 käyttöönotto Kaartin jääkärirykmentissä ja muut joukkotuotantotehtävät loivat tarpeen perustaa uuden perusyksikön. Perustamalla uusi perusyksikkö, esikunta- ja viestikomppania (EVK), voitiin joukkotuotantotehtävät toteuttaa tarkoituksenmukaisissa ja sopivan kokoisissa perusyksiköissä. Vuoteen 2015 asti kaupunkijääkäripataljoonan EVK:n osat

koulutettiin Tukikomppaniassa, joka oli monessakin mielessä aselajihaarojen sulatusuuni.

Kaartin jääkärirykmentti esitti 1.9.2014 päivätyllä asiakirjalla, että rykmenttiin perustetaan Esikunta- ja viestikomppania saapumiserästä II/2015 alkaen. Maavoimien esikunta hyväksyi 1.12.2014 esitetyn organisaatiomuutoksen.

Koulutuksen aloittaminen

Koulutus uuteen johdamisjärjestelmään varusmiesten osalta aloitettiin kaartin jääkärirykmentissä vuonna 2017. Koulutuksen aloittamisesta vastaava yksikkö oli Uudenmaan jääkäri-

Viestiasema A.

pataljoonan esikunta- ja viestikomppania. Ensimmäisenä koulutuksen uuteen järjestelmään saivat saapumiserän 1/2017 viestilinjan aliupseerioppilaat sekä heidän apukouluttajansa saapumiserältä 2/2016. Uusien oppilaiden kouluttaminen M18- johtamisjärjestelmään käynnistyi todenteolla keväällä 2017 kun uutta kalustoa sekä järjestelmiä saatiin yksikköön.

Koulutus uuden kaluston osalta jakaantui kahteen eri osaan. Suurin syy koulutuksen jakaantumiseen oli se, että uutta kalustoa kokonaisuudessaan ei ollut vielä kurssin alussa käytettävissä. Ensimmäisenä kokonaisuutena oppilaille koulutettiin uuden maavoimien tietojärjestelmän (MATI2) ja MICS:n (Sanomanvälitysjärjestelmän) käyttöä. Erityispiirteensä koulutukseen toi se, että uuden johtamisjärjestelmän myötä käyttöjärjestelmä muuttui Linux-pohjaiseksi. Tästä muutoksesta huolimatta koulutus toteutettiin lähtemällä liikkeelle perusteista. Uudet oppilaat omaksuivat järjestelmän suhteellisen nopeasti ja kykenivät kurssin lopussa itsenäiseen toimintaan järjestelmän osalta.

Yllämainittujen järjestelmien koulutus alkoi luokkaolosuhteissa uusilla MATI2-työasemilla. Luokkaan rakennettiin kytkinten avulla omat lähiverkot tietokoneiden välille, jotka kuvaisivat jokaisen eri johtamistilan työskentelytiloja. Tällä välin johtamisjärjestelmäsektorilla oli täysi työ uusien työasemien asentamisen kanssa, joista myöhemmin luotiin esikunta- ja viestikomppanian järjestelmäluokkaan uusi koulutusympäristö. Luokkaan tuli kiinteät koneet, joiden avulla kyetään kuvaamaan pataljoonan kaikki komentopaikat sekä johtamistilojen eri toimijoiden työpisteet. Koulutusympäristö on erinomainen ja korvaamaton lisä suuremman joukon samanaikaiseen kouluttamiseen.

Toisena kokonaisuutena olivat uudet laitesuojat, niiden sisätilat, perustaminen sekä naamiointi. Tilat itsessään eivät ulkopuolisilta ominaisuuksiltaan juurikaan aikaisemmasta kalustosta eronneet, pois lukien maastouttamisjärjestelmän käyttö. Tämä johtui siitä, että laitesuoja oli nyt mahdollista perustaa myös ajoneuvon päälle laskematta sitä maahan. Ensimmäiset koulutuspäivät menivät oppilaiden osalta uuden naamioverkon asentamisen parissa.

Uusien viestilaitteiden kouluttaminen asemilla ja johtamistiloissa alkoi aliup-

Komentopaikka B.

seerioppilaiden osalta AUK2:n aikana. Koulutus tähtäsi siihen, että koulutettavat kykenivät operoimaan asemilla ja johtamistiloissa itsenäisesti J-kauden viimeisissä harjoituksissa. Koulutus lähti liikkeelle perusteista oppituntien muodossa liittyen langattomaan runkoverkkoon. Koulutus jatkui kalustokoulutuksella taktisen reitittimen, uusien radiopäätelaitteiden sekä viestiasemien linkkikaluston osalta.

Taktisen reitittimen ja radioiden koulutus aloitettiin laitteiden alustamisesta sekä niiden käyttökuntoon laittamisesta. Myöhemmissä harjoituksissa painopiste luotiin puheen sekä sanomien lähettämiseksi uusilla radiopäätteillä johtamispaikkojen sekä asemien välillä. Uusi linkkikalusto saatiin käyttöön saapumiserän 1/17 loppusodassa, mutta perusteet sen käytölle kyettiin kouluttamaan ilman säteilijöitäkin. Kaartin jääkärirykmentistä tulikin lähes täysi verinen viestijoukko-osasto saapumiserän 1/17 loppusodassa, kun kykenimme muodostamaan ensimmäisen linkkijänteen rykmentin historiassa. Uuden kaluston ja etenkin liikkuvan tilaajan sekä E-aseman kouluttamisen tueksi kaartin jääkärirykmenttiin valmistuu vuoden 2017 lopussa oma tukiasema.

Uuden perusyksikön, koulutuksen sekä kaluston ansiosta myös esikunta- ja viestikomppanialle on mahdollista suorittaa suoritustason arviointi yksikkökoossa. Aikaisemmin kun kaukunkijääkäripataljoonan esikunta- ja viestikomppanian osat koulutettiin tukikomppaniassa, suoritustason mittauk-

set viestijoukkojen osalta suoritettiin joukkueittain. Arvion suorittajana oli usein joukkueen kouluttaja tai henkilö johtamisjärjestelmäsektorilta. Tulevassa UUSIMAA17-harjoituksessa suoritustason arvioinnin johtaa Maavoimien esikunta ja arvioitsijat tulevat Viestikoululta. Tämä mahdollistaa täysin riippumattoman arvion tekemisen koko viestiyksiköstä. Tämä yksikkökokonaisuuden arviointi on ensimmäinen koko viestiaselajin suoritustason arvioinnin historiassa

Kalusto

Ensimmäisenä kalustosta rykmenttiin saapui E-asemaperäkärryt vuoden 2016 aikana. Niissä oli vielä joitakin kalustopuutteita, mutta koulutusikäiset kärryt osalta kyettiin kuitenkin aloittamaan. Suurin osa M18 koulutuskalustosta saapui rykmenttiin kuitenkin vuoden 2017 kevään aikana. Ensimmäisenä saapuivat uudet viestiasemat sekä hieman niiden jälkeen uusi johtamispaikkakalusto. Myös aikaisempi MAPUJOPA-kalusto kävi modifioinneissa, jossa niihin asennettiin uuden M18-johtamisjärjestelmän mukaiset viestilaitteet sekä antennit.

Uutta kalustoa järjestelmän osalta tuli todella paljon. Järjestelmän eri osat vaativat paljon säilytys- sekä kuivaustilaa. Lisäksi tulee huomioida aikaisemman MAPUJOPA-kaluston, sekä niiden voimakoneiden tarvitsema säilytystila. Viime vuodet ovat olleet kaluston säilyttämisen osalta todella monimutkaiset. Suurin puute on ollut

selvästi kaluston ja etenkin maastouttamisjärjestelmien sekä muun kaluston kuivaamisessa. Tilanteeseen on kuitenkin tulossa muutos kun rykmenttiin on rakenteilla uusi halli. Hallissa on säilytystilat uudelle konttikalustolle sekä varastointi- ja kuivausmahdollisuus suurelle määrälle kalustoa. Uusien tilojen on määrä valmistua vuoden 2017 loppuun mennessä.

Iso osa uudesta kalustosta otettiin käyttöön juuri esikunta- ja viestikompaniassa, jossa koulutetaan joukot pataljoonan esikuntien sekä viestiasemien perustamista varten. Uudet viestiasemat (VIAS A) ja komentopaikkojen laitesuojat (KOPA B) ovat osa EVK:n kalustoa. Viestiasema E:t ovat käytössä pataljoonan muilla yksiköillä.

Viestiasemien ja johtamispaikkojen alustaksi on Kaartin jääkäriyrykmentin osalta valikoituneet laitesuojat, eli kontit. Laitesuojat mahdollistavat toiminnan moniulotteisessa toimintaympäristössä. Koska toiminta tapahtuu niin rakennetulla alueella kuin maastossa, on tärkeää, että laitesuojat on mahdollista perustaa sekä ajoneuvon päälle, että maan pinnalle.

Viestiasema A on maastoon sijoitettava, liikuteltava ja omavarainen konttiin rakennettu laitesuoja. Aseman kalusto pitää sisällään johtamisjärjestelmiä, jotka mahdollistavat asemalla työskentelevän joukon itsenäisen toiminnan käsketyllä alueella. Omavaraisuutta lisää myös se, että asema on varustettu kiinteällä voimakoneella, jolloin toimiessa maastossa ei tarvita ulkoista sähkövirtaa.

Tila on mahdollista perustaa joko ajoneuvon päälle taikka maahan. Tämän mahdollistaa asemassa kiinni oleva ohjauspalkisto, jonka avulla tila voidaan nostaa koukkuvetolaitteella ajoneuvon päälle taikka laskea se alas. Ajoneuvon päälle perustaminen nopeuttaa toimintaa todella paljon, koska laitesuojan laskeminen maastoon vaatii oman aikansa.

Omasuojan osalta asema on varustettu ballistisella suojauksella sekä siinä on erillinen maastouttamisjärjestelmä. Tila on suojattu myös CBRN/NBC sekä EMP-uhkaa vastaan.

A-aseman kaltaisia hieman erilaisella johtamisjärjestelmä kalustolla varustettuja viestiasemia, on saapumassa lähitulevaisuudessa rykmenttiin. Näistä asemista käytetään nimitystä viestiasema C. Kyseinen asema on

pääosin A-aseman kaltainen, mutta paremman liityntäkyvyn vuoksi, niitä käytetään kaupunkijääkäripataljoonan liityntäverkon luomiseen.

Komentopaikka B on konttialustaan rakennettu liikkuva johtamispaikka, joka kykenee liittymään joukon viestijärjestelmään sekä liittämään liikkuvat tilaajat viestiverkkoon. Johtamisyhteyksiä on mahdollista käyttää myös liikkeen aikana.

Kyseinen johtamistila on viestiaseman ohella

myös maaston sijoitettava ja omavarainen laitesuoja. Suurimpana erona ovat ulkoiset sekä sisäiset mitat, jotka ovat komentopaikkakalustossa suuremmat. Myös tämä tila on varustettu omalla kiinteällä voimakoneella, joten sähköntuottaminen komentopaikalle ei tarvitse ulkoista sähkönsyöttöä.

Laitesuojan sisällä on työskentelytilat sekä erilaisia johtamisjärjestelmiä, jotka mahdollistavat henkilöstön työskentelyn omissa tehtävissään. Omasuojan osalta asema on varustettu ballistisella suojauksella sekä siinä on erillinen maastouttamisjärjestelmä. Tila on suojattu myös CBRN/NBC sekä EMP-uhkaa vastaan.

Viestiasema E on peräkärryyn rakennettu liikkuva viestiasema. Aseman avulla yksiköt kyetään liittämään pataljoonan langattomaan runkoverkkoon. Lisäksi viestiasemalla kyetään liittämään johtamispaikkoja sekä liikkuvia tilaajia tietoliikenneverkkoihin ja välittämään heidän puhetta tai sanomia eteenpäin, eli toimimaan tukiasemana.

Tällä uudella kalustolla muodostetaan kaupunkijääkäripataljoonan viestiverkko. Taisteluosaston viestiverkko muodostuu radio- ja kaapeliverkoista. Radioverkoja ovat runko-, liityntä- ja taistelunjohtoverkot sekä eri komento- ja tukiasemaverkot. A-asemat muodostavat runkoverkon ja C-asemat liityntäverkon, liittääkseen yksiköt kaupun-

Viestiasema E..

kijääkäripataljoonan viestiverkkoon. Yksiköt liittyvät verkkoon viestiasema E:n avulla. Pataljoonan johtamispaikat kyetään liittämään verkkoon viestiasema A:lla tai erillisten liityntäpisteiden kautta. Laitteiden osalta verkko muodostuu taktisten reitittimien sekä eri taajuusalueilla toimivien radioiden ja radiolinkkien avulla.

Johtopäätöksiä

Uusi järjestelmä tuo paljon mahdollisuuksia viestiverkon muodostamiseen, mutta myös haasteita taktisessa mielessä riittää. Etenkin pääkaupunkiseudun toimintaympäristö muodostaa monia haasteita uudelle kalustolle. Tiheästi rakennetut alueet ja niistä aiheutuvat katveet, tiestö, alueiden runsas asfaltointi sekä voimalinjat ovat vain osa asioista, jotka vaikuttavat suuresti kaupunkijääkäripataljoonan kenttäviestijärjestelmän muodostamiseen.

M18-johtamisjärjestelmän käyttöön-otto on ollut ja tulee olemaan aikaa sekä resursseja vievä prosessi. Uutta kalustoa saapuu edelleen ja henkilöstön osalta kursseilla sekä harjoituksissa käyminen jatkuu suhteellisen tiheänä. Uusien asioiden opettelu ja kouluttaminen pitää kuitenkin työtehtävät samalla hyvin mielenkiintoisina sekä riittävän haastavina.

TEKSTI: JARMO SEPPÄ
KUVAT: RAIMO LATVALA

100 vuotta salaisen radiovastaanotinaseman perustamisesta Vaasaan

3.10.1917 jääkäri Arthur Reinhold Stenholm perusti Ruotsista Pohjanlahden yli salakuljettamallaan kalustolla salaisen vastaanotinaseman Vaasan Vaskiluotoon hovioikeudenneuvos Grönroosin huvilan toisen kerroksen biljardisaliin. Samana päivänä hän jo vastaanotti ensimmäisen salaisen viestin laivastoasemalta Latvian Libausta (nykyinen Liepaja).

Itsenäistymisen johtamiseen tarvittavat viestiyhteydet oli saatu avattua. Salakirjoitetut sanomat vastaanotettiin ja avatut sanomat toimitettiin pääosin Helsinkiin kuriirin välityksellä. Tiedot liittyivät enimmäkseen aseiden salakuljettamiseen Pohjanmaan rannikolle ja edelleen perustetuille suojeluskunnille. Merkittävin oli aselaiva Equityn saapuminen Vesterön Storsandvikeniin 31.10.1917 ja seuraavana yönä Larsmoon saaristoon.

Viestikiltojen Liitto ry ja Pohjanmaan Viestikilta ry paljastivat 23.9.2017 jääkärieversti A.R. Saarmaan (entinen Stenholm) syntymän 125-vuotispäivänä muistolaatan salaisen vastaanotinaseman perustamisesta. Laatta sai arvokkaan paikan hyvin säilyneen ja perusteellisesti kunnostetun huvilan pääsisäänkäynnin rappukatoksessa.

Muistolaatan paljastuspuheen piti Pohjanmaan Viestikillan puheenjohtaja everstiluutnantti evp. Lasse Kinnunen. Puheen historiatiedot pohjautuvat jääkärieversti A.R. Saarmaan 60-vuotishaastatteluun, mikä julkistettiin Viestimies -lehdessä no 3/1952. Haastattelun kirjoittajana oli everstiluutnantti Mauno Loikkanen.

Muistolaatta sijaitsee arvopaikalla. Laatan paljastuspuheen piti Pohjanmaan Viestikilta ry:n puheenjohtaja everstiluutnantti evp. Lasse Kinnunen. Juhlahetkeen osallistui lähes 30 kutsuvierasta ja maanpuolustusjärjestöjen edustajaa.

Kiinteistön nykyinen omistaja Tuomas Koskinen, itsekin viestikoulutuksen saanut varusmiehenä laivastossa, paljasti muistolaatan. Kunniavartiossa olivat jääkärisuihin pukeutuneina Christian Petander ja Alexander Ehrnrooth (oikella).

MUISTOLAATAN PALJASTUSPUHE 23.09.2017 VAASAN VASKILUODOSSA

Pohjanmaan viestikilta ry:n puheenjohtaja everstiluutnantti evp. Lasse Kinnunen

Arvoisat kutsuvieraat, hyvät naiset ja herrat!

Olemme tänään kohta 100 vuotta täyttävän itsenäisen Suomen yhden itsenäistymiseen liittyvän sinänsä suurelta yleisöltä näkymättömän, mutta itsenäistymisen kannalta yhden merkittävämman tapahtuman alkujuurilla.

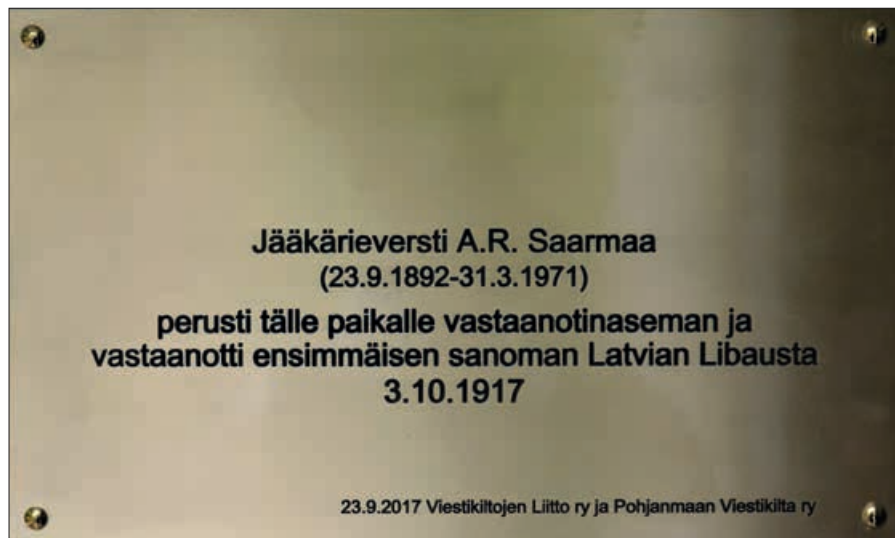
Jääkärieversti Arthur Reinhold Saarmaa, silloin gruppenfuhrer Stenholm, perusti 3.10.1917 salaisen vastaanotinaseman tämän rakennuksen, hovi-oikeudenneuvos Grönroosin huvilan biljardisaliin, joka on rakennuksen toisessa kerroksessa parvekkeen kohdalla. Samana päivänä hän vastaanotti salaisen viestin Libausta laivastoasemalta. Itsenäistymisen johtamiseen tarvittavat viestiyhteydet oli saatu avattua.

Hyvät kuulijat!

Saarmaa aloitti opiskelun Tampereen Teknillisessä opistossa syksyllä 1915, mutta jo tammikuussa 1916 hän kolmen muun opiskelijan kanssa matkasi Rovaniemelle ja sieltä Tervolaan, josta jatkettiin hiihtäen yli 100 kilometriä rajan ylin Ruotsiin päämääränä Lockstedin leiri.

Alokasajan jälkeen jääkäri Stenholmista tuli komppaniinsa viestimies. Helmikuussa 1917 hän vapaaehtoisena pääsi radio- ja sähkötyskoulutukseen Libaun laivastoradioasemalle. Elokuussa hänet komennettiin Berliiniin, jossa sähkötyksen lisäksi koulutettiin salakirjoitusta ja radiotekniikkaa.

Kuukauden koulutuksen jälkeen hänet puettiin kävelykepin keran herasmieheksi, jolla oli kaufmann Arthur Steinschmidin passi. Hänen tuli heti matkustaa liikeasioissa Ruotsiin. Kun hän saapui Tukholmaan, oli kolme kolme liikkeesä edustamaa tavaraa tullut myös perille. Kahdessa laatikossa oli 10 kilon akku ja yhdessä laatikossa samoin

Kuva muistolaatasta, jonka yläosaan myöhemmin kiinnitetään Jääkäriristi.

noin 10 kilon radiovastaanotin. Steinschmidt matkusti laatikoiden kanssa vossikallalla Tukholman rautatieasemalle.

Koska oli sota-aika, Ruotsin rautateillä suoritettiin säännöllisesti passien ja matkatavaroiden tarkastuksia. Steinschmidt nosti tarkastajia hämätäkseen oudot matkatavarat muutamien ruotsalaisten upseerien istumapaikkojen yläpuolelle toivoen, että niitä ei sen takia tarkasteta mennessä itse istumaan vaunun toiseen päähän. Tavaraita ei tarkastettu ja näin päästiin Uumajaan, joka oli Vaasan etapin toinen päätepiste. Siellä kuljetuksia hoitivat eteenpäin jääkärit Jussi Sihvo, Vilhelm von Essen ja T. Huovinen.

Eräänä syyskuun pimeänä iltana Uumajan laiturista lähtee moottorivene, jossa oli neljä edellä mainittua jääkäriä. Radio- ja asekalusto oli edeltäkin lähetetty merelle soutuveneillä. Sovitussa paikassa kalusto siirrettiin moottoriveneeseen, joka suuntasi kohti Suomen rannikkoa. Koska Pohjanlahdella aallokko heitteli pienehköä moottorivettä rajusti, oli matka keskeytettävä ja yritettävä seuraavana yönä uudestaan, jolloin päästiin seuraavaan kalastajasaareen lepäämään. Aamuvarhaisella kalastaja tulee ilmoittamaan jääkäreille, että tullimiehet tarkastavat heidän moottoriveneensä. Jääkärit kiiruhtavat veneelle ja yrittävät ystävällisesti neuvotella tullimiesten kanssa korostaen, että lasti kuuluu suomalaisille aktivisteille ja sen on mitä tärkeintä heidän asialleen. Kun tullimiesten vaatimuksena oli

veneen palautus tavaroineen Uumajaan, niin jääkärit huusivat ”pois veneestä” ja nostivat kukin pistoolin ylös vaatimuksensa tueksi. Uhkaus tehosi ja jääkärielikko jatkoi moottoriveneellä kohti Vaasaa.

Nyt ongelmaksi oli vuorokauden ajankohta. Rannikkoa olisi ollut turvallisempaa lähestyä venäläisten tiukan vartiointin takia vasta pimeällä, mutta takaisin Ruotsin puolellekaan ei ollut enää asiaa. Jääkärit päättivät kuitenkin hyödyntää Vaasan saaristoa ja kaarsivat Valassaarten pohjoispuolitse pyrkien näkymättömiin majakassa olevalta tähystysvartiolt. Ennenkuin päästiin saariston suojaan, Valassaarilta lähestyi venäläisten harmaa moottorivene. Kovassa aallokossa kiväärin tulit ei osu ja jääkäri Jussi Sihvo ohjaa moottoriveneen salmeen, jolloin venäläisten suurrempi alus jäi kiinni salmeen.

Keskiyöllä saavutaan erääseen Björkön lähellä olevaan pikkusaareen. Parin päivän levon jälkeen jatketaan itään seuraavaan kalastajasaareen, jossa vastassa oli innokas kalamies hovioikeudenneuvos Harald Boucht, jolla oli mukana uusi passi. Nyt Steinschmidistä tuli liikemies Carl Sjölin Helsingistä.

Nyt salakuljetettava materiaali peitetään kalasaaliiksi. Kalastaja Karl Björkas matkasi Vaasaan myymään kolme laatikollista kalasaalista. Suunnitelman mukaisesti päätettiin myydä tavara Vaskiluodossa olevalle hovioikeudenneuvos Aleksander Grönroosille ja niin helsinkiläinen liikemies Carl Sjölin

kantaa kolme laatikkoa Grönroosin huvilalle. Sjölin päättää jäädä vanhapoika Grönroosin avuksi, kun sattumalta taloudenhoitajatar oli perunoiden hankintareissulla Laihialla.

Sjölin perustaa nopeasti vastaanotinaseman huvilan toiseen kerroksen biljardisaliin, joka oli parvekkeen kohdalla. Antenniratkaisu oli näkymätön ulkopuolisille. Poralla reikä ulkoseinään sille kohdalle, mistä puhelijohto tulee sisään. Antennijohdin kiinni puhelinjohtimiin. kondensaattori väliin ja niin oli antennissa pituutta aina Vaskiluodosta Vaasaan saakka.

Vaskiluodon salainen radiovastaanotinasema aloitti työskentelyn lokakuun 3.päivänä 1917 ja vastaanotti sanomia Libaun laivaston radioasemalta. Sanomat lähetettiin kolmasti päivässä ja sama sanoma toistettiin useampia kertoja eri aikoina ja vieläpä seuraavana päivänä. Näin oli meneteltävä, koska vastaanottokuittausta ei pystytty lähettämään.

Sanoman saavuttua Sjölin avasi salakirjoituksen ja lähetti sen heti kuriirilla seuraavalla junalla Helsinkiin Sotilaskomitealle. Sanomien pääsisältö oli tiedot aselähetyksistä ja niiden vastaanotosta. Niinpä J.J.Suomalaisen teos ”Suomen Jääkärit II osa” toteaa: ”Tämä radioasema oli tuottanut arvaamatonta hyötyä ja tehnyt yleensä aselähetykset mahdolliseksi. Sen kuntoon asettaja ja hoitaja oli gruppenfuhrer A. Stenholm”.

Asema sai suuren kunnioituksen, kun tammikuussa 1918 ylipäällikkö Mannerheim ja päämajoitusestari Ignatius vierailivat huvilalla. Stenholm kertoi vieraille, että vastaanotin on tässä huoneessa ja kehoitti korkeita vieraita etsimään sen. Eivät he löytäneet sitä.

Tammisunnuntaina 1918 gruppenfuhrer Stenholmin tehtäväksi tuli yöllä venäläisten lennätinaseman ja radioaseman valtaaminen. Lennätinasema valloitettiin ikkunasta sisään heitetyllä käsikranaatilla. Seuraava kohde oli Palosaarella oleva radioasema, jonka Stenholm piiritti kahdella johdossaan olevalla joukkueella. kun tunkeuduttiin rakennuksen sisälle, suureksi pettymykseksi se oli tyhjä. Asema oli evakuoitu.

Iltapäivällä Stenholm ottaessaan vastaan sanomia Libausta havaitsi voimakkaan radioaseman työskentelyn lähialueella. Tiedettiin, että Sandvikissa oli aiemmin toiminut venäläisten radioasema, josta se oli siirretty Palosaareen.

Stenholm ja Grönroos lähtivät aamuvarhain 29.1.1918 siviilipukuisina tutkimaan, josko radioasema olisi palanut Palosaaresta Sandvikiin. Ennen klo 8 he tapaavat portilla vartiomiehen, joka venäjänkielillä yritti tivata lupalappua, mutta tiedustelijat kieltä ymmärtämättä ja vartiomiehen enempää estelemättä jatkoivat toimintaa. Grönroos jäi ulkopuolelle ja Stenholm painui sisälle pistooli kädessään. Etuhuoneessa neljä venäläistä yllättyi ja menivät kiltisti Stenholmin pistoolin ohjaamana ulkopuolelle Grönroosin hoteisiin. Takahuoneessa Stenholm kohtasi vielä kolme venäläistä radioasemalla työskentelemässä. Nämäkin miehet noudattivat kiltisti Stenholmin pistoolia. Näin nuorella vapautusarmeijallamme oli ensimmäinen täydellinen radioasema ja 8 venäläisvankia.

Hyvät läsnäolijat!

Tänä päivänä tulee 125 vuotta jääkärieversti A. R. Saarmaan syntymästä. Tämä kunnioitettu persoona sai myöhemmällä palvelusurallaan lempinimen viestiaselajin kalifi.

Saarmaa on myöhemmin myös osa pohjalaista viestisotahistoriaa. Saarmaa oli nimittäin Jatkosodassa Karjalan Armeijan, myöhemmin Aunuksen Ryhmän, viestikomentajana ja hänen viestijoukkonaan oli kesäkuussa 1941

Ilmajoella perustettu jääkärimajuri Seperin johtama Viestipataljoona 5.

Kun jääkärieversti Saarmaa täytti syksyllä 1942 50 vuotta, keräsivät hänen alaisensa viestiupseerit rahalahjan. Saarmaa luovutti sen perustettavan säätiön alkupääomaksi. Näin sai alkunsa ”Eversti A.R. Saarmaan säätiö viestitoiminnan kehittämiseksi” Vasta viime vuosina tämä säätiö ja viestisäätiö yhdistettiin yhdeksi maanpuolustuksen viestisäätiöksi.

Hyvät kuulijat!

Paljastettavan laatan hankinnan mahdollistivat Viestikiltojen Liitto ry ja FiTelNet Oy. Siitä tukijoille kiitokset!

Samalla kiitän myös tilaisuuden ohjelmaa tukeneita JP 27:n perinneyhdistyksen Vaasan osastoa, Jääkärimuseota ja Vaasan Sotilaskotiyhdistystä. Erityisen suuri kiitos kiinteistön nykyiselle omistajalle Tuomas Koskiselle, että saimme luvan kiinnittää laatan kiinteistön seinään.

Paljastettavaan laattaan tullaan myöhemmin kiinnittämään Jääkäristi, kun JP 27:n perinneyhdistys saa ristejä. Tällä hetkellä ei ollut yhtäkään ristiä saatavilla.

Pyydän kiinteistön omistajaa Tuomas Koskista paljastamaan muistolaatan!

VM

Kirjoittaja toimii Viestikiltojen liiton puheenjohtajana.

TEKSTI: JUKKA-PEKKA VIRTANEN
KUVAT: VIESTIMIES, JYRI PUTKONEN

Paikallispuolustus kiinnosti viestiaselajin vapaaehtoiskenttää

- Viestikilloille sovitellaan merkittävää roolia paikallisjoukkojen koulutuksessa

Viestikiltojen liitto järjesti jääkärieversti A.R. Saarmaan 125-vuotispäivänä 23.9.2017 yhteistoiminnassa Viestiupseeriyhdistyksen, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ja puolustusvoimien kanssa ensimmäisen verkkotuetun valtakunnallisen paikallispuolustuksen johtamista käsitelleen seminaarin. Keskuspaikkana toimineen Riihimäen lisäksi seminaaria seurasi videoneuvottelujärjestelmän välityksellä toistasataa viestitoiminnasta kiinnostunutta vapaaehtoista maanpuolustajaa kymmenellä eri paikkakunnalla. Tilaisuus käynnisti samalla Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen viestiaselajin ja johtamisjärjestelmälän koulutusohjelman laatimisen toimien lähtölaukauksena alan koulutuksen suunnittelulle ja koordinoidummalle toteutukselle.

Arjen välineet kansallisen turvallisuuden palvelukseen

Puolustusvoimien johtamisjärjestelmälän johdon tervehdyksessä prikaatikenraali Mikko Heiskanen korosti Euroopan ja Itämeren turvallisuuspoliit-

tisen tilanteen muutosta. Sotilaallinen uhkakuvamme on nyt aivan erilainen kuin mihin olemme viimeisten vuosikymmenten aikana varautuneet. Pääesikunnan johtamisjärjestelmäosaston vuonna 2016 julkaisemassa johtamisen tuen konseptissa yhtenä keskeisenä teemana on arjen välineiden merkitys. Näillä tarkoitetaan muun muassa henkilökohtaisia pääte-, äly- ja verk-

Pääesikunnan johtamisjärjestelmäpäällikkö toi seminaariin puolustusvoimien johdon tervehdyksen haastaen samalla viesti- ja johtamisjärjestelmälän vapaaehtoiskentän mukaan paikallispuolustuksen johtamisjärjestelmien innovatiiviseen kehittämiseen.

kolaitteita. Keskiössä ovat siis jokapäiväisessä käytössä olevat palvelut, kuten sosiaalinen media, pikaviesti- ja muut pilvipalvelut.

Heiskanen kannusti vapaaehtoiskehittämistä tunnistamaan ja dokumentoimaan ennakkoluulottomasti arjen välineistä ja ratkaisuksista toimivia palvelukokonaisuuksia ja ottamaan niitä rohkeasti käyttöön. Arjen välineissä hän näki erityisesti paikallispuolustuksen johtamiselle huomattavan potentiaalin. Heiskanen mukaan kyseessä on kulttuurin- ja toimintatapamuutos. Käyttökohteita on lukuisia. Monissa tapauksissa arjen välineet ovat tehokkaampia kuin perinteiset sotilasviestintäjärjestelmät. Haluamme tarjota puolustusvoimissa reservillemme mahdollisuuden näyttää osaamistaan, painotti kenraali. Tavoitteemme on yhdessä tekemällä kutoa sellainen järjestelmien verkosto, mikä mahdollistaa johtamisen kustannustehokkaasti erilaisissa uhkakuvissa.

Johtamisjärjestelmäpäällikkö alleviivasi, että Viestikiltojen liiton, Viestiupseeriyhdistyksen, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sekä puolustusvoimien yhdessä järjestämä valtakunnallinen seminaari on alku tapahtumille, joissa on tavoitteena rakentaa uusia ratkaisuja tuettavien joukkojen kanssa käyttäjäkeskeisillä ja ketterillä menetelmillä käsillä olevaa materiaalia innovatiivisesti hyödyntäen. Hän toivoi näihin tapahtumiin mahdollisimman laajaa osallistumista riippumatta siitä, mikä taho tilaisuudet järjestää. Nyt on aika valjastaa arjen välineet kansallisen turvallisuuden palvelukseen, päätti kenraali puheenvuoronsa.

Hereillä, valmiina ja torjuntakykyisenä

Hämeen aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Ville-Veikko Vuorio käsitteli omassa esityksessään paikallispuolustusta, sen kehitysnäkymiä ja vaatimuksia johtamiselle. Paikalliset joukot ovat paikallisiin taistelu- ja tukemistehtäviin käytettäviä sodan ajan joukkoja, jotka koulutetaan ja varustetaan tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Paikalliset joukkoihin sijoitetaan toiminta-alueen hyvin tuntevia reserviläisiä ja niiden kouluttamisessa hyödynnetään laajasti vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen resursseja sekä vapaaehtoi-

Valtakunnallisen Paikallispuolustuksen johtamista käsitelleen seminaarin keskuspaikkana toimi Viestikoulu Riihimäellä. Lisäksi seminaaria seurasi videoneuvottelujärjestelmän välityksellä toistasataa viestitoiminnasta kiinnostunutta vapaaehtoista maanpuolustajaa kymmenellä eri paikkakunnalla ympäri Suomen.

suutta. Paikalliset joukot tekevät muun muassa joukkojen perustaminen, alueen valvonta, kohteiden suojaaminen, erikoisjoukkojen vastainen toiminta, yhteistoiminta siviiliviranomaisten kanssa, muiden joukkojen tukeminen ja paikallishuolto.

Paikalliset joukot on organisoitu paikallispataljooniksi, joiden toiminta-alueet kattavat koko Suomen. Paikallispataljoonien kokoonpanoihin kuuluu esikunta, esikunta- ja viesti-, maakunta-, sotilaspoliisi- ja paikallishuoltokompanioita sekä taistelukoulutusyksiköitä. Lisäksi pataljoonan organisaatiossa on perustamiskeskuksia, jotka vastaavat puolustusvoimien sodan ajan joukkojen perustamisesta. Pataljoonan vahvuus on noin 1000 taistelijaa. Henkilöstön, joka valitaan sopivuustesteillä, keski-ikä on 35-45 vuotta. Esimerkiksi Hämeessä toimivan paikallispataljoonan runkomiehitys on ollut yhdessä jo yhdeksän vuotta ja takana on 200-300 harjoitusvuorokautta, kertoi Vuorio.

Kehitysnäkymistä ja haasteista Vuorio listasi muun muassa valmiudelle asetettujen vaatimusten kasvamisen ja johtamisen temmon lisääntymisen. Paikallispataljoona yhteensovittaa alueella olevien joukkojen toiminnan, jossa ko-

rosta tilannekuvan välittäminen alueen joukoille ja viranomaisille. Välitettävän tiedon määrä lisääntyy jatkuvasti, johon pataljoonille kohdennettavan sotilasviestikaluston määrä ja laatu eivät sellaisenaan vastaa. Tämä nostaa arjen viestivälineiden roolin koko paikallispuolustuksen johtamisen avaintekijäksi. Osaamisen kehittämisen näkökulmasta tulevaisuus korostaa entisestään vapaaehtoiskehittämisen merkitystä paikallispataljooniin sijoitettujen reserviläisten kouluttajana.

Paikallispataljoonan johtamisen toimintamallit vasta kehityksessä

Viestitarkastaja, eversti Eero Valkola, joka toimi myös seminaarin puheenjohtajana, keskittyi esityksessään paikallispataljoonan johtamiseen ja viestitoimintaan. Esityksensä alkuun hän muistutti maavoimien tehtävistä, joihin on lisätty heinäkuun alusta kansainvälisen avun antaminen. Puolustuslonteen linjauksen mukaisesti on maavoimat muuttunut perinteisestä koulutusorganisaatiosta valmius- ja koulutusorganisaatioksi

ja vastannut näin toimintaympäristön muutokseen. Paikallispuolustuksen kehittäminen on osa tätä kokonaisuutta. Valmiuden kehittämiseen kytkeytyy myös asevelvollisten käyttö aseellisiin tehtäviin.

Paikallispataljoonien nykyisiin tehtäviin ei ole tulossa muutoksia. Niiden taistelukykyä kehitetään operaatiosuuntien ja tehtävien mukaisesti. Erityistarkastelussa on paikallisjoukkojen toiminta nopeassa tilannekehityksessä, johon liittyy myös sijoitetun henkilöstön suostumusmenettely. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen roolin kasvattaminen ja täysimääräinen hyödyntäminen paikallisjoukkojen koulutuksessa on tärkeä kehittämisalue. Paikallispataljoonien kehittämismahdollisuuksista Valvola mainitsi johtamiskyvyn ja -valmiuden sekä aselaji- ja muiden suorituskykyjen lisäämisen kokoonpanoon, joista esimerkkeinä lennokit ja epäsuoratuli. Myös huollon ja logistiikan suorituskykyä sekä pataljoonan taistelunkestävyyttä on mahdollista kehittää. Lisäksi perustamisorganisaation jatkokäyttö tulee suunnitella. Pataljoonan esikunnan, jonka vahvuudesta jopa 95 prosenttia on reserviläisiä, kehittämisestä viestitarkastaja mainitsi kokoonpanon sekä tiedustelu-, analysointi-, viestintä- ja mediaseurantakyvyt.

Uudet paikallispuolustusharjoitukset (PAPU) ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämpi osa paikallisjoukkojen säännöllistä harjoittamista. Kuluvan syksyn harjoitukset toimeenpantiin syyskuun alussa Kainuussa (Kajaani 17), Lounais-Suomessa (Satakunta 17) ja Kaakonkulmalla (Kymi 17). Harjoituksiin osallistui kaikkiaan 3000 henkilökuntaan kuuluvaa, varusmiestä ja reserviläistä. Harjoituksen teemoina olivat johtaminen ja valmiuden kohottamisen toimeenpano nopeassa tilannekehityksessä, yhteistoiminnan, viestinnän ja paikallistason viranomaisyhteistyön harjoittelu sekä valmiusosastojen ja -yksiköiden vaativat tehtävät.

Lopuksi viestitarkastaja käsitteli esityksessään paikallispataljoonan johtamisjärjestelmää, johon kaluston kirjavuus ja määrälliset vaihtelut alueittain tuovat omat erityispiirteensä. Johtamisvälineinä käytetään Maavoimien tietojärjestelmää (MATI), VHF-radioyhteyksiä, VIRVE-päätelaitteita, Leijona-palveluita, lähettejä sekä henkilökohtaista tapaamista. Paikallis-

MPK:n koulutuspäällikkö Juha Niemi kertoi esityksessään yhdistyksen roolista paikallispuolustuksen kentässä. Yhdistyksen puitteissa tapahtuva aselaji- ja toimialakoulutuksen kehittäminen perustuu nousujohteisiin koulutusohjelmiin. Niemi arvioi, että seminaari toimii hyvänä lähtölaukauksena johtamisjärjestelmä- ja viestitalan koulutusohjelman laatimiselle.

pataljoonan materiaaliin kuuluu myös komentopaikkamoduuleja. Perinteisen kenttäviestimateriaalin sijasta haetaan arjen välineistä pääjärjestelmää paikallispuolustuksen johtamisen tueksi. Tähän liittyen on Puolustusvoimien tutkimuslaitos (PVTUTKL) käynnistänyt tutkimusprojektin, jossa verifioidaan Puolustusvoimien johtamisen tuki 2030 -konseptin väittämiä. Lähtökohtana on hyödyntää kansalaisten osaamista sekä yhteiskunnan laitekantaa ja luoda uudenlaisella toimintakulttuurilla uutta suorituskykyä, jota päivitetään yhteiskunnan muutoksen tahdissa. Saatujen tutkimustulosten perusteella tullaan ohjaamaan ja kehittämään olemassa olevia käyttötapoja.

Omaehtoinen kouluttautuminen ja siviiliosaamisen hyödyntäminen

Lyhyen kahvitauon jälkeen siirryttiin seminaarin toiseen osaan, jossa käsiteltiin paikallispuolustuksen viestijoukkojen koulutusta ja vapaaehtoisuuskäytäntöjä. Maavoimien esikunnan henkilöstöosastolla työskentelevä majuri

Jarkko Lohi keskittyi esityksessään paikallispataljoonan viestijoukkojen joukkotuotantoon. Hänen mielestä paikallispuolustuksen kertausharjoituskiintiöstä tulisi kohdistaa nykyistä suurempi osa johtamisjärjestelmäosaamisen kehittämiseen. Esikunta- ja viestikomppanian kertausharjoitukset tulisi toteuttaa lähtökohtaisesti osana paikallispataljoonan muiden joukkojen harjoituttamista. Hyvän mahdollisuuden tähän tarjoavat alueelliset paikallispuolustusharjoitukset, joiden määrä tulee kasvamaan.

Tavoitetilassa paikallispataljoonan esikunnan harjoitukseen liittyisi aina esikunta- ja viestikomppanian osien kertausharjoitus. Tällöin paikallispataljoonan johtamista tukisi oikea joukko ja se saisi koulutusta oikealle kalustolle ja toimintatavoille. Vastaava tarve kohdistuu luonnollisesti myös perusyksiköiden komentopaikkojen henkilöstöön. Lohen mukaan sijoitetun henkilöstön osaaminen vaihtelee vanhemmasta johtamisjärjestelmä M80:sta YVI-perustaiseen M05/M12-järjestelmään. Koulutuksessa tulisi käyttää joukolle kuuluvaa sodan ajan johtamisjärjestelmäkalustoa, jonka rinnalla tulisi hyödyntää arjen ratkaisuja täysimääräisesti. Tämä korostaa sotilastaitojen rinnalla

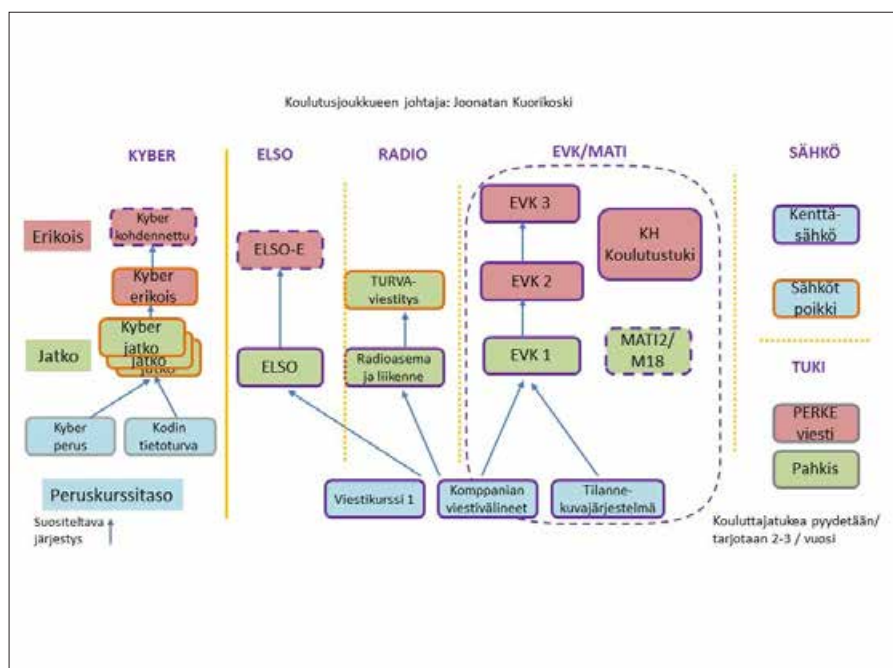
siviiliosaamisen täysimääräistä hyödyn-
tämistä.

Esityksensä toisessa osassa Lohi kä-
sitteli Maanpuolustuskoulutusyhdistyk-
sen antamaa kouluttajakoulutusta. Esi-
merkkinä hän käytti Maasotakoululla
syyskuussa toimeenpantua esikunta- ja
viestikomppanian harjoitusta. Harjoi-
tuksessa käsiteltiin paikallispataljoonan
organisaatiota, käyttöperiaatteita ja
kalustoa. Aselajiasioista painopisteinä
olivat nykyaikainen viestiverkko, esi-
kunta- ja viestikomppanian tehtävät
ja pataljoonan liittäminen verkkoihin.
Komentopaikan perustamisen ohessa
harjoiteltiin viestiperusteiden, Vir-
ve-päätelaitteiden, kenttäradioiden ja
voimakoneiden käyttöä. Perinteisem-
män kaluston rinnalla tutustuttiin myös
uusimman johtamisjärjestelmä M18:n
A- ja E-viestiasemiin. Seuraava asela-
jikouluttajakurssi pidetään Maasota-
koululla vuonna 2019.

Haasteiksi Lohi listasi valmiudellisiin
vaatimuksiin vastaamisen, koulutus-
syklin riittävyyden, kalustolliset asiat,
koulutustilaisuuksien kiinnostavuuden
ja reserviläisten sitoutumisen oma-
ehtoiseen kouluttautumiseen. Arjen
ratkaisujen vaikutukset erityisesti tieto-
turvallisuuden ja operaatioturvallisuus-
den näkökulmista tulee myös arvioida.
Osaamisen ylläpitäminen johtamisjär-
jestelmien kehittymisen edellyttämässä
vauhdissa saattaa niin ikään muodostua
haasteeksi. Päivän selvää on myös se,
ettei paikallispuolustuksen johtamis-
järjestelmäratkaisuja kyetä vakiomaan,
vaan ne tulevat olemaan enemmän tai
vähemmän paikallisten olosuhteiden
vaatimuksista räätälöityjä.

Puolustusselonteko vahvistaa Maanpuolustus- koulutusyhdistyksen roolia

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen
koulutuspäällikkö Juha Niemi valotti
omassa esityksessään yhdistyksen roo-
lia paikallispuolustuksen kentässä. Puo-
lustusselonteossa todetaan, että reservin
koulutusjärjestelmä on kokonaisuus, jo-
hon kuuluvat puolustusvoimien kertaus-
harjoitukset, vapaaehtoiset harjoitukset
ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen
kurssit. Selonteko linjaa myös, että
Maanpuolustuskoulutusyhdistystä ke-

MPK:n Helsingin viesti- ja johtamisjärjestelmäkouluttajapoolissa kurssit on ryhmi-
tely vaadittavan lähtötason mukaan perus-, jatko- ja erikoiskursseiksi, jolloin ne
muodostavat nousujohteisen koulutusputken. Kyberkoulutus on erotettu omaksi
koulutusjoukkueekseen. Siihen kuuluu lukuisia perus- ja jatkotason kursseja sekä
yksi erikoiskurssi.

hitetään puolustusvoimien strategisena
kumppanina. Tavoitteena on vahvistaa
vapaaehtoisen maanpuolustuksen ase-
maa erityisesti paikallispuolustuksessa.
Yhdistyksen näkemyksen mukaan sen
käyttöä paikallisjoukkojen, erityisesti
paikallispataljoonien koulutuksessa
tulee tehostaa puolustusvoimien mää-
rittämien suuntalinjojen mukaisesti.
Sotilaallinen koulutus ja sotilaallisia
valmiuksia palveleva koulutus tulee
olla maksutonta sijoituskelpoiselle re-
serviläiselle.

Puolustusministeriön ja Maanpuo-
lustuskoulutusyhdistyksen väliseen
sopimuksen on kirjattu, että koulu-
tuksen pohjana ovat yhteiskunnan
turvallisuusstrategia, turvallisuus- ja
puolustuspoliittinen selonteko sekä
Kyberturvallisuusstrategia. Pääesikun-
nan koulutusosaston laatiman Reservin
koulutuksen kehittämissuunnitelman
mukaisesti Maanpuolustuskoulutusyh-
distyksen tehtävänä on muun muassa
luoda kyky rekrytoida ja kouluttaa
paikallispataljoonan joukkoja sekä
muuta paikallisjoukkoja puolustusvoi-
mien antamien vaatimusten mukaisesti.
Edelleen suunnitelma listaa tavoitteiksi

PVMOODLE-koulutustilojen luomisen,
sotilaskouluttajien ja testaajien ylläpi-
don sekä heidän osaamisensa varmis-
tamisen, reserviläisten tiedottamisen
sekä henkilöstöpoolien muodostamisen
tukemisen ja ylläpidon.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen
puitteissa tapahtuva aselaji- ja toimi-
alakoulutuksen kehittäminen perustuu
nousujohteisiin koulutusohjelmiin. Val-
miina ovat Tykistö- (2015), Ilmatorjun-
ta-(2015), Erikoisrajajääkäri- (2016),
Pioneer- (2016), Rannikkojääkäri-
(2016), Merenkulku- (2016) ja Kyber-
koulutuksen (2016) koulutusohjelmat.
Suunnitteilla ovat sotilaspoliisi- (2017),
Reservipoliisi- (2017-18?) ja Rajajää-
kär- (2018?) sekä Huollon
ja logistiikka-alan (2018-19?) koulu-
tusohjelmat. Viestikiltalaiset ovat olleet
Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen
järjestämällä kursseilla kouluttajina
jo useamman vuoden ajan, mutta ko-
konaiskoordinointi on puuttunut. Nyt
toimintaa halutaan kehittää kokonais-
valtaisesti ja tavoitteena onkin, että
Viesti- ja johtamisjärjestelmäalan kou-
lutusohjelma valmistuu vuoden 2018
kuluessa.

Helsingin kouluttajapoolista esimerkki muille

Seminaarin lopuksi siirryttiin konkreettisempaan näkymään alan vapaaehtoiskentän toiminnasta ja toimintamahdollisuuksista. Lukuisilla vapaaehtoisen maanpuolustuksen osa-alueilla aktivoitunut Jyri Putkonen kertoi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Helsingin viesti- ja johtamisjärjestelmäkouluttajapoolin toiminnasta teemalla ”Vapaaehtoiset viestikouluttajina”. Viestikouluttajapankki syntyi Helsingin Reserviupseeriipiirin Viestiosastossa 1990-luvun alussa. Viestitarkastajan ohjeistuksen mukainen painopiste tuli olla perusviestivälineiden koulutuksessa suurille joukoille. Myöhemmin myös sanomalaitejärjestelmä ja yhtymän viestijärjestelmät (YV11/2) lisättiin koulutusohjelmaan. 2000-luvun alusta Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen viestikursseja op pidetty säännöllisesti 4-6 kappaletta vuosittain. Kouluttajapooliin on ilmoittautunut vuosittain 40-60 henkilöä, joista aktiivisia 15-25.

Kouluttajapoolin kehittämisen käännekohta oli vuoden 2011 puolustusvoimien pääsotaharjoitus ”Pyörremyrsky”. Kaartin jääkärirykmentin johtamisjärjestelmäpäällikkö ymmärsi reserviläiskouluttajien osaamispotentiaalin. Harjoituksen valmisteluihin liittyen, hän asetti koulutustavoitteet ja valitsi MATI-pooliin 15 Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kouluttajaa. Kokonaisuuteen sisältyi neljä johtamisjärjestelmäkursssia ja valmistava kertausharjoitus. Nimetyt kouluttajat toteuttivat koulutuksen puolustusvoimien henkilökunnan ohjauksessa ja toimivat myös harjoituksessa kouluttajina. Harjoituksen aikana reserviläisistä muodostettu esikunta- ja viestikomppania perusti johtoportaan johtamispaikat. Monet kouluttajista myös sijoitettiin kyseiseen sodan ajan joukkoon.

Esikunta- ja viestikomppanian MATI-kurssi on auditoitu vuonna 2017. Kurssiin sisältyy viestijärjestelmät (M80/M12), johtamispaikkakalustot sekä esikunta- ja viestikomppanian toiminta. Kyberkurssin ovat tulleet johtamisjärjestelmäalan vastuulle vuodesta 2011 alkaen. Tällä hetkellä poolissa on 36 kouluttajaa. Kursseja on pystytty skaalaamaan eri organisaatiotasojen

mukaan. Yhteistoiminta Kaartin jääkärirykmentin kanssa on erittäin aktiivista.

Putkonen arvioi, että tulevaisuudessa koulutustarve lisääntyy edelleen. Uusia laitteita, ohjelmistoja, rajapintoja ja joukkoja on tulossa mittavassa määrin. Siviilikaluston ja arjen välineiden rinnalla jatketaan sotilasjärjestelmien koulutusta. Kehittämisen puolelle Putkonen listaa kouluttajakoulutuksen ja heidän motivoimisen, tilaajan tarpeiden etupainoisen määrittelyn, jossa korostuu vuosikellon ja budjettisyklin synkronointi sekä paikallispataljoonan perusyksikötasoisien johtamisjärjestelmäkoulutuksen ja kriisiviestityksen tukemisen kokonaisturvallisuuden näkökulmasta.

Positiivinen palaute kannustaa seminaarien jatkamiseen

Seminaarista kerättiin avoin pikapalaute kaikista toimipaikoista periaatteella hyvää - huonoa - kehitettävää. Palaute oli poikkeuksetta positiivista ja kannusti vastaavan tilaisuuden järjestämiseen myös ensi vuonna. Paikallispataljoonan johtamiseen keskittyvää teemaa pidettiin ajankohtaisena ja kiinnostavana. Positiivista palautetta antoivat myös yrityskentän edustajat, jotka kiittelivät erityisesti seminaarin avoimuutta. Helsingin pooliesimerkkiä pidettiin hyvänä ja siitä kaivattaisiin enemmän tietoa esimerkiksi Uudenmaan viestikillan verkkosivuilla. Kehittämissesityksinä kirjattiin esitysten tiivistäminen ja lukumääräinen lisääminen, paikallispataljoonaan sijoitettujen henkilöiden omat kokemukset, kolmannen sektorin puheenvuoro ja opastusjärjestelyt. Seuraavaan seminaariin toivottiin syvällisempää arjen välineiden käyttömahdollisuuksien käsittelyä. Myös teknologista ratkaisua peräänkuulutettiin, samoin kuin viesti- ja johtamisjärjestelmäalan koulutusohjelman esittelyä.

Järjestelyjen osalta positiivista palautetta saivat seminaarin tahdikas aikataulu. Esitykset keskittyivät kiitettävällä tavalla olennaiseen. Paikallispataljoonaan sijoitettuja henkilöitä kaivattiin enemmän paikalle aselajiin katsomatta. Myös viestiosaajia olisi joukkoon mahdunut enemmänkin. Koulutustehtävän ohella pidettiin viestikiltojen roolia paikallispuolustusasioiden viestintäkanavana tärkeänä, jossa on erinomaiset mahdollisuudet hyödyntää mitä moninaisimpia verkkokanavia - perinteistä viestintää unohtamatta! Myös seminaa-

rin toteutustapaa videoneuvottelujärjestelmän kautta pidettiin erinomaisena ja toimivana ratkaisuna. Ansaitun kiitoksen saivat myös alueelliset yhteyshenkilöt niin vapaaehtoiskentän kuin puolustusvoimien puolella.

Seminaarin myötä viesti- ja johtamisjärjestelmäalan vapaaehtoisen koulutuksen kehittäminen sai tahtomaansa julkisuutta ja kannustusta. Kehittämistyö on vasta alkutekijöissä, mutta paikallispuolustus tarjoaa sille erinomaisen viitekehyksen. Viestikiltojen liiton puheenjohtajana toivon kovasti, että se antaa uutta aktiviteettia alueellisten viestikiltojen toiminnan kehittämiseksi. Tätä kirjoittaessani on Maanpuolustuskoulutusyhdistys julkaissut asiakirjan ”Johtamisjärjestelmä- ja viestikoulutusta kehittävä työryhmän asettaminen”. Työryhmän tehtävän on nousujohteisen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koulutusohjelman laatiminen. Artikkelin laatija toimii työryhmän puheenjohtajana ja koulutuspäällikkö Juha Niemi sihteerinä. Esitykset työryhmän jäsenistä on pyydetty 10.11.2017 mennessä. Aloituskokous pidetään 1.12.2017 ja varsinainen kirjoitustyö tehdään kahdessa tai kolmessa vuoden 2018 keväällä toimeenpantavassa työpajassa. Kehittämisohjelman tulee olla valmis 22.9.2018, jolloin se on esiteltävissä seuraavassa Saarmaa-seminaarissa.

YM

TEKSTI JA KUVAT: ANTERO SARAMIES

Johtamisjärjestelmän M18 käyttöönotto Panssariprikaatissa

Kirjoittaja palvelee varapäälikköinä Panssariprikaatin Jääkäri-tykistörykmentissä.

M18 -järjestelmää on integroitu peräkärriin, maastohenkilöautoon sekä telakuorma-autoon ja nyt myös panssarivaunualustalle. Tässä artikkelissa kuvataan mekanisoidun joukon johtamisjärjestelmäpalveluiden tarpeita sekä M18 -järjestelmän käyttöönottoa Panssariviestikompaniassa.

Maapuolustuksen johtamisjärjestelmä M18 rakentuu useiden joukkojen tietoliikenneverkkoista, jotka perustuvat yhteiseen IP-protokollaan. Tietoliikenneverkot voidaan perustaa langallisesti tai langattomasti niin sanottuina MANET-verkkona (Mobile Ad-Hoc Network). Suomeksi tämä langattomuus tarkoittaa sitä, että viestiverkko voidaan rakentaa automaattisesti kuten kännykällä jaettaessa langattomasti mobiiliyhteyksiä (hotspot).

Panssariviestikomppania kouluttaa varusmiehiä esikunnan johtamisen tukemiseen, mekanisoidun taisteluosaston viestijärjestelmiin sekä tiedustelun ja tiedustelutulen johdon tarpeisiin. Panssariviestikomppania vastaa viestijärjestelmien ja johtamisen tukitoimien valvonnasta, suunnittelusta ja huoltamisesta. Panssariviestikomppanian joukkoja määrittävät samat ominaisuudet, jotka ovat yleisesti panssarijoukoille luonteenomaisia: liike, nopeus ja iskukyky. Tämä asettaa joukon koulutukselle ja kalustolle erityisiä vaatimuksia, joihin on kyettävä vastaamaan.

”Tarvitaanko taas uutta johtamisjärjestelmää?”

“Mekanisoidun joukon hyökkäyksessä korostuu nopeus, nopeus, nopeus”, komentajan puhe vastavalmistuneelle maisterille. Nopeuteen tarvitaan suorituskykyistä kalustoa ja perustaistelumenetelmiä, joiden käytön suoritettava joukko hallitsee. M18 järjestelmä tukee erinomaisesti nopeutta ja entistä paremmin myös taistelukentällä joukkojen painopisteen siirtoa, koska viestiasemat kykenevät muodostamaan langattoman runkoverkon (LRV) liikkeessaan. Langattoman runkoverkon ansiosta viestiasemat kykenevät tarjoamaan enemmän palveluita liikkeestä kuin aiemmin YVI2/M12 järjestelmässä. Viestiverkko laajennetaan myös pataljoonatasosta aina komppaniaan saakka (E-asetat). Lähitulevaisuuden kenttäpuhelin toimii samalla myös modeemina, jolloin järjestelmään kyetään liittämään erillisiä ryhmiä. Tilannekuva välittyy näin ollen iskevään kärkeen entistä tarkemmin.

Ennen käyttäjälle suodatettiin tietoa, mutta nykyään käyttäjä saa itse määrittää mitä tietoa hän tarvitsee. Sanonta “tieto lisää tuskaa” pitää todellakin

Viestiasemaryhmä pystyttämässä M18-viestiaseman kenttämastoa.

paikkaansa, koska päätelaitteiden määrän kasvaessa myös tilannekuvan määrä paisuu. Esikunnassa ja komentopaikoilla on niin halutessaan mahdollista seurata vaunujoukkueen ja erillisryhmien liikettä taistelukentällä. Oman tehtävän täyttäminen on edelleen avainasemassa, kun halutaan ratkaista taistelu, vaikka sen täyttäminen vaatisikin omien joukkojen osittaista poistamista tilannekuvasta ja siten keskittymistä olennaiseen. Uuden sanomavälitysjärjestelmän (MICS) käytön helppoudesta on tullut loppukäyttäjiltä kiitosta. Samaa ei voi tässä vaiheessa sanoa henkilöitä, jotka

laativat kyseisen järjestelmän tekniset parametrit. Loppukäyttäjät oppivat varmasti hyödyntämään järjestelmän palveluita täysimääräisesti muutaman vuoden sisään. Taktisen tiedonsiirtojärjestelmän lopunperin aina rajallinen tiedonsiirtokapasiteetti tulee vielä yhteen sovittaa erilaisten tiedonsiirtotarpeiden kesken, esimerkkinä erilaiset videoneuvottelut sekä reaaliaikaisen minilennokiryhmän kuvamateriaalin siirtäminen.

1/18 saapumiserä on ensimmäinen joukkotuotannossa oleva iskuporras, joka pääsee käsiksi M18 -järjestelmän tarjoamiin palveluihin ja toinen saapumiserä, joka tuotetaan panssariviestikompaniassa. Ensimmäinen iskuporras ei varmasti hyödynnä koko järjestelmän potentiaalia ja haasteita tulee todennäköisesti eteen enemmän kuin halutaan. E-asema -kokonaisuus, joka tuo viestiverkon aina kompaniatasalle saakka, on tällä hetkellä otettu positiivisella asenteella vastaan ja yksiköiden kouluttajat käyvät yhdessä varusmiesten kanssa E-asema -kurssilla. Hyvä asenne ja yhteistyöhalukkuus tuovat paljon rakettavaa palautetta, jolloin saamme johtamisjärjestelmän iskukyvyn parhaiten vastaamaan käyttäjän tarpeita.

Käyttöönoton arkea Panssariviestikompaniassa

Miten sitten on viestimiehen arki muuttunut siirryttyessä M12 -järjestelmästä M18 -järjestelmään? Koulutuskausi suunnitellussa M12 -kalustolla tarvitsi järjestelmäkoulutukseen varata aikaa todella paljon. Loputtomalta tuntuvien koodipätkien syöttäminen, välillä virtojen tarkoituksellinen katkaiseminen ja kaapelien irrottaminen ja kiinnittäminen oli arkipäiväistä toimintaa. M18 -järjestelmä on menossa oikeaan suuntaan; ohjelmistoa päivitetään, käyttöliittymät ovat graafisia ja lisäksi sekä valvomo- että hallintaryhmät voivat etäkäyttää asemia ja korjata vikoja. Aikoinaan panssarialustaisilla viestiasemilla kaikki henkilöt palvelivat täyden vuoden, mutta nykyään tuota vaatimusta on enää vaikea perustella. Puoli vuotta riittää hyvin viestimiehen perustaitojen opetteluun.

Parolannummen panssariviestikompania aloitti M18 -järjestelmällä sodanajan joukkojen joukkotuotannon

saapumiserästä 2/17.

Tie tähän pisteeseen ei ole ollut yksinkertainen tai helppo, mutta nykyisellä kalustolla kyetään vastaamaan asetettuihin vaatimuksiin. 2/17 saapumiserän joukkotuotanto suoritetaan kahdella (2) A-asemalla ja kolmella (3) C-asemalla.

M18 järjestelmää integroitaessa uudelle alustalle tarvitaan operatiivisen käyttäjän vaatimukset, alustaan erikoistunut henkilö, valmistaja asettamaan rajoituksia ja henkilö, joka voi päättää tarvittavista kompromisseista. Onneksi ei ole ollut tarvetta aloittaa tyhjältä pöydältä, koska tiedot Kainuun Prikaatin pilottijärjestelmän käytöstä sekä teknisistä huomioista ovat auttaneet. Teknisellä puolella kaikki suurimmat ongelmat oli jo lähtökohtaisesti kärsitty. Panssariviestikompania pystyikin keskittymään järjestelmän integroimiseen MT-LBV ja MT-LBU alustalle. Kaikki Panssariviestikompanian projektiin osallistuneet henkilöt ovat olleet käyttämässä BTR-50 (M12) kalustoa. Käyttäjän asettamat vaatimukset olivat selkeät ja integroimisessa voitiin keskittyä myös taistelutekniseen arviointiin, vaikka yhtenä suurena kehityskohteena olikin komentopaikkojen aseistuksen sijoittaminen.

Runkoverkon viestiasemien alustoina toimivat MT-LBV sekä MT-LBU. C-asemat hyökkäävät kompanioiden mukana ja on sopivaa, että viestiasemat kykenevät samaan liikkuvuuteen kuin panssarijääkäritkin, koska alusta on käytännössä sama. Leveä tela mahdollistaa liikkuvuuden erittäin pehmeässä ja kosteassa maastossa, eikä vääntö lopu kesken, vaikka mäen päälle pitäisikin päästä. A-asemat eivät liiku yhtä aktiivisesti kuin C-asemat, vaan muodostavat viestiverkon ytimen sekä liittävät komentopaikkoja ja kohteita, joissa tarvitaan usean kymmenen megabitin tiedonsiirtonopeudet. A-asemat

Vaunujen naamiointijärjestelmä on mittatilaustyötä, johon on tehty myös antennien läpiviennit.

on myös varustettu liityntäreitittimillä, jolloin komentopaikat voivat vapaasti valita paikkansa taistelukentällä, eikä tarvitse enää etsiä yksittäisiä, kiinteitä liityntäpisteitä.

Moni lukija varmaan pohtii tällä hetkellä, että kouluttaja tai henkilö joka ei ole insinööri, ei voi mitenkään vaikuttaa asejärjestelmän tai tässä tapauksessa johtamisjärjestelmän kehittämiseen. Emme ota kunniaa edellisistä teknisistä ratkaisuista, mutta kuitenkin nykyaikaisen kehittämisen trendi on, että laiteaan kaikki testaamaan ja antamaan osin villejäkin ideoita, jotka sitten kehitetään toimiviksi ratkaisuiksi. Edelliseltään ratkaisut eivät olisi onnistunut ilman operatiivisen käyttäjän vaatimuksia. Yksi merkittävämmistä Panssariviestikompanian tekemistä uudistuksista perustui panssarimestarin oivallukseen. Nykyaajan sodankäynti digitalisoituu ja ongelmaksi muodostuu aina virransaanti, mikä oli myös aikaisemmissa vaunuissa aika ajoin ongelmallista. Panssarimestari asetti vaatimuksen katkeamattomasta virransaannista, jolloin kyettäisiin käyttämään voimakonetta liikkeen aikana. Koska vaunu maadoittaa rungollaan, ei voimakonettakaan tarvitse erikseen maadoittaa. Virran saamiseksi täytyi aikaisemmin pitää korkeita latauskierroksia yllä. Tämä menetelmä ei ehkä nykyisessä vaunukalustossa ole kaikista ekologisista tapoista V8-moottorilla (paino 1000kg) virroissa kannettavia tietokoneita ja keskuksia. Pitkällisen kehitystyön jälkeen C-asemilla hyrrää nyt voimakone tarvittaessa vaunun kannella. Hyökkäys saattaa kestää taistelukentällä useita tunteja ja voimakoneen raahaaminen

vinssillä ylös ja alas kannelta hidastaisi liikaa ryhmän liikettä. Nyt voidaan tarvittaessa jopa sammuttaa vaunun moottori, kun hyökkäys hidastuu.

Ideoinnin ja suunnittelun jälkeen otettiin käyttöön henkilökunnan voimin prototyypivaunut, jotka ovat vielä koulutuskäytössäkin. Prototyypivaunuista alkoikin varsinaisesti henkilökunnan merkittävin osuus eli vikojen raportointi, kehitysehdotukset, koulutusmateriaalin laatiminen ja suoritusvaatimusten arviointi. Nykyajan tekniikka on aina kovin herkkää, vaikka käytettäisiin koviin olosuhteisiin standardoituja komponentteja. Monet parannukset ovat kohdistuneet sähköturvallisuuteen ja laitteiston suojaamiseen. Käyttäjät ovatkin tärkeässä osassa suorituskyvyn elinjakson hallinnassa. Henkilökunnan suorittaessa kenttätehtäjä saattoi viestiaseman perustaminen olla alussa hiukan hapuilevaa ja monella oli oma mielipide siitä, miten asioita tulisi tehdä. Onneksi lopputulos on se, mikä ratkaisee, ja loput erimielisyydet voidaan sopia saunaillassa. Nyt varusmieskoulutuksen E2-kauden lopussa on osa viestiasemista päässyt jo suoritusasovaatimusten määrittämiin aikamääreisiin. Tulevissa harjoituksissa multimediarhyhmä auttaa vielä koulutusmateriaalin kuvittamisesta seuraaville saapumiserille. Hyviä toimintatapamalleja tulee kehittää, kirjoittaa maastovihkoksi ja kuvittaa virtuaaliympäristöön, jotta oppimista voidaan tehdä monipuolisesti.

Edellä mainittuna kehittäminen ja koulutusmateriaalin laatiminen vaativat aikaa ja resursseja. Valitettavasti kehittämistä tehdään kaiken muun työn päälle. Tie on tämän vuoksi välillä kivinen ja raskas, kun moni kouluttaja joutuu tekemään paljon päällekkäistä koulutus- ja kehitystyötä. Välillä onkin ollut hetkiä, jolloin henkilöiden jaksamisen ylläpitäminen on vaatinut tehtävien karsintaa.

Valmius toiminnan keskiöön

Puolustusvoimissa valmiutta mitataan toimintanopeudella. Tätä mittaamista on aloitettu käyttämään myös Panssari- viestikomppaniassa. Aliupseerikurssilla testataan tuvan kaapin järjestelemistä siten, että kaikki hälytyksessä tarvittava

Viestiasema valmiina palvelemaan tilaajia.

materiaali on muutamassa minuutissa mukaan otettavissa. Päivystäjä jakaa toimintaohjeet suoraan joukkueille, missä on kaikki käskyt sanatarkasti kirjattu. Toimintatapamalleja kehitetään nopeammaksi, mutta miten tukee valmiutta M18 -järjestelmä ja uusi vaunukalusto?

BTR-50 voi levätä vahvassa rasvasa, koska nykyinen MT-LBV ja -LBU kalusto tarjoaa laajemman operatiivisen toimintasäteen ja IP-pohjaisen tiedonsiirron vuoksi monimuotoisempia tapoja liittyä eri verkkoihin. Vaunun käynnistyessä Panssariviestikomppaniassa, se lähtee suorittamaan operatiivista tehtävää. Vaikka harjoitus tapahtuisikin lähiharjoitusalueella, saa joukkue aina käskyn toimivalta komppanian päälliköltä. Vanha baretti päässä kouluttaminen on vaihtunut kypärään ja taisteluliiviin. Asenteen muutos henkilökunnassa on heijastunut myös varusmiehiin. Varusmiehet tuntevat työnsä merkityksellisemmäksi ja saavat parempaa esimerkkiä lähimmästä esimiehestä.

Teleoperaattorien tarjoamat palvelut ovat paljon laajemmat ja suorituskykyisemmät kuin "vihreä rauta" ikinä voi olla. Näiden palveluiden hyödyntäminen tuo säästöä ja suorituskykyä, ja niitä käytetäänkin rinnan taktisen kenttäviestijärjestelmän kanssa. Uhkana teleoperaattoreiden verkoissa toimimiseen voidaan aina nähdä olevan tietoturva. Olen harjoituksissa aina miettinyt, mikä tieto taistelukentällä on niin salaista, että salaamme sen vuoksi itsemme aina välillä hengiltä. Tulikommennon elinaika on muutamia minuutteja, ennen kuin vastapuoli huomaa

sen vaikutuksen. Millainen salaus siis riittääkään etulinjassa?

Lopuksi

Panssariviestikomppanian M18 -käytönotto on vielä kirjoitushetkelläkin kesken ja tulee jatkumaan vielä vuosien ajan, jotta toimintamallit, kaluston suorituskyky sekä henkilöstön pysyvä osaaminen saadaan kaikkien vaatimusten edellyttämälle tasolle. Maanpuolustuskorkeakoulun johtamisjärjestelmälinja tuottaa vuosittain nuoria ja osaavia henkilöitä sekä aliupseeristossa on paljon kyvykkäitä osaajia uudelle järjestelmälle. Tulevaisuus näyttää valoisalta ja M18 -järjestelmä on osoittautunut jo tässä vaiheessa suorituskykyä merkittävästi parantavaksi tekijäksi.

Sodan ajan kokoonpanona tuotamme esikunta- ja viestikomppaniaa (EVK). Lyhennelmän EVK taakse kätkeytyy sekä monimuotoisuus että kiirus. Tehtävät ovat monimuotoisia, sillä koulutamme kuutta erilaista joukkuetta/osastoa sekä aliupseereita kahdella eri linjalla. Tehtäväkierto perusyksikön sisällä pitää toisaalta mielen virkeänä, sekä tarjoaa uusia haasteita ja kehittää yksilöitä. Haasteena on kuitenkin suuri henkilöstön tarve. Aina ei voi palvella sekä koulutusta, kehittämistä että henkilöstön työssä jaksamista. Kiitokset henkilökunnalle jo tässä vaiheessa kovasta työstä, jatkuvuuden säilyttämisestä sekä halusta palvella edelleen kunniakkaasti Panssariviestilipun alla. Panssariviestikomppania – Perinteitä, asennetta ja ammattitaitoa.

REHELLISTÄ TIEDONSIIRTOA

Sinne, missä tietoa tarvitaan.

www.orbis.fi

CYGATE OY TAKAA TURVALLISUUDEN 24/7

Varmistamme liiketoimintasi
jatkuvuuden tarjoamalla tietoturvallisia
ICT-ratkaisuja ja -palveluita.

On kyse sitten tietoturvasta,
tietoverkoista tai konesali- ja
pilviteknologioista, me autamme.

Lue, miten olemme
tehneet sen käytännössä:
www.cygate.fi/referenssit

Insinöörimajuri Kari Lamberg vuoden viestiupseeriksi

Insinöörimajuri Kari Lamberg Järjestelmakeskuksen Maajärjestelmäosastolta on valittu vuoden viestiupseeriksi. Viestitarkastaja eversti Eero Valkola julkisti valinnan Riihimäellä 23.9.2017 Viestiupseeriyhdistyksen syyskokouksen yhteydessä.

Insinöörimajuri Lamberg on kotoisin Oulusta. Hänen sotilasuransa alkoi varusmiehenä Lapin ilmatorjuntarykmentissä Rovaniemellä ja jatkui RUK:n ilmatorjunnan lähi-ilmatorjuntaohjushinjalalle. Varusmiespalveluksen jälkeen hän oli vajaan vuoden Pohjois-Suomen viestipataljoonan Puhelinkomppaniassa VA-kersanttina.

Lamberg aloitti vuoden 1994 alussa opinnot Päälystöpistossa peruskursilla 52. Viestilinja tuntui luonnolliselta valinnalta, koska yhtenä tavoitteena oli päästä kotiseudulle Ouluun. Lamberg valmistui 1996 ja aloitti työnsä Pohjois-Suomen viestipataljoonassa, joka oli tuolloin vielä Oulussa. Vuonna 1999 viestipataljoona siirrettiin Kajaaniin ja Lamberg siirtyi samassa yhteydessä Pohjois-Suomen Maanpuolustusalueen esikunnan alaisen Kajaanin tietotekniikkayksikön päälliköksi.

Vuonna 2001 Lamberg siirtyi ope-

tusupseeriksi Riihimäelle Viestirykmenttiin, jossa hänen tehtäviinsä kuuluivat varusmiehille, henkilökunnalle ja kriisinhallintahenkilöstölle järjestettyjen kurssien johtaminen. Samassa yhteydessä Lamberg päivitti osaamistaan valmistuen tietoliikenneinsinööriksi Hämeen Ammattikorkeakoulusta vuonna 2004.

Tämän jälkeen ura on vienyt Lambergin takaisin Ouluun, jossa hän toimi vuodesta 2008 alkaen tietohallinto-, johtamisjärjestelmä- ja tietoturvalisuus-päällikkönä Pohjois-Suomen Huoltorykmentissä. Oulusta matka jatkui Tikakoskelle 3. Logistiikkarykmenttiin, jossa hän toimi vuoden 2017 puoleen väliin saakka johtamisjärjestelmäpäällikkönä. Nykyisin Lamberg toimii sektorinjohtajana Järjestelmakeskuksessa Tampereella.

Kriisinhallintatehtävissä Lamberg on palvellut kolme kertaa. Bosnia-Herzegovinassa 2004–05 linkkiupseerina, Tsadissa 2010 ATK-upseerina ja Libanonissa 2012–2013 johtamisjärjestelmäpäällikkönä.

Lamberg on kehittänyt voimakkaasti puolustusvoimallisesti käyttöön otettavia liikkuvia tietojärjestelmäpalveluita nimenomaan kriisinajan johtamisen var-

mistamiseksi. Lambergin vastuulla on muun muassa pitkälti ollut M18-järjestelmän käyttökoneistien luonti ja testaaminen PVLOGL:n kenttäjohtamisessa.

Lamberg kokee saaneensa viestiaselajilta paljon. Se on mahdollistanut vaativat tehtävät sekä kotimaassa, että ulkomailla. Se on myös mahdollistanut työskentelyn alan huippuosaajien kanssa niin Puolustusvoimien sisällä, kuin sen ulkopuolellakin. Toisaalta aselajin valinta on myös ”pakottanut” Lambergia päivittämään omaa osaamistaan jatkuvasti, koska alan tekninen kehitys on ollut niin nopeaa.

Onnistuneen aselajivalinnan lisäksi Lamberg haluaa korostaa perheen tuen merkitystä. Se on ollut kiireisinä ja sotaharjoituksia täynnä olevina kuukausina ratkaisevan tärkeää. Se on myös mahdollistanut nelilapsisen perheen isän seikkailut maailmalla ja nykyisenkin reppurielämän uudessa tehtävässä Tampereella. Ilman perheen ymmärtäväistä tukea mitkään edellä mainituista asioista eivät olisi olleet mahdollisia.

Viestimies-lehti esittää lämpimät onnittelut vuoden viestiupseeriksi valinnan johdosta.

VM

Toivotamme kaikille
asiakkaillemme
ja yhteistyökumppaneillemme
rauhallista joulua
ja turvallista uutta vuotta!

Millög
www.millog.fi

Lahjoitamme joulutervehdyksiin varatut rahat syöpää sairastavien lasten ja nuorten hyväksi.

TEKSTI JA KUVAT: MARTTI AHO

Opintomatka Viroon

Viestiupseeriyhdistyksen vuoden 2017 opintomatka tehtiin syyskuun alussa Viroom, Tallinnaan ja Tarttoon. Ensimmäisenä ja toisena matkapäivänä tutustuttiin Tallinnaan, kolmantena Tarttoon ja neljäntenä palattiin Tallinnaan, jossa kaikilla oli oma ohjelmansa lähinnä ostosten parissa. Matkalle osallistui 23 yhdistyksemme jäsentä.

Matkan oli valmistellut yhdistyksen matkajaosto toiminnanjohtaja Harri Reinin johdolla. Helsingistä matka aloitettiin TallinkSiljan uudella Megastarilla ja paluumatkalla laivaksi oli vaihtunut saman yhtiön Star. Siirtymisiin Virossa käytettiin paikallista tilausajobussia.

Iltapäivän ohjelma aloitettiin tutkimusjohtaja Pauli Järvenpään (Viron kansainvälinen puolustus- ja turvallisuustutkimuskeskus, ICDS) esityksellä Viron nykytilanteesta. Esityksensä aluksi Järvenpää palautti mieleemme Suomen sotahistoriaa, nimittäin Sinimäen taistelut Virossa syksyllä 1944. Samaiset taistelut heinä- syyskuussa vaikuttivat myös siihen, että Suomi säilytti itsenäisyytensä Jatkosodan jälkeen. Sinimäet sijaitsee jonkin verran Narvasta länteen. Vuosina 1940 – 1991 Viro oli vuoroin Neuvostoliiton ja Saksan miehittämä. Vuonna 1991 Viro itsenäistyi toistamiseen ja liittyi EU:n ja Nato:n jäseneksi 2004. Viron runsaasta 1,3 miljoonasta asukkaasta vajaat 300 000 on venäjänkielisiä.

Päivän päätteeksi vierailimme KGB-museossa, joka sijaitsee suomalaisten rakentaman Viru-hotellin ylimässä kerroksessa, jota kerrosta ei virallisesti koskaan ollut olemassa. Sieltä

Kuuntelemassa Pauli Järvenpään luentoa Viron nykytilanteesta.

KGB-museon radiolaitteita.

Staabi- ja Sidepataljoonan valatilaisuus.

käsin valvottiin Neuvostoliiton aikana kaikkia Tallinnassa käyneitä ulkomaalaisia. Vuonna 1972 hotellin valmistuttua suomalaisten rakennusmiesten poistuessa tilalle tuli venäläisten ryhmä viimeistelemään rakennus kuuntelu- ja valokuvauslaitteilla, joilla mahdollistettiin hotellivieraiden vakoileminen. Hotellin ylimpään kerrokseen sisustettiin KGB:n komentokeskus, jonne hotellin työntekijöiltä oli pääsy ehdottomasti kielletty. Perjantai- ja lauantai-iltoina suuntasimme Eesti Kaitseväen Staabi- ja Sidepataljoonaan, jossa aluksi pataljoonan komentaja everstiluutnantti René Innos toivotti meidät tervetulleeksi ja kertoi pataljoonastaan. Pataljoona on alkuaan perustettu marraskuussa 1918 ja uudelleen lokakuussa 1993. Komentajan esityksen jälkeen saimme kuulla kapteeni Erko Iljin mielenkiintoisen esityksen pataljoonan koulutuksesta. Lyhyen tauon jälkeen meille pidettiin esitys Kyberturvallisuuskeskuksesta (NATO CCDCOE) Siim Alatalun ja Jarkko Kuusijärven toimesta. Vierailumme päätteeksi saimme seurata Staabi- ja Sidepataljoonan valatilaisuutta ja sitä seurannutta ohimarssia.

Seuraava matkakohteemme oli Kadriogin palatsi, joka on yksi Viron arkkitehtuurin ylväimmistä linna- ja

puistoalueista. Palatsin rakennutti Pietari Suuri vaimolleen yli 300 vuotta sitten kesäasunnoksi. Italialaisten esikuvien mukaisesti pengenterassille rakennetun barokkipalatsin etujulkisivu on kolmi-kerroksinen ja takajulkisivu kaksikerroksinen. Etujulkisivun arkkitehtuurissa dominoi barokkityylinen keskirisaliitti parvekkeineen. ”Nykyisin rakennuksessa on Viron taidemuseo ja saimme oppaamme avustuksella mielenkiintoisen esityksen Venäjän keisarikunnan ajan taiteesta. Palatsista suuntasimme Tallinnan maamerkkiin Teletorniin, joka rakennettiin Moskovan olympialaisiin vuonna 1980. Torni on 300 metriä korkea, ja sen 170 metrin korkeudessa oleva näköalatasanteelta onkin hulppeat näkymät. Paluumatkalla poikkesimme vielä Tallinnan Metsäkalmistossa, jossa on Viron Suomi-poikien (Soomepoisid) muistomerkki Jatkosodassa taistelleitten virolaisten vapaaehtoisten muistoksi. Heitä on elossa vielä vajaat 50 henkilöä. Sytytimme muistomerkille kynttilän.

Lauantai-iltaa aamiaisen syötyämme suuntasimme bussimme nokaan kohti yliopistokaupunki Tarttoa, Viron toiseksi suurinta. Matkan aikana toiminnanjohtaja tenttasi matkalaisten Suometietämystä viidellätoista pikkukysy-

myksellä. Parhaiten vastasivat naisista Anne Aho ja miehistä Ilkka Kananen. Tarttoon saavuttuamme suuntasimme majoittumisen jälkeen matkamme Viron kansallismuseoon, joka on avattu 2016 ja rakennettu vanhalle neuvostoajan lentotukikohdan alueelle. Vaihdevien näyttelyiden lisäksi museossa on kokoelmia, jotka kertovat Viron historiasta ja suomalais-ugrialaisten kansojen tarinaa.

Lauantai-illan päätteeksi nautimme yhteisen maittavan illallisen Tarton Toomemäen alarinteessä sijaitsevassa Püssirohukelderissa, joka toimi ruutikellarina vuoteen 1809 asti. Ruutikellari rakennettiin piispanlinnaa esilinnoituksesta erottaneeseen vallihautaan vuonna 1767. Tiiliskivet saatiin keskiaikaisen Mariankirkon raunioista sekä piispanlinnan muureista. Tarton ruutikellari on ainutlaatuinen korkean katonsa vuoksi. Ruutikellari kuului aikanaan Tarton yliopiston matematiikan-fysiikan tiedekunnalle, joka vuonna 1896 aloitti siinä maanjäristysten ja magneettisten ilmiöiden tutkimisen.

Sunnuntai- ja lauantai-iltoina palasimme takaisin Tallinnaan, jossa matkalaisilla oli vielä aikaa kierrellä kaupungilla ja tehdä ostoksia ja iltapäivän päätteeksi suuntasimme matkamme kohti Suomea. Kiitokset matkajaoistolle taas kerran hyvin järjestetystä matkasta.

VM

Suomi-poikien muistomerkki.

Insinööri K Merontausta

Saimaan vesistöalueen radiopuhelinverkko

Vuodesta 1947 lähtien on radioyhteyksiä Saimaan vesistöalueella liikkuviin aluksiin pidetty Savonlinnassa, Lauritsalassa ja Varkaudessa sijaitsevilta maa-asemilta käsin. Nämä asemat ovat olleet eräiden puutavarayhtiöiden omistuksessa ja hoidossa sekä ovat toimineet 3MHz:n taajuusalueella. Pitkien etäisyyksien ja käytetyn taajuusalueen tähden on liikennöiminen aina ollut epävarmaa, ja kasvaneen häiriötilanteen takia on yhteyden saanti viime vuosina ollut usein jopa mahdotonta.

Alueella toimivat puutavarayhtiöt ovat jo lähes kymmenen vuoden ajan tehneet yrityksiä asiantilan parantamiseksi. Ensimmäinen suunnitelma uuden VHF -taajuusalueella toimivan radiopuhelinverkon rakentamiseksi Saimaan vesistöalueelle syntyi vuona 1960. Kun Saimaan kanavanvuokrausta koskeva sopimus tuli hyväksytyksi, esitettiin radio-osaston taholta vuonna 1963, että kanavan valmistuttua on siinä liikkuvien alusten radioliikenne pystyttävä hoitamaan ihmishengen turvaamisesta merellä tehdyn sopimuksen mukaisesti. Asiaa tutkittaessa tultiin siihen tulokseen, että haluttaessa luoda toiminnallisesti tehokkain ja liikenteellisesti parhain radiopuhelinverkko, on se rakennettava osaksi posti- ja lennätinlaitoksen rannikkoradioverkkoa. Syksyllä 1965 posti- ja lennätinhallitus istunnossaan teki päätöksen kyseisen verkon rakentamisesta. Kevättalvella 1966 ryhdyttiin laitteiden asennukseen ja toukokuun lopulla voitiin Savonlinnan tukiaseman kautta välittää ensimmäinen puhelu.

Savonlinnasta on muodostunut koko vesistöalueen keskuspaikka, jonne suurten puutavarayhtiöiden laivatoimistot ja telakat on sijoitettu. Koska näistä

laivatoimistoista johdetaan lähes koko vesistöalueen liikennettä, on luonnollista, että myös radiopuhelinliikenteen keskuspaikaksi on valittu Savonlinna. Jo suunnitelmaa luotaessa lähdettiin siitä ajatuksesta, että vesistöalueen puhelut keskitetään yhteen paikkaan, jota verkon päivystys ja valvonta voitaisiin hoitaa mahdollisimman tehokkaasti. Edellä mainituista syistä Savonlinna oli tarkoitukseen mitä sopivin. Sinne rakennettiin myös tukiasema. Muiden tukiasemien sijoitukset ovat määräytyneet lähinnä eri paikkakuntien liikennetarpeen ja puhelinkeskusten läheisyyden mukaan. Tukiasemien sijaintipaikat ovat seuraavat: Joutseno, Mikkeli, Varkaus, Kuopio, Joensuu ja Koli. Jotta radiopuhelinverkko voitaisiin keskitetysti hoitaa Savonlinnasta käsin, on jokaiselle tukiasemalle luonnollisesti jouduttu muodostamaan liikenneyhteys. Tämä on vapaiden puhelinjohtojen puuttuessa tehty yksikanavaisten linkkien avulla. Kaikki linkkiyhteydet on päätetty Savonlinnan kaukokeskukseen erityiseen radiopöytään, johon myös Savonlinnan oma tukiasema on yhdistetty. Muut tukiasemat voidaan kauko-ohjauksen avulla kytkeä myös paikkakuntansa keskukseen.

Liikennemuotona radiopuhelinverkoissa on käytetty niin sanottua semi-dupleksia, jolloin laiva-asemat ovat

kahden taajuuden simpleksi -asemia ja tukiasemat dupleksiasemia. Tämä tarkoittaa sitä, että laivassa on puhuttaessa painettava erityistä puhepainiketta ja siirryttäessä kuunteluun päästettävä painike vapaaksi. Toisin sanoen laiva-asemassa on joko lähetin tai vastaanotin käytössä, kun taas tukiasemassa ovat molemmat samanaikaisesti.

Saimaan radiopuhelinverkosta, joka on ensimmäinen posti- ja lennätinhallituksen rakentama keskitetysti ohjattu radiopuhelinverkko, on kuluneen kesän ja syksyn aikana saatu pelkästään myönteisiä kokemuksia. Pääasiallisia radiopuhelimen käyttäjiä ovat puutavarayhtiöiden hinaajat, joiden toimintaan radiopuhelin antaa uutta tehoa ja varmuutta. Aikaisemminhan on avunsaaminen esimerkiksi suuren puutavara-lautan hajotessa saattanut olla hyvinkin vaikeaa. Lisäksi ensiapu-, sairaus- ja tapaturmatapauksissa on järjestetty niin, että sellaisen sattua voidaan heti ottaa yhteyttä Savonlinnan sairaalan lääkäriin, joka puhelimitse antaa tarpeelliset ohjeet. Ei pidä myöskään unohtaa aamuin ja illoin luettavaa tuuli- ja näkyvyysennustetta, joka myrskyn lähestyessä on ensiarvoisen tärkeä. Voidaankin lopuksi todeta, että posti- ja lennätinhallitus on Saimaan radiopuhelinverkon avulla saanut yhteyksiensä piiriin uuden tyytyväisen käyttäjäryhmän.

Toimittanut Veli-Matti Pesola

YM

Henkilöasiat:

Siirrot ja tehtävään mää- räämiset

- everstiluutnantti **Tero Palokangas** (KAIPR) erityistehtävään kanslian kv-hallinnoitavat sektorille Pääesikuntaan 1.12.2017 lukien
- everstiluutnantti **Samuli Terämä** (MAASK) erityistehtävään Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskukseen 1.12.2017 lukien ja edelleen osastopäälliköksi suunnitteluosastolle 1.1.2018 lukien
- everstiluutnantti **Jarkko Karsikas** (MAASK) sektorijohtajaksi johtamisjärjestelmäosaston johtamisjärjestelmäpalvelut sektorille Pääesikuntaan 1.1.2018 lukien

- everstiluutnantti **Esko Liimatta** (PEKANSLIA) koulunjohtajaksi viestikouluun Maasotakouluun 1.1.2018 lukien

- everstiluutnantti **Marko Kivelä** (MPKK) erityistehtävään kanslian kv-hallinnoitavat sektorille Pääesikuntaan 1.3.2018 lukien

Ylennykset 1.9.2017

Kapteeniksi

- yliluutnantti **Sampo Keski-Patola**

Yliluutnantiksi

- luutnantti **Otto Hakamaa**
- luutnantti **Joonas Heikkeri**
- luutnantti **Emil Lavaste**
- luutnantti **Vesa Lehtonen**
- luutnantti **Niko Meriläinen**
- luutnantti **Timo Mäki**
- luutnantti **Joni-Santeri Mäkinen**
- luutnantti **Jussi-Petteri Viljanen**

VM

Postikortit **Postituspalvelut** **Hyllypuhujat** **Tarrat**

Kirjekuoret ja lomakkeet **Pakkaukset ja kotelot** **Graafinen suunnittelu** **Myymälämainonta**

Kampanjapostitukset ja jakelu **Varastointi** **Flyerit** **Tuotekääreet**

Julisteet **Suurkuvatulosteet** **Käyntikortit** **Esitteet ja asiakaslehdet**

NEWPRINT **www.painokone.fi**

Tuijussuontie 1, 21280 Raisio • 010 231 2600 • www.newprint.fi

TEKSTI JA KUVA: HANNA LIITOLA

Insinööri Juhani Jatila eläkkeelle Viestikoululta

Viestikoululla Riihimäellä nautittiin eläkekahveja syyskuun lopulla, kun insinööri Juhani Jatila siirtyi ansaitulle eläkkeelle 1.10.2017 palveltuaan Puolustusvoimissa yhteensä lähes 19 vuoden ajan. Jatila aloitti työuransa puolustusvoimissa 1.10.1984 Pääesikunnan silloisella Sähköteknillisellä osastolla teleinsinöörinä. Hän oli mukana viemässä Puolustusvoimia digiaikakaudelle. ”Silloin tehtiin valtakunnallisestikin merkittävää ja uraa uurtavaa työtä, kun käytännössä Puolustusvoimat loikkasi tiedonsiirrossa yhden sukupolven yli”, Juhani muistelee. Neljä vuotta Pääesikunnassa kestäneen työrupeaman jälkeen Jatila toimi siviilisektorilla tuotemerkkinointipäällikkönä Oy L M Ericsson Ab:llä sekä aluejohtajana Voicebit Oy:ssä ja palasi jälleen puolustusvoimien palvelukseen vuonna 2002 Merivoimien Esikuntaan, jossa hän toimi elektroniikkainsinöörinä vuoden 2006 loppuun. Tuona aikana tutuksi tulivat muun muassa Merivoimien alusten johtamisjärjestelmät. Vuoden 2007 alusta Jatila siirtyi Viestirykmentin johdossa olleelle Viesti- ja Sähkötekniselle Koululle järjestelmäinsinöörin tehtävään Tutkimus- ja kehittämisosastolle, jossa hän pääsi työskentelemään Maavoimien johtamisjärjestelmien parissa ja oli mukana nykyisen Maapuolustuksen johtamisjärjestelmän (M18) kehitystyössä. Vuoden 2015 alusta puolustusvoimien organisaatiouudistukseen liittyen Jatila siirtyi opetusinsinööriksi Maasotakoulun alaiseen Viestikouluun. Hänen opetusvastuullaan olivat muun muassa langalliset ja langattomat liityntäverkot sekä puhepalvelut. Tämän lisäksi Jatila osallistui johtamisjärjestelmän M18 opetukseen ja järjestelmän integraatiotestaukseen. Ilmavoimien toiminta tuli Juhanielle tutuksi varusmiespalveluksessa, jonka hän suoritti vuosina 1975–1976 Ilmasotakoulussa Kauhavalla Saab Safir -merkkisen harjoituskoneen ohjaimissa. Vaikka Ju-

hanista ei hävittäjälentäjää tullutkaan, niin paljon hän ehti Puolustusvoimissa nähdä ja tehdä toimiessaan useissa tehtävissä eri puolustushaaroissa usealla eri vuosikymmenellä.

Ennen työuraansa puolustusvoimissa Jatila toimi viiden vuoden ajan Yleisradiossa tarkkailijana. Osaaminen lähiverkkotekniikasta, Yleisradion järjestelmistä sekä kiinnostus suunnistukseen, jossa Juhani kilpaili kansallisella tasolla nuoruusvuosiin, yhdistyivät Jukolan viestissä. Vuosien ajan Juhani on ollut mukana ja

viimeisinä vuosina vastannut Jukolan viestin tietoliikenneyhteyksien suunnittelusta ja toteuttamisesta maastosta kilpailukeskukseen. Aika monta työtuntia, käveltyä kilometriä maastossa ja hikipisaraa tarvitaan, jotta kuvayhteys välittyä rasteilta kotisohville. Lisäksi hän on ollut toteuttamassa yhteyksiä ja suunnistajien sähköistä seurantajärjestelmää myös useissa Puolustusvoimien järjestämissä suunnistustapahtumissa

Jatilan läksiäislahjan luovutus.

(esimerkkeinä sotilaiden suunnistuksen SM- ja MM-kilpailut).

Juhani on jättänyt kynänjälkensä myös Viestimies-lehden sivuille. Hänen kirjoittamaansa artikkeliin Lähiverkoista voi tutustua Viestimieslehden numerossa 1/1987.

Viestikoulun henkilökunta ja Viestimies -lehti toivottavat Juhanielle hyviä eläkepäiviä!

YM

Juhani sotilaiden SM-kilpailuissa 2017.

TEKSTI JA KUVAT: TERO PALOKANGAS

Perinteitä kunnioittaen, uudet haasteet tunnistaen

Yhdistyksen syyskokous järjestettiin perinteisesti Riihimäellä, Viestikoulun luokkarakennuksessa. Tänä vuonna kokous oli yhdistetty paikallispuolustuksen johtamista käsitelleen valtakunnallisen verkkoseminaarin yhteyteen. Seminaarista on erillinen artikkeli toisaalla tässä lehdessä.

Ennen varsinaista kokousta viestitarkastaja Eero Valkola ja yhdistyksen puheenjohtaja Jussi Liesiö palkitsivat ansioituneita jäseniä. Vuoden viestiupseeriksi valittiin insinöörimajuri Kari Lamberg Puolustusvoimien logistiikkalaitokselta. Yhdistyksen hopeisella plaketilla palkittiin Tapio Vaahtokivi, Tuula Korppi, Juhani Koivula, Kirsi Salo, Jarmo Seppä ja Pekka Rintala. Pronssisella plaketilla palkittiin puolestaan Ossi Tarkka, Mauri Arponen, Pekka Saarela, Osmo Kupiainen, Reijo Mäihäsniemi, Rauno Kuusisto, Ilkka Meriläinen, Jari Mäkinen, Harri Suni, Jyri Kosola, Jaakko Ritola ja Janne Korpinen. Viestimies -lehden vuoden kirjoittajina palkittiin Esa Aho ja Aimo Pellinen. Aho kirjoitti 1/2016 lehteen aiheesta ”Digitalisaatio on hukkumaisillaan yleistämiseen”. Aimo Pellinen kirjoitti puolestaan 3/2016 lehteen otsikolla ”Kyberturvallisuuden tason arviointi PK-yrityksissä”. Molemmat kirjoitukset olivat erittäin ammattitaitoisesti kirjoitettuja, sisälsivät valtavirrasta poikkeavan tulokulman aihealueisiinsa ja toivat lehden muuhun sisältöön sopivaa monipuolisuutta.

Viestiupseeriyhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja Jussi Liesiö avasi kokouksen ja toivotti runsaan kokousväen tervetulleeksi. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Seppo Uro, joka luotsasi kokouksen läpi rautaisen ammattitaitoisella ja karsimaattisella otteellaan. Sihteerinä toimi itseoikeutetusti yhdistyksen toiminnanjohtaja Harri Reini. Kokouksen po/ytä/kirjan tarkastajiksi

Viestitarkastaja Eero Valkola jakamassa yhdistyksen hopeisia plaketteja ansioituneille jäsenille.

Komea rivi yhdistyksen pronssisella plaketilla palkittuja jäseniä.

ja a/a/ntenlaskijoiksi valittiin Veli-Pekka Kuparinen ja Markus Virrankoski. Yhdistyksen toiminnanjohtaja esitteli perinteisen rakenteen mukaisen toimintasuunnitelman vuodelle 2018, joka hyväksyttiin muutoksitta. Toimintasuunnitelmaa käsiteltäessä hallitukselle annettiin evästyksinä harkittavaksi muutamia uudistusesityksiä.

Yhdistyksen toiminnanjohtaja esitteli talousarvion vuodelle 2018, joka

hyväksyttiin muutoksitta. Vuoden 2018 jäsenmaksujen suuruudet päätettiin hallituksen esityksen mukaisesti pitää ennallaan (henkilöjäsen 20 €, yhteisöjäsen 50 €, henkilökannatusjäsen 20 € ja yhteisökannatusjäsen 200 €). Yhdistyksen puheenjohtajaksi seuraavalle toimikaudelle valittiin yksimielisesti Jussi Liesiö. Hallituksen jäsenten lukumääräksi päätettiin yhdeksän vuodelle 2018. Hallituksen esityksen

Viestikoulun johtaja, everstiluutnantti Jarkko Karsikas esittelemässä kokousväelle Riihimäen varuskunta-alueen nykytilannetta ja toimintaa.

Eversti evp Seppo Uro johtamassa syyskokousta toiminnanjohtaja Harri Reinin avustaessa.

mukaisesti päätettiin valita hallitukseen Juha Petäjäinen, Erkka Suopanki, Olli Peltonen, Ilkka Kananen, Harri Suni, Ville Viikari, Jukka-Pekka Virtanen ja uusina jäseninä Kimmo Fransila sekä Lauri Lyytinen. Toiminnantarkastajaksi valittiin puolestaan Antti Löytynoja ja toiminnantarkastajan varamieheksi Pekka Hämäläinen.

Hallituksen jäsen Erkka Suopanki esitteli yhdistyksen www-sivujen uusimisprojektin todeten hankinnan alittavan budjetin. Samalla tavoitteesta ottaa sivut käyttöön syyskokoukseen mennessä ollaan hieman myöhässä, mutta uudet sivut tulevat aukemaan loppuvuoden aikana.

Toiminnanjohtaja esitteli puolestaan johtamisjärjestelmä- ja viestijoukkojen 100-vuotiskirjahankkeen, joka tulee sisältämään 24 eri kirjoittajan erilaisia ajatuksia kyberturvallisuuteen liittyvistä asiakokonaisuuksista. Artikkelit tullaan kokoamaan everstiluutnantti, ST Mika Huttusen johdolla yhdeksi kirjaksi, jonka paksuudeksi muodostuu arviolta noin 200-sivua. Kirja on tarkoitus saada valmiiksi 1.2.2018 mennessä ennen johtamisjärjestelmä- ja viestijoukkojen 100-vuotisjuhlallisuuksia. Viestiupseeriyhdistyksellä on tarkoitus ostaa kirjoja 1500 eurolla lahjaesineiksi. Kirjan lopullinen painomäärä ja jakamisperiaate on parhaillaan hallituksen julkaisutoimikunnalla selvityksen alla. Kokouksen lopuksi puheenjohtaja kiitti kokousväkeä aktiivisesta keskustelusta ja päätti kokouksen.

Kokousta seurasi erittäin mielenkiintoinen ja keskustelua herättänyt ajankohtaisseminaari. Seminaarin jälkeen kokousväki siirtyi perinteisen kaavan mukaan nauttimaan upseerikerholle viestimiespäivällisen. Vilkkaasta keskustelusta päätellen päivän kokous- ja seminaarianti oli ollut jälleen kerran ajatuksia herättävää. Kokouspäivän perusteella yhdistyksen onkin jälleen hyvä lähteä kohti uutta toimintavuotta 2018 perinteitä kunnioittaen, mutta uudet esitykset ja haasteet toiminnassaan samalla tunnistaen.

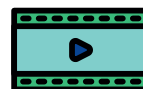
500 Gt
nyt

6 kk
-50%

345
€/kk

(Norm. 6,90 €/kk)

ELISA PILVILINNA
**VIHDOINKIN HELPPO
JA EDULLINEN KOTIMAINEN
PILVIPALVELU**

Elisa Pilvilinna on helppo tapa pitää kuvat, videot ja muut tärkeät tiedostot varmassa tallessa ja aina käytettävissä perheen kaikilla laitteilla.

Tutustu edullisiin pilvipalveluihin osoitteessa elisa.fi/pilvilinna

elisa

Yhteydet maastoon Nestorin tuotteilla

Nestor Cablesin valikoimasta löytyvät kenttäkäyttöön soveltuvat valokaapelit väliaikaisten verkkojen rakentamiseen. Kaapeleiden lisäksi valikoimassa ovat myös asennuslaitteistot sekä huoltotarvikkeet. Kaapelit ovat saatavilla erilaisilla liitinvaihtoehtoilla vaativaan käyttöön. Kenttäkaapelituotteita voidaan hyödyntää myös erilaisissa siviilitapahtumissa.

Uutta! Kaapelinlevityslaitteella kaapelin levitys sujuu joutuisasti

- Liittimiin päätetyt erikoiskaapelit
- Kenttäkäyttöön soveltuvat kelat
- Kevyet kantotelineet keloille
- KytKentäkotelot
- Kuituliittimet
- KytKentäkaapelit
- Kuituliittimien puhdistussarja
- Etumittakuidut